

I Mappiya a Baheta a Nesurat ni Mateo

I Lista na Minappo ni Jesu-Cristu

¹ Ide dan i lista na minappo ni Jesu-Cristu, a naggipu ha kaputotan na a ni Hari Dabid, a naggipu paman ha kaputotan na a ni Abraham.

² Idagende i kaputotan a naggipu ha ni Abraham hanggan ha ni Hari Dabid. Atoy ni Abraham a hama ni Isak. Sa ni Isak i hama ni Jakob. Sa ni Jakob i hama ni Juda ken wawaddi na. ³ Ni Juda i hama di Pares ken Sara. (Ni Tamar i hena di.) Sa ni Pares i hama ni Esrom, a hama ni Aram. ⁴ Sa ni Aram i hama ni Aminadab, a hama ni Naason, a hama ni Salmon. ⁵ Sa ni Salmon i hama ni Boas (ni Rahab i hena na). Ni Boas i hama ni Obed (ni Rut i hena na). Ket ni Obed i hama ni Jesse, ⁶ a hama ni Dabid a nagbalin a hari.

Niyaen, Ni Dabid i hama ni Solomon. (I hena ni Solomon i kabanga ni Urias idi.) ⁷⁻¹¹ Ni Solomon i hama ni Roboam. Ket inumunod ni Abiyas a hama ni Asa a hama ni Josapat a hama ni Joram a hama ni Osiyas a hama ni Joatam a hama ni Akas a hama ni Esekiyas a hama ni Manases a hama ni Amon a hama ni Josiyas. Ni Josiyas i hama ni Jekoniyas ken wawaddi na a neenak idi tiyempo a naabak i Judyo a hidi, a nadakap ken nebalud hidi, a neyangay hidi ha bayan a Babiloniya.

¹²⁻¹⁶ Niyaen, idagende i kaputotan idi kobosan na pinakeyangay na Judyo a hidi ha bayan a Babiloniya, hanggan ha pinakeenak ni Jesus. Atoy di Jekoniyas, Salatiyel, Sorobabel, Abiyud, Eliyakim, Asor, Sadok, Akim, Eliyud, Eleyasar, Matan, Jakob, ken Jose a kabanga ni

Maria, a hena ni Jesus, a managenan ha Cristu, a pinaangay na Dios penu isalakan na kitam.

¹⁷ Isu, atoy i esapulo ket uppat a kaputotan, naggipu ha ni Abraham hanggan ha ni Dabid. Ket atoy pala i esapulo ket uppat a kaputotan, a naggipu ha ni Dabid hanggan ha pinakeyangay na Judyo a hidi ha bayan a Babiloniya. Ket atoy manon i esapulo ket uppat a kaputotan, naggipu ha pinakeyangay na Judjudyo ha Babiloniya hanggan ha pinakeenak ni Cristu.

I Pinakeenak ni Jesu-Cristu

¹⁸ Niyaen, kona ihe i pinakeenak ni Jesu-Cristu. Nesakad dan ni Maria a hena na a makikabanga ha ni Jose. Ngem idi awan pala hidi nagkabanga, nakatandiyen ni Maria a naginaw dan i baggi na gipu ha kaddat na Espiritu na Dios. ¹⁹ Ket gipu ta mappiya i kinatolay ni Jose, madiyan na a pasanikiyan ni Maria. Isu, awan na pinaliwat, ngem kayat na la a isina a sililimed, a awan mina ha makatandi. ²⁰ Ket idi nanakaman na pala ide, nagpaenta ha nikuna i esa a anghel na Dios ha tagenap na. Kinagi na anghel, “Jose a apo ni Dabid, awan ka mina maburibur a mangiboda ha ni Maria. Ta awan ha nagpainaw ha nikuna, nu awan i Espiritu na Dios. ²¹ Ket nokkan, mageenak ni Maria ha esa a lallaki. Ket panagenan mo hikuna ha ‘Jesus’, ta hikuna i mangisalakan ha sakop na a totolay ha liwaliwat di,” kon na anghel.

²² Niyaen, nagimet ito ngamin ha ni Maria, penu matungpal i kinagi na Dios gipu ha ni Isayas, a esa a minahagpugto. ²³ Kinagi na, “Maginaw i esa a madiket, maski awan hikuna pabikanan ha lallaki. Ket mageenak hikuna ha esa a lallaki a mapanagenan ha ‘Emanuel.’” (Kayat na a kagiyen, “Atoy ha nikitam i Apo Dios.”)

²⁴ Idi inumikat ni Jose, tinungpal na i inpeta na anghel, a neboda na ni Maria. ²⁵ Ngem awan hidi nagduhog hanggan neenak dan i annak na. Ket pinanagenan ni Jose i annak aye ha “Jesus.”

2

I Bisita a hidi a Taga-Daya

¹ Niyaen, neenak ni Jesus ha ili a Betlehem, ha probinsiya a Judeya, idi tiyempo ni Hari Herodes. Ket idi tiyempo hito, idi awan naalay kobosan na pinakeenak na, ket atoy i kappal a malaing a lallaki a taga-daya, a inumangay ha Jerusalem. ² Idi kaddemat di ha Jerusalem, sinalodsod di, “Hadya i henan na neenak a hari na Judjudyo? Ta naenta mi dan i pusiyan na a nagpaenta ha daya. Ket gipu ha ide a tiplad, nakatandiyen mi a neenak dan hikuna. Ket inumangay kami a magdeyaw ha nikuna.”

³ Idi nabaheta ni Hari Herodes i kinagi di, nanteng hikuna unay. Ta kagin na a masulitan hikuna a maghari. Ket kona bila hito ha ngamin a agagum na ha Jerusalem, a nagburibur hidi nu anya i magimet. ⁴ Isu, pinaayagan na i ngamin a matangkay a papadi ken mamaestro na Linteg. Ket sinalodsod na nu hadya kan i pakaenakan na Cristu a inkari na Dios a paangayan na. ⁵ Ket inpeta di ha nikuna, “Ha ili a Betlehem, ha Judeya. Ta atoy i nesurat na minahagpugto, nikuna a naalay dan,

⁶ ‘Ha Betlehem, ha probinsiya a Judeya, ito i madeyawan a lugar ha ngamin a Judeya. Ta Betlehem i pakaenakan nokkan na esa a magturay ken magdapon ha sakop ko a Israel,’ kon na Dios.”

⁷ Idi nateman na ito ni Herodes, inayagan na idagenday a sangaili a taga-daya, ket inuhon na hidi a nalimed. Sinalodsod na nu hanggan a nagpaenta ha nidi iday a pusiyan a pagtiplad.

⁸ Idi nakatandiyan ni Herodes, pinaangay na hidi ha Betlehem. Ket inbon na ha nidi, “Hen kam a mageriyok ha annak heya. Ket nokkan, nu naeriyokan moy, sumoli kam ihe, ket ipeta moy ha nikan, penu makaangayak bila a magdeyaw ha nikuna.”

⁹⁻¹⁰ Niyaen, pakateman di ha bon aye na hari, ket linumapos idagenday a taga-daya. Ket idi linumakad hidi ha dilan, naenta di manon iday a pusiyan a nagpaenta ha nidi ha daya. Ket natalak hidi unay, gipu ha pusiyan aye. Ket ingiya na hidi na pusiyan, hanggan ginumimak hikuna ha batug na henan na annak.

¹¹ Kaddemat di, ket sinumadap hidi ha bilay, ket naenta di i annak ken ni Maria a hena na. Ket nagparentumeng hidi a nagdeyaw ha nikuna. Kobosan na, inlapos di idagende a sagsagut di, a balitok, ken pangpasahob a insenso, ken pangpuhet a mirra. Ket inyatad di idagende ha nikuna.

¹² Kobosan na ito, pinagtagenap na hidi na Dios, a iniwadan na hidi a awan mina hidi magsoli ha ni Herodes. Isu, naglakad hidi ha sabali a dilan, a nagsoli ha bayan di.

Umangay Di Maria ha Egipto

¹³ Idi naglakad i malaing a hidi a taga-daya, nagtagenap manon ni Jose. Ket nagpaenta i esa a anghel na Dios ha tagenap na. Kinagi na, “Umikat ka dan, ket itugan mo a dagus ide a annak ken hena na ha Egipto. Maghen kam mina ha Egipto hanggan ipeta ko a makasoli kam. Ta paeriyok ni Herodes i annak aye, penu papapatay na.”

¹⁴ Isu, inumikat ni Jose, ket ha iday a kallap, intugan na hidi a patena, a inumangay hidi ha Egipto. ¹⁵ Naghen hidi ha Egipto hanggan natay ni Hari Herodes.

Nagimet i ngamin a dagento, penu matungpal i kinagi na Apo Dios gipu ha ni Hoseya a esa a minahagpugto.

Nesurat na ha Libro na Dios, a “Ayagan ko i Anak ko, a lumapos ha Egipto,” kon na Dios.

Papatayan ni Herodes i Anak a hidi a Lallaki

¹⁶ Idi nakatandiyan ni Herodes a linoko na hikuna na malaing a hidi a lallaki, nagingal hikuna unay. Ket pinaangay na i sundalu na a hidi, a patayan di i ngamin a annak a lallaki ha ili a Betlehem, ken ha ngamin a lugar ha palebut na. Isu a pinatay di i ngamin a bigu a neenak, hanggan duwa a tawen i idad di. Ta duwa a tawen i nakalipas dan, nangrugi idi pinakaenta na malaing a hidi a lallaki ha iday a pusiyan. ¹⁷ Ket gipu ta kona hito, natongpal i kinagi na minahagpugto a ni Jeremiyas,

¹⁸ “Makpal i magngongoy-ngoy ha ili a Rama. Magsangisanget i apapo ni Rakel, gipu ta natay dan i annak di. Awan hidi maliwliwa, ta awan dan i annak a hidi.”

Pagsoli di Maria a Naggipu ha Egipto

¹⁹ Kobosan na pinakatay ni Herodes, nagpaenta manon i esa a anghel na Dios ha ni Jose, ha Egipto, ha tagenap na. ²⁰ Kinagi na anghel, “Umikat ka dan, a sumoli kam a pattama ha bayan moy a Israel. Ta minatay dan i hari a nagpanggep a mangpapatay ha ide a annak.” ²¹ Isu, inumikat ni Jose, ket inalap na i patena, a nagsoli hidi ha Israel. ²² Ngem nanteng ni Jose idi nabaheta na a ni Arkelao i maghari ha Judeya, ta hikuna i kasulet na hama na a Herod. Ket gipu ha tagenap na, naiwadan manon ni Jose, a intugan na i patena ha probinsiya a Galileya. ²³ Ket naghén hidi hito, ha ili a Nasaret. Ket gipu ta kona hito, natongpal i kinagi na minahagpugto a hidi, a “Mepeta nokkan a taga-Nasaret i paangayan na Dios a maghari.”

3

I Pagitoldu ni Juan a Mahagbinyag

¹ Idi kobosan na makpal a tawen, inumangay ni Juan a Mahagbinyag ha amugod, ha probinsiya a Judeya, ket nagitoldu hikuna ha totolay. ² Kinagi na, “Sumina kam ha liwaliwat moy, ta dandani dan a dumemat i paghariyan na Dios.”

³ Ni Juan i pinagkagiyan ni Propeta Isayas, idi inpugto na, a
 “Atoy ha amugod i mahagayag. Ket iyayag na, a ‘Dandani a dumemat i Hapo tam. Matalak kamon ha pagdemat na! Papiyaan moy dan i paglakadan na!’ kon na.” Ket kona he i pinagayag ni Juan.

⁴ Niyaen, napobre unay ni Juan. I tennon na i nagimet ha buk na hayup a kameliyo. Ket gaddang na hayup i sinturon na. Ket kanan na i haksa a hidi ken habu na pitukan. ⁵ Ha iday a tiyempo, makpal i inumangay ha henan na, penu magteman ha pagitoldu na. Makpal hidi a naggipu ha Jerusalem, ken ngamin a probinsiya a Judeya, ken ngamin a lugar ha palebut na Karayan Jordan. ⁶ Nagoni hidi a kelliwat hidi, ket nagbabawi hidi ha liwaliwat di heya. Ket bininyagan na hidi ni Juan ha Karayan Jordan.

⁷ Ngem atoy bila i makpal a Pariseyo ken Saduseyo a inumangay a magpabinyag mina ha nikuna. Ket kinagi na ha nidi, “Kona kam ha ulag, ta madukas i nakam moy! Apay kam umangay ihe? Siguro kagin moy a makalisi kam ha parusa na Dios. ⁸ Ngem ipeta ko ha nikam a masapul moy a ipaenta a nagbabawi kamon gipu ha mappiya a gimet moy ken magbabawi kamon a tahod. ⁹ Ket awan moy ipeta ha baggi moy, a ‘Maski, ta hama mi ni Abraham.’ Ta ipeta ko ha nikam a maski ha dagende a pogedu, kabaelan na Dios a pagbalinan na hidi ha annak ni

Abraham. Tahod! ¹⁰ Ket niyaen, nakaman moy mina ide, a kona ha wasay i parusa na Dios. Ket kona ha nehektat dan i wasay aye na Dios, penu katolan na i kakayo hanggan ha ramot di. Ket mekalan kam ha dagenday a kakayo a awan magbunga ha mappiya. Ket katolan na nokkan, a itogbak na ha gangatan.”

¹¹ Ket intulos ni Juan, a kinagi na ha nagteman a hidi, “Dinom la i pangbinyag ko ha nikam. Ket pagtiplad ito a nadalusan kamon ha liwaliwat moy. Ngem atoy pala i esa a dandani a dumemat. Ket nu mekalanak ha nikuna, awanak ha balle, ta mannakabalin unay hikuna. Halimbawa: Nu atoy mina i esa a tagabu a magegkam mina ha sapatos na, awanak mehusto gipu ha liwaliwat ko. Hikuna man i magbinyag ha nikam nokkan ha Espiritu na Dios ken gangatan. ¹² Nu dumemat hikuna nokkan, pasinaan na i ngamin a totolay. Ket kona ha esa a mannalon a magtap. Ta alapan na i ngamin a tolay, ket kona ha magbigao hikuna a mangitap ha totolay. Ta itap na nokkan i mappiya ken madukas. I mappiya a totolay i kona ha baggat, ngem kona ha lupas i madukas a hidi. Ket alapan na nokkan idagende a mappiya a baggat, ket daponan na hidi ha paghenan na. Ngem awan ha balle idagenday a lupas. Ket itutod na hidi ha gangatan a awan maaddap.” Ide dan i pagitoldu ni Juan.

I Pinnakabinyag ni Jesus

¹³ Idi nakangbinyag ni Juan ha Karayan Jordan, inu-mangay ni Jesus a naggipu ha Galileya, penu magpabinyag ha ni Juan. ¹⁴ Ngem pinadas ni Juan a sawayan. Kinagi na ha ni Jesus, “Masanikiyak ha nikaw a magbinyag. Hikan mina i magpabinyag ha nikaw!” ¹⁵ Ngem kinagi ni Jesus, “Pabiyanan mo iday ha yenan. Ta mappiya malla nu

matungpal ta i nalinteg a pagayatan na Dios.” Idi kinagi na ito ni Jesus, nagoni ni Juan, a bininyagan na ni Jesus.

¹⁶ Idi kobosan na pinnakabinyag ni Jesus, ket inumawas hikuna ha dinom, naglukat i langit ha nikuna. Ket naenta na i Espiritu na Dios a inumogsad a kona ha esa a kalapati. Ket nagdissu hikuna ha ni Jesus. ¹⁷ Ket niyaen, atoy i timek a nagkagi ha langit. Kinagi na, “Ide i ayayatan ko a Annak. Matalakak unay ha nikuna.”

4

I Pinnakasulisog ni Jesus

¹ Idi nobos i pinagbinyag ni Jesus, inturong na hikuna na Espiritu na Dios ha amamugod, penu sulisogan ni Satanas ha ngamin a kaya na. ² Pulos, awan nagkan ni Jesus ha uppata pulo a pamalak. Ket nobos ide a tiyempo, nagiyalap unay hikuna. ³ Binumikan ni Satanas ha ni Jesus, ket kinagi na, “Nu hikaw i Annak na Dios, bonan mo idagende a pogedu a magbalin mina a kanan.” ⁴ Ngem tinabbeg ni Jesus, “Nesurat ha Libro na Dios, a ‘Bakkan la a kanan i ikabiyag na tolay, nu awan i pagitoldu na Dios i ikabiyag na tolay a tahod,’ kon na Dios.”

⁵ Niyaen, inyangay ni Satanas ni Jesus ha Jerusalem, ha bubungan na Templo. ⁶ Ket kinagi na ha ni Jesus, “Nu tahod a hikaw i Annak na Dios, lumakbong ka dan. Ta nesurat ha Libro na Dios, a ‘Bonan na Dios i anghel a hidi a daponan di ka. Ket egkaman na ka na anghel a hidi, penu awan ka mesapdul, maski ha gihagihay mo.’” ⁷ Ngem tinabbeg ni Jesus, “Nesurat bila ha Libro na Dios, a ‘Awan mo pilitan i Happs moy a Dios.’”

⁸ Niyaen, atoy manon i nangiyangayan ni Satanas ha ni Jesus, ket ha ontok na parabin. Ket inpaenta na ha nikuna i ngamin a kahariyan ha ngamin a lugar, ken ngamin a kinainamakan di. ⁹ Ket kinagi ni Satanas, “Iyatad ko

ha nikaw i ngamin a dagende. Basta magparentumeng ka, a magdeyaw ka ha nikan.” ¹⁰ Ngem tinabbeg ni Jesus, “Umadiyo ka dan, Satanas. Ta nesurat ha Libro na Dios, a ‘Deyawan mo i Happo mo a Dios, ket hikuna la i pagserbeyan mo.’”

¹¹ Ket sininaan hikuna ni Satanas. Sa, dinumemat i anghel a hidi, a dinaggapan di ni Jesus.

Irugi ni Jesus i Tarabaho na ha Probinsiya a Galileya

¹² Idi nabaheta ni Jesus a nebalud ni Juan, nagsoli hikuna ha Galileya. ¹³ Ngem awan hikuna naghén ha Nasaret. Imbes na, inumangay hikuna ha Kapernaum, a esa a ili ha nibik na Diget na Galileya, ha pagbaitan na lugar a Sabulon ken Neptali. ¹⁴ Nagimet ito penu matungpal i kinagi ni Propeta Isayas a minahagpugto,

¹⁵⁻¹⁶ “Atoy esa a kona ha silaw ha Galileya, ha lugar a Sabulon ken Neptali, ha paghenan na totolay a nadihaman ha nakam di. Ito i paghenan na bakkan a hidi a Judyo, ha dibelew na Jordan, ha nibik na diget. Ket maski nu kona ha natay dan hidi, gipu ha madiham a nakam di, magbiyag pala hidi. Ta kona ha magpaenta nokkan i esa a mannakabalin a silaw, a magdisyag ken magitoldu ha nidi, penu makatandiyán di i Dios.”

¹⁷ Ket natongpal ito a inpugto ni Isayas. Ta nangrugi ni Jesus a magitoldu ha iday a tiyempo. Ket kinagi na, “Magbabawi kamón ken sumina kam ha liwaliwat moy, ta dandani dan a dumemat i Paghariyan na Dios.”

Ayagan ni Jesus i Uppat a Tolduwan na

¹⁸ Idi naglakad ni Jesus ha baybay na Galileya, naenta na i duwa a lallaki a mangisawat ha sigay di. Patakka hidi a ni Simon ken ni Andres. (I sangay ni Simon, ni Pedro.) Mahagpadut hidi. ¹⁹ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Umuseg

kam ha nikan a magbalin a tolduwan ko. Ket awan kam mahagalap ha padut, nu awan a mahagpapisan kam ha totolay, penu masakop ko hidi ha Paghariyan na Dios.”
²⁰ Ket dagus a inwarak di i sigay di, ket inumuseg hidi ha ni Jesus.

²¹ Tinumulos di Jesus a maglakad, ket naenta na i sabali a patakka, a di Santiyago ken Juan. Nagagum hidi ha ni Sebedeyo a hama di, a naglugan ha abang, ken nagtaremaan ha sigay di.

Niyaen, inayagan na hidi ni Jesus. ²² Ket dagus a linakadan di i hama ken abang di, a inumuseg bila hidi ha ni Jesus.

Magpahusay ni Jesus ha Totolay

²³ Niyaen, inumangay ni Jesus ha ngamin a paset na Galileya, a nagitoldu ha kapikapilya na Judyo a hidi. Ket nagpakatandi hikuna ha Mappiya a Baheta megipu ha Paghariyan na Dios. Ket pinahusay na i totolay ha ngamin a sakisaket di. ²⁴ Ket gipu ta kona hito, newaras ha ngamin a probinsiya a Siriya i baheta megipu ha ni Jesus. Ket inyangay na totolay i ngamin a nagsaket: a kona ha nahayop na dimonyo, ken nagkiskissiw, ken napilay a hidi. Ket pinahusay na hidi ngamin. ²⁵ Isu, tinattagubetan hikuna na kampilan a tolak a naggipu ha Galileya, ken Dekapolis, Jerusalem, Judeya, ken luglugar ha dibelew na Jordan.

5

I Kinagi ni Jesus megipu ha Mahusay a Tolay

¹ Idi naenta ni Jesus i makpal a dumadulog, tinumagdak hikuna ha pukal. Nagetnod hikuna, ket binumikan ha hikuna i tolduwan na a hidi. ² Ket tinolduwan na hidi. Kinagi na, ³ Mahusay i mapadibbi a hidi a makatandi a awan hidi ha kinappiya ha saguppang na Dios nu awan

iday a nagipu ha Dios. Ta hidi man i masakopan na ha paghariyan na. ⁴ Mahusay i maski nu heya a magsanget gipu ha liwaliwat na, ken mayat a magbabawi. Ta paragsakan hikuna na Dios nokkan. ⁵ Mahusay i napadibbi a hidi, ta atdinan na hidi na Dios nokkan ha ngamin a inkari na. ⁶ Mahusay i maski nu heya a pumilit a magtungpal ha pagayatan na Dios. Ta aguman na hikuna na Dios. ⁷ Mahusay i magkagbi a hidi ha kakalan di a tolay, ta makagbiyan bila hidi na Dios nokkan. ⁸ Mahusay i magnakanakam a hidi ha pagayatan na Dios, ta maenta di nokkan i Dios. ⁹ Mahusay i makipagtalna a hidi. Ta melasin a hidi i tahod a annak na Dios. ¹⁰ Mahusay i malokowan a hidi gipu ha pinangtongpal di ha pagayatan na Dios, ta masakop na hidi na Dios ha paghariyan na.

¹¹ “Mahusay kam nu ulewan na kam na totolay, ken nu lolokwan di kam, onu pasanikiyan di kam, onu ipeta di a madukas kam, ta umuseg kam ha nikan. ¹² Magragsak kam mina nu kona he i magimet ha nikam. Ta dakkal i gungguna moy nokkan ha langit. Ta kona bila hito i pinagloko di ha minahagpugto a hidi, idi nikuna a naalay dan. Ket magragsak kam bas a magattam ha rigrigat moy.”

I Pangaregan Megipu ha Asin ken Silaw

¹³ Intulos ni Jesus i pagitoldu na ha tolduwan na a hidi, a kinagi na, “Mappiya i asin, ta mappiya i ennam na. Ket niyaen, hikam man i kona ha asin. Ta magitoldu kam ha mappiya a ugali ha madukas a totolay. Ngem nu lompas dan i ennam na asin, awan a mabalin a pasoliyan i ennam na manon. Ket awan dod ha serserbe na, nu awan la a mebanghat a paglakadan na totolay.”

¹⁴ Ket kinagi pala ni Jesus, “Hikam i kona bila ha silaw a magdisyag ha ngamin a lutak. Ket kona ha ili a maghen

ha kurot na amugod. Ta awan ito a metago. ¹⁵ Awan ha tolay a mangpagangat ha pagsilawan na, sana kallaban ha salup. Ta meyontok mina i pagsilawan na, penu madisyagan i ngamin a maghen ha bilay na. ¹⁶ Niyaen, kona bila hito ha pinaguseg moy ha Dios. Masapul a awan metago i mappiya a gimetan moy penu makatandiyen mina na tototalay i ugali moy. Ket gipu ha ide, deyawan di mina i Hama moy ha langit.”

I Kinagi ni Jesus Megipu ha Linteg ni Moyses

¹⁷ “Awan moy mina kagin a inumangayak penu mangadya ha Linteg ni Moyses ken pagitoldu na minahagpugto a hidi. Ta awanak inumangay penu mangadya ha dento, nu awan penu mepakatandi ko ken tungpalan ko ito. ¹⁸ Tahod a tahod ide a ipeta ko ha nikam: pulos a awan maadya i maski esa a linteg ha Libro na Dios, hanggan matungpal hidi ngamin. ¹⁹ Ket ide i gipu na a maski nu heya a magpabiyen ha maski esa a linteg na Dios, ken mangitoldu ha sabasabali a pabiyenan di bila, mebilang hikuna nokkan a kadibbiyan ha Paghariyan na Dios. Ngem ha magtungpal ha Linteg na Dios ken mangitoldu ha sabasabali penu magtungpal bila hidi, mebilang hikuna a katangkayan ha Paghariyan na Dios. ²⁰ Isu, ipeta ko ha nikam a awan kam makasaddap ha Paghariyan na Dios, nu awan a dakdakkal i pinaguseg moy ha pagayatan na Dios, ngem ha pinagtongpal na dagende a Pariseyo ken mamaestro na Linteg.”

I Kinagi ni Jesus Megipu ha Pagingal na Tolay

²¹ Kinagi ni Jesus, “Katandi moy dan ide a linteg ni Moyses, a ‘Awan ka mamapatay. Ha maski nu heya a makapatay, masapul a mahukom hikuna,’ kon na. ²² Ngem niyaen, ipeta ko ha nikam a maski nu heya a makaingal ha kakalan na a tolay, mahukom mina hikuna. Ket maski nu

heya a mangipeta ha kakalan na a tolay, 'Awan ha serserbe mo,' mahukom mina hikuna ha Sanhedrin. Ket ha maski nu heya a mangipeta ha kakalan na a tolay, 'Matay ka, a kadukasan a tolay,' mepaangay hikuna ha gangatan na impyerno.

²³ "Isu, nu atoy idatton mo ha Dios, ha pagdattonan ha Templo, ket manakam mo a kelliwat ka a pakaliwatan mo, ²⁴ itirak mo mina iday a datton mo, ket umangay ka ha palungo a makitalna ha kakalan mo a tolay. Samo, metulos i datton mo ha Dios, ha Templo."

I Pangaregan Megipu ha Pakipagtalna Tam ha Dios

²⁵ "Magsigida kam mina a makitalna ha mangidarum ha nikam, maski ha palungo a makaabot kam ha paghukoman. Ta nu awan moy mapagtalna i mangidarum, igiwat na kam ha hukom. Ket igiwat na kam na hukom ha polis, a mangiyasak ha nikam ha pagbaludan. ²⁶ Ket nakaman moy ide a ipeta ko ha nikam, a awan kam makalapos hanggan awan moy mabayadan i ngamin a liwaliwat moy."

I Kinagi ni Jesus megipu ha Pangibabbey

²⁷ Kinagi ni Jesus, "Katandi moy dan ide a linteg ni Moyses, a 'Awan ka mangibabbey.' ²⁸ Ngem niyaen, ipeta ko ha nikam a maski nu heya a mangaamata ha esa a babbey, ket madukas i nakam na, mebilang na Dios a nakaliwat dan hikuna, a nangibabbey dan i nakam na.

²⁹ "Isu a adyan moy mina i maski nu anya a pakaliwatan moy, maski nu mangina ide ha nikam. Kona he i pangaregan ko ha nikam, a nu atoy a kona ha makanawan a mata mo i pakegipuwana pinagliwat mo, mas mappiya nu suatan mo ito, ket ibanghat mo. Ta mas mappiya nu lompas i esa a paset na baggi mo, ngem i ngamin a baggi mo a metogbak ha impyerno. ³⁰ Onu maski nu atoy i kona

ha makanawan a kamat mo i pakegipuwana na pinagliwat mo, mas mappiya nu katolan mo, ket ibanghat mo. Ta mas mappiya nu maadya i esa a paset na baggi mo, ngem i ngamin a baggi mo a marigrigatan ha impyerno.”

I Kinagi ni Jesus megipu ha Pinagsina na Magkabanga

³¹ “Nesurat bila ha linteg ni Moyses, a ‘Maski nu heya a lallaki a mangisina ha kabanga na, masapul a maatdinan hikuna ha kasuratan na pinagsina di.’ ³² Ngem niyaen, ipeta ko ha nikam, a makaliwat i maski nu heya a lallaki a mangisina ha kabanga na. Ta kona nu mapaliwat na i kabanga na, a kona nu mangilallaki i kabanga na nu magkabanga manon ha sabali a lallaki. Ngem nu tahod a nangilallaki dan i kabanga na aye, mabalin na a isina, ket awan ha liwat na lallaki. Ngem makaliwat paman i maski nu heya a lallaki a magkabanga ha nesina a babbey, a kona ha nangibabbey dan hikuna.”

I Pagitoldu na megipu ha Pinagkari na Totolay

³³ “Katandi moy dan ide a linteg ni Moyses, a ‘Awan mo pabiyanan i kari mo. Ta nu atoy i inkari mo, ket nagenan mo i Apo Dios, a magsistigu ha kari mo, masapul a tungpalaan mo,’ kon na. ³⁴ Ngem niyaen, ipeta ko ha nikam, a awan kam mina magnagen ha maski nu anya ha pinagkari moy. Awan mos pagsistigu i langit ha kari mo, ta iday bila i henan na Dios. ³⁵ Ket awan mos pagsistigu i lutak, ta iday bila i henan na Apo Dios. Maski iday a ili a Jerusalem, awan mo iday pagsistigu ha kari mo, ta iday bila i henan na Dios a Kadaklan a Hari. Ket i ngamin a dagento i kona ha sangay na. ³⁶ Ket awan mos ipeta, a ‘Maski nu matayak,’ ha pinagkari mo. Ta bakkan a hikaw i Apo Dios, ket awan ka ha turay ha bukod mo a biyag. Maski awan ka ha kabaelan a pagsulet ha buk mo, a magbalin a maponset onu mangiset. ³⁷ Isu, ha

pinagkari mo, ipeta mo, ‘Oni, gimetan ko iday,’ kommo. Onu madiyan mo a gimetan, ipeta mo, ‘Madiyan ko,’ kommo ah. Ket madukas i maski nu anya a inayon mo, ta maggipu ito ha madukas a kinatolay mo.”

I Pagitoldu Ni Jesus megipu ha Pinagbilas na Totolay

³⁸ “Niyaen,” kagi ni Jesus, “katandi moy dan ide a linteg ni Moyses, a ‘Nu atoy i mangbulsak ha mata na tolay, ibilas moy mina, a bulsakan moy hikuna. Onu atoy i mangdanog ha ngipan na tolay, ibilas moy mina, a danogan moy i ngipan na a.’ ³⁹ Ngem niyaen, sabali i ipeta ko ha nikam, a awan moy bilasan i maggimet ha madukas. Halimbawa: Nu atoy i mangdanog ha padingel mo, padanog mo bila i kalipat na. ⁴⁰ Onu atoy i mangidarum ha nikaw, penu maalap na i badu mo, pabiyanan mo a alapan na bila i kagay mo. ⁴¹ Ket maski nu heya a mangipapilit a kumuyog ka ha esa a kilometro, kuyogan mo pala hikuna ha mekaduwa. ⁴² Mangatad ka ha maski nu heya a umaged ha nikaw. Ket nu atoy i saluwan di ha nikaw, ipasallu mo.”

Kagbiyan Tam mina i Kasenti Tam a hidi

⁴³ “Katandi moy dan i pagitoldu na mamaestro a hidi na Linteg, a ‘Ayatan moy mina i agagum moy, ket sentiyon moy mina i kasenti moy a hidi,’ konan di. ⁴⁴ Ngem niyaen, sabali i ipeta ko ha nikam. Kagbiyan moy i kasenti moy a hidi. Ket ikararagan moy i magloko a hidi. ⁴⁵ Ta nu kona hito a magaheg kam ha pinagkagbi na Dios, mepaenta moy a hikam i tahod a annak na Dios. Ta kona ha ide i pinagkagbi na Dios, a awan na padisyagan i singgit ha mappiya la a totolay, nu awan pati ha madukas a hidi. Ket magkalan i pinagatad na ha uden, ha madukas onu mappiya a hidi. ⁴⁶ Awan moy mina kagin a gunggunaon na kam na Dios nu kagbiyan moy i magkagbi ha nikam. Awan agay. Ta maski i mahagdadaya a hidi, kagbiyan di

bila i magkagbi ha nidi. ⁴⁷ Nu aguman moy la i ilailay moy, magkalan kam ha totolay a awan a manahod. Ta kona bila hito i ugali na totolay a awan makidios. ⁴⁸ Isu, hikam man i magaheg mina ha Dios, a awan ha pagkurangan na. Ket nu gimetan moy ito, awan kam bila ha pagkurangan ha kinappiya ken kinaayat.”

6

I Pagitoldu ni Jesus megipu ha Pagiyatad

¹ “Ha pinaggimet moy ha mappiya, magingat kam ha nakam moy, penu awan kam mapangas. Magingat kam ha panggep moy. Ket awan moy gimetan i mappiya ha saguppang na tolay penu deyawan di kam. Ta nu kona hito i gimetan moy, awan na kam gunggunaan Nama moy a Dios. ² Isu, nu manglimos ka, awan mos ipeta ha sabali a hidi. Ta kona hay i ugali na aginpappiya a hidi, nu umangay hidi ha kapilya, onu maski ha pagpasyal di ha kalsada. Kanayon hidi a magibaheta ha bukod di a pinanglimos, penu ideydeyaw hidi na totolay. Niyaen, nanakaman moy i ipeta ko ha nikam, a iday la i gungguna di. I deydeyaw na totolay i gungguna di. Awan hidi ha gungguna a maggipu nokkan ha Dios. ³ Ngem bakkan mina ha nikam. Nu manglimos ka, awan mos ipeta ha maski nu heya a agum mo, ⁴ penu malimed mina i paglimos mo. Ket metan na kam na Apo Dios a makaenta ha ngamin a gimetan moy a nalimed. Ket hikuna man i mangiyatad ha gungguna moy nokkan.”

I Pagitoldu ni Jesus Megipu ha Pagkararag

⁵ “Nu magkararag kam, awan moy mina ahegan i aginpappiya a hidi. Ta ugali di a tumaknag ha kapilya, onu maski ha karsada, a magkararag hidi, penu maenta na hidi na totolay. Ket nakaman moy ide a ipeta ko ha nikam, a

nobos dan i gungguna di, ta nagiwat di dan i deydeyaw na totolay. Ket iday la i gungguna di. ⁶ Ngem bakkan mina ha nikam. Nu magkararag ka, sumadap ka ha bilay moy, ket iseradu mo i ridaw. Ket magkararag ka a isesa ha Apo Dios. Ket hikuna i makaenta ha nikaw a magkararag a nalimed. Ket gunggunaan na ka nokkan.

⁷ “Nu magkararag kam, awan moy mina usaran i makpal a kakkagi a awan serserbe na. Kona hay i ugali na awan a hidi makidios. Ket kagin di a sanegan na hidi na Dios gipu ha atakdug a kararag di. ⁸ Awan moy hidi ahegan, ta katandi Nama moy a Dios i kasapulan moy, maski ha palungo a pagaged moy. ⁹ Isu, kona mina he ikararag moy, ‘Amang Dios a magturay ha ngamin, deydeyawan mina na ngamin a tolay i nagen mo, a magisesa ka a Dios.

¹⁰ Hikaw mina i maghari ha ngamin a tolay. Ket matungpal mina i pagayatan mo ha ide a lutak, a kona bi ha langit.

¹¹ Atdinan mo kami bi ha kanan mi ha yenan, ken kadapamalak.

¹² Ket pakawanan mo bi i liwaliwat mi, gipu ta pinakawan mi dan i nakaliwat ha nikami.

¹³ Sawayan mo kami ha nakaro a pakasurubaran, ket isalakan mo kami bi ha kinadukas.’

¹⁴ “Kona mina hito i kararag moy,” kon ni Jesus, “ta nu pakawanan moy i nakaliwat ha nikam, pakawanan na kam bila Nama moy a Dios. ¹⁵ Ngem nu awan moy pakawanan i nakaliwat ha nikam, awan na kam pakawanan Nama moy ha liwaliwat moy.”

I Magkabeng a Magkan, Penu Perpermi a Magkararag

¹⁶ “Nu magkabeng kam a magkan, penu perpermi a magkararag, awan moy ahegan i aginpappiya a hidi. Ta kayat di a mepaenta i pinaggimet di. Isu, nu pabiyanan di a magkan, penu magkararag, awan hidi maguges ha rupa

di, onu surodan i buk di. Ket maginlaladingit hidi, penu makatandiyon na totolay i gimetan di, a kona ha pagserbe di ha Dios. Ket deydeyawan na hidi na sabasabali. Ngem nakaman moy ide a ipeta ko ha nikam, a iday la i gungguna di. Awan na hidi gunggunaan na Dios. ¹⁷ Ngem bakkan mina ha nikam. Nu pabiyanan moy i kakanan, penu perpermi a magkararag, ugesan mo mina i rupa mo, ket urnosan mo i buk mo. ¹⁸ Ket nu kona hito, awan ha makatandi ha pinagserbe mo aye ha Apo Dios, a pinabiyon mo a magkan penu magkararag. Ket maenta na ka na Apo Dios a sililimed. Ket hikuna man i mangiyatad ha gungguna mo, ta maenta na i ngamin a gimet mo a nalimed.”

I Kinagi ni Jesus megipu ha Kinabaknang ha Langit

¹⁹ “Awan moy mina urnongan i kinabaknang moy ha ide a lutak. Ta sigida la a lompas, a makutem na uhad, onu ubosan na simang, onu natakaw na madukas a tolay. ²⁰ Imbes na, tungpalan moy mina i pagayatan na Dios. Ket nu kona hito, nauronong dan i kinabaknang moy ha langit. Ket awan hay ha magubos onu magtakaw ha kinabaknang moy. ²¹ Isu, magnakanakam kam mina ha paghariyan na Dios. Ta maski nu anya i nanakaman moy, iday bila i paggustowan moy a tahod ken ibilang moy a kinabaknang moy.”

Megipu ha Silaw na Baggi

²² Kinagi pala ni Jesus, “I mata mo i kona ha sulu na baggi mo. Nu mappiya i pagenta mo, siyempre, mapsag bila i nakam mo. ²³ Ngem nu madiham i pagenta mo, siyempre, madi bila i ngamin a nakaman ken gimetan mo. Nu madiham i nakam na tolay, kagbi dalla agay, ta madukas unay iday a tolay, a awan na katandi i mappiya.”

Apo Dios i Paggipuwon na Kasapulan Tam

²⁴ “Awan tam kaya a magserbe ha duwa a happo. Ta nu atoy i magpadas ha ide, ayatan na i esa, ngem sentiyen na i mekaduwa; onu usegan na i esa, ket sinaan na i mekaduwa. Niyaen, kona bila hito ha nikam. Nu korinat i korsunada moy, ket kona ha korinat i happo moy a ayayatan moy, awan kam makauseg ha Dios.

²⁵ “Ide i nangpetaan ko ha nikam a awan moy pakadanagan i pagbiyag moy, nu anya i kanan moy onu tennon moy. Ta ayayatan na kam unay na Apo Dios. Mangina kam unay ha nikuna. Ket awan moy mina kagin a awan na kam atdinan ha kanan moy onu tennon moy.

²⁶ Entan moy i manok a hidi. Awan hidi magmula, ket awan hidi maganni. Awan ha kamalig di. Pakanan hidi na Dios. Ket hikam paman i mas mangina ha Dios ngem manok a hidi. ²⁷ Nakaman moy bas ide, a awan ha serserbe na buribur moy. Nu dumemat nokkan i tiyempo na katay moy, awan kam makapaalay ha biyag moy gipu ha buribur moy.

²⁸ “Awan kam mina magburibur ha badu moy. Entan moy i budak a hidi. Awan hidi magtarabaho, ket awan hidi maggimet ha badu. Ngem nabaduan dan hidi. ²⁹ Ket mas inamakan i badu na esa a budak aye ngem ha ngamin a badu ni Hari Solomon, i kabaknangan a Hari na Israel. ³⁰ Isu, nu baduan na Dios i budak a hidi ha inamakan, maski nu awan maalay ket matutod hidi, anya dod ha nikam? Pabaduan na kam wade? Sigurado ah! Apay wade a ballik la i panahod moy?

³¹ “Isu,” kagi ni Jesus, “awan kamon magburibur! Awan kam magburibur nu anya i kanan moy, onu inuman moy, onu pagtennon moy. ³² Kona hay i buriburan na awan a hidi a manahod ha Dios. Ngem awan moy hidi ahegan. Ta nakatandiyan na Dios i ngamin a kasapulan moy. ³³ Imbes na, nananakaman moy ha palungo megipu ha pinaguseg

moy ha Dios. Sana, iyatad pala i ngamin a kasapulan moy. ³⁴ Isu i nangpetaan ko a awan kamon magburibur ha rigrigat a awan pala nagimet. Ta kona ha pakakpalan mo i rigrigat mo, nu buriburan mo i rigrigat a awan pala nagimet. Isu, kuston i rigrigat moy. Awan moy mina pakakpalan.”

7

Awan Tam Mina Hukoman i Kakalan Tam a Tolay

¹ Ket tinumulos ni Jesus, “Awan mos hukoman i kakalan mo a tolay, penu awan na ka hukoman na Dios. ² Ta hukoman na kam na Dios gipu ha pinanghukom moy ha kakalan moy a tolay. I gimetan moy ha sabali a tolay, kona bila iday i gimetan na Dios ha nikam nokkan.”

³ Ide paman i pangaregan ni Jesus megipu ha paghukom na tolay ha kakalan na a tolay, a kinagi na, “Kona nu atoy i ballik a as-as ha mata na kabsat mo, ngem atoy i dakkal a kayo ha mata mo. ⁴ Samo, ipeta ha nikuna, ‘Abeng, maadyan ko bi i as-as ha mata mo ah,’ kom mo. Ngem panyan mo agay? Ta awan ka makaenta! Ta dakkal i kayo ha mata mo. Dadi pala agay! ⁵ Aginpippiya ka dalla, nu kona hito! Imbes na, hikaw mina i magpalungo a magadya ha dakkal a kayo ha mata mo, penu makaenta ka ha madinnang. Sa mo, maadya i as-as ha mata na agum mo,” kon ni Jesus.

Magingat Kitam Mina Ha Pagitoldu Tam

⁶ Kinagi ni Jesus, “Awan moy iyatad ha asu a hidi i maski nu anya a mangina, amangan nu dangpihan di kam ken kagitan di kam. Ket kona bila hito nu atoy i pilitan moy a magteman ha kagi na Dios. Ta kona ha asu a hidi. Maski nu mangina unay i iyatad mo ha nidi, magingal dalla hidi, ket dangpihan di kam. Ket kona paman ha babboy a hidi. Nu

itagmak mo i mangina a manek ha saguppang di, gidtanan di dalla, a awan di katandi i mangina. Isu, awan moy mina tolduwan i totolay a magmadi a magteman ha kagi na Dios.”

Megipu ha Pinagkararag Tam

⁷ Kinagi ni Jesus, “Tumulos kam a makiaged ha Dios, ket iyatad na ha nikam. Tumulos kam a mageriyok, ket paketan na kam. Tumulos kam a magtuktuk ha ruwangan na Dios, ket lakwaban na kam. ⁸ Ta maski nu heya a makiaged-aged ha Dios, makagiwat hikuna. Ket nu magerieriyok hikuna, paketan na Dios. Ket nu tumulos hikuna a magtuktuk, lakwaban na Dios. ⁹ Ket kona bila hito ha nikam a atoy annak na. Nu agedan na annak mo i tinapay, anya, iyatad mo i pogedu ha nikuna? Awan agay! ¹⁰ Onu agedan na i padut, iyatad mo i ulag ha nikuna? Awan man! ¹¹ Entan moy; hikam man i magkalan ha ngamin a kakalan moy a tolay a kelliwat. Ngem maski nu kona hito a magliwat kam, kayat moy pala a makiyatad ha mappiya ha annak moy. Ket Dios paman i pasig la a mappiya. Isu, mas mapigsa i pagkayat na Hama moy a Dios a mangiyatad ha mappiya ha totolay a makiaged ha nikuna.

¹² “Niyaen, gimetan mo ha kakalan mo a tolay i kayat mo a gimetan di ha nikaw. Ide dan i kona ha panungpalan na ngamin a pagitoldu ha Linteg ni Moyses ken sursurat na minahagpugto a hidi.”

Megipu ha Masupit a Ruwangan

¹³⁻¹⁴ “Marigat i biyag moy nu sumadap kam ha paghariyan na Dios. Ket pangaregan na i kona nu sumadap kam ha nasupit a ruwangan. Ket ballik la i agagum moy a makaeriyok ha ide a ruwangan a magturong ha Dios. Ngem dakkal unay i ruwangan a magturong

ha biyag a pakadadailan. Ket malaka la a maeriyokan ha biyag a mahagliwat. Ket makpal i tolai a tumulos a makaliwat a kona hito. Isu i gipu na a ipeta ko ha nikam, a sumadap kam mina ha ide a masupit a ruwangan a magturing ha Dios.”

I Kayo ken Bunga Na

¹⁵ “Magingat kam ha masileng a hidi a mahagpugto. Ta umangay hidi ha nikam, ket kona ha maanus. Ngem awan hidi maanus, nu awan a maingal. Ket lolokwan di kam. ¹⁶⁻¹⁷ Melasin moy hidi gipu ha paggimet di. I pangaregan ko i kona ha bunga na kayo. Ta maski nu anya a nemula, katandi moy nu inaamakan, onu awan ha balle na, gipu ha bunga na. Halimbawa: Awan moy maputi i kona ha mangga ha madukas a kayo a maseset. Ket awan moy maalap i masinggat a bunga ha madukas a kayo. ¹⁸ Nu atoy i mappiya a kayo, awan hikuna magbunga ha madukas. Onu atoy i kayo a madukas, awan hikuna magbunga ha mappiya. ¹⁹ Ha kada kayo a awan magbunga ha mappiya, makatol ket metogbak hikuna ha gangatan. ²⁰ Ide dan i pangaregan ko ha nikam, penu melasin moy i masileng a hidi a mahagpugto, gipu ha paggimet di.

²¹ “Atoy i magayag ha nikan, ha ‘Happo ko! Happo ko!’ Ngem bakkan a hidi i makasaddap ha paghariyan na Dios, nu awan la i totolay a umusoseg ha pagayatan na Hama ko a Dios. ²² Nokkan, ha pamalak a panghukom na Dios ha totolay, atoy bi i makpal a magkagi ha nikan, a ‘Happo, sakopan mo kami bila, ta nagitoldu kami gipu ha nikaw. Ket inusar mi i nagen mo, a pinalakad mi i dimonyo a hidi. Ket nakaddatan i ginimigimet mi gipu ha nikaw.’ ²³ Ngem ipeta ko ha nikam,” kon ni Jesus, “a itabbeg ko nokkan ha nidi, a ‘Awan! Awan takam katandi! Umadiyo kam dan, hikam a mahagliwat!’ kon ko nokkan,” kon ni Jesus.

I Malaing a Magbilay

²⁴ “Malaing i maski nu heya a umuseg ha nikan, a magteman ken magtongpal ha kagi ko. Ket ipakatandi ko ha nikam i pangaregan na. Ta kona ha esa a lallaki a nagpatakna ha malagda a bilay. Ket nagkotkot hikuna ha madisalad, penu itolnak na i adigi a hidi. ²⁵ Idi dinumemat i bagyo, ket dinuminum i karayan, naabot na karayan i bilay na. Ngem awan narakrak i bilay, ta inamakan i pinagbilay na lallaki. ²⁶ Ngem ha maski nu heya a makateman ha kagi ko, ngem awan umuseg, hikuna i kona ha lallaki a awan magtolnak ha adigi ha madisalad. ²⁷ Ket nu magbagyo, duminom i karayan. Ket mapigsa i pahas. Ket malaka la i pakarakrak na bilay na. Ket mebulod i ngamin a bilay na.”

²⁸ Idi nobos ni Jesus a magitoldu ha dagende, tahod a kayat na tolay a hidi i pagitoldu na. ²⁹ Ta idi nagitoldu ni Jesus, nepaenta na a mannakabalin i turay na a magitoldu, ket awan a kona ha maestro a hidi na Linteg a nagitoldu gipu ha sabali a makinturay.

8

Pahusayan ni Jesus i Magkattal

¹ Idi binumugsok ni Jesus ha parabin, sinalodsod bila i makpal a tolay. ² Ket atoy bila i esa a lakay a magkattal. Inumangay hikuna a nagparentumeng ha saguppang ni Jesus. Ket kinagi na, “Apo, nu kayat mo, mapahusay mo i baggi ko!” ³ Ket kinagi ni Jesus, “Kayat ko.” Ket intupo na i kamat na, ket inpeta na, “Mahusay ka dan!” Ket bigu la a naawan dan i kattal na. ⁴ Sana, inbon ha nikuna, “Awan mo ipepeta ha maski nu heya. Imbes na, magdiretso ka ha padi, penu bilengan na ka. Ket iyatad mo ha nikuna i pangiwagah mo, penu matongpal i bon ni Moyses. Nu

gimetan mo ide, mapanahod mo hidi a pinahusay na ka na Dios.”

Pahusayan ni Jesus i Tagabu na Kapitan a Taga-Roma

⁵ Idi kassaddap ni Jesus ha ili a Kapernaum, inumangay ha nikuna i kapitan na esa a gasut a sundalu a taga Roma. Ket inaged na, ⁶ “Apo, masaket i tagabu ko ha bilay mi. Awan hikuna makalembok ha baggi na, ket marigatan unay.” ⁷ Ket kinagi ni Jesus ha nikuna, “Umangayak a pahusayan ko hikuna.” ⁸ Ngem tinabbeg na kapitan aye, “Masanikiyak ha nikaw, nu umangay ka ha bilay mi, ta mas matangkay ka ngem hikan. Maski nu ipeta mo la, ket sigurado a humusay i tagabu ko. ⁹ Katandiyan ko dan i turay mo, ta kona bila ha turay ko. Ta atoy i happo ko a mangituray ha nikan, ket atoy i sunsundalu a meturayan ko. Nu ipeta ko ha esa a ‘Umangay ka dan,’ siyempre, umangay hikuna. Nu ipeta ko ha sabali a ‘Uyoy ka he,’ siyempre, umangay hikuna ha nikan. Nu ipeta ko, a ‘Gimetan mo ide,’ maggimet hikuna ha iday. Isu, katandi ko dan a nu atoy i ipeta ni Jesus, siguradowak a maggimet iday.”

¹⁰ Niyaen, nalaktat ni Jesus ha nateman na a kinagi na Kapitan. Ket sinumoleg hikuna, a inpeta na ha kakpalan a inumunod, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, ket hanggan ha yenan, awan ko naenta i panahod a kona he. Ta maski ha Judyo a hidi, awan ha manahod ha nikan a kona ha ide a kapitan. ¹¹ Niyaen, ipeta ko ha nikam a atoy nokkan i makpal a maggipu ha ngamin a lugar ha lutak aye, a amyanan, ken abagatan, ken laod, ken daya. Maski idagendo a tolay a bakkan a Judyo. Ket makipagetnod hidi ha Paghariyan na Dios. Ket makipagkan hidi ha ni Abraham, ken ni Isak, ken ni Jakob ha piyesta na Dios. ¹² Ngem atoy ha nikam a Judyo i metogbak ha madihaman

a lugar, ha lapos na Paghariyan na Dios. Ihay man i pagsangisangetan di ken pagrangsirangsitan di, gipu ha nakaro a rigrigat di.”

¹³ Sana, kinagi ni Jesus ha iday a kapitan, “Ilay ko, sumoli ka dan. Matungpal i inaged mo, gipu ha panahod mo.”

Ket dagus a nakahusay i tagabu na kapitan, idi oras heya a nagkakagi ni Jesus.

Pahusayan ni Jesus i Makpal a Tolay

¹⁴ Idi inumangay ni Jesus ha bilay di Simon, naenta na a nagsaket i manugang ni Simon, ta nagladu. ¹⁵ Kinamhet ni Jesus i kamat na, ket dagus a hinumusay hikuna. Ket inumikat hikuna, ket nagserbe, a nagpakan hikuna ha di Jesus.

¹⁶ Niyaen, atoy bila hay i makpal a magsaket. Ket idi kinumaltob i senggut, neyangay ha ni Jesus i makpal a naawag na didimonyo. Ket pinalakad na i dimonyo a hidi gipu ha pinagibon na ha nidi. Ket pinahusay na i ngamin a masaket. ¹⁷ Gipu ha dagende a ginimet ni Jesus, natongpal na i nagkagiyan ni Isayas a esa a minahagpugto. Ta insurat ni Isayas, “I Cristu a mismo i mangadya ha ngamin a kinakapoy tam, a adyan na i sakisaket tam.”

I Tolay a Magbalin a Tolduwan ni Jesus

¹⁸ Idi esa a pamalak, ket naenta ni Jesus i makpal a tol原因 a dumadulog ha nikuna. Ket inbon na ha tolduwan na a hidi a maggayak hidi a umahabes ha dibelew. ¹⁹ Ngem idi paggayak di, binumikan ha ni Jesus i esa a maestro na Linteg. Kinagi na, “Maestro, umunodak ha nikaw, maski nu hadya i angayan mo.” ²⁰ Ngem iniwadan ni Jesus hikuna, “Maski i hayup a hidi ha talon, a kona ha madipa a hidi, atoy i paghenan di ha abot. Maski ha manok a hidi, atoy i paghenan di ha rabon di. Ngem awan ha

paghenan i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Awan la ha pagemmangan ko.”²¹ Ket atoy bila i sabali a tolduwan ni Jesus, a kinagi na, “Apo, kayat ko a umusoseg ha nikaw, ngem palobusanak mo bi ha ballik la. Ta magurayak mina hanggan ha pakelabbang nama ko. Sa ak, umunod ha nikaw.”²² Ngem tinabbeg ni Jesus, “Kabeng mon iday. Atoy i sabali a hidi a magtallekod ha nikan. Ket kaykayat di a umusoseg ha ugali na minatay a hidi. Isu, pabiyanan mo a hidi mina i mangilabbang ha totolay a minatay. Ngem bakkan mina ha nikaw, ta umusoseg ka mina ha nikan.”

Pataranan ni Jesus i Taribunada

²³ Sa, sinumakay ni Jesus ha abang, ket inumunod i tolduwan na a hidi. ²⁴ Idi pagsakay di, kinumillap ni Jesus. Ket bigu la a maparas dan ha mapigsa. Ket naraknaban i abang di, a dandani a inumlad. ²⁵ Isu a linukag di ni Jesus, a kinagi di, “Happo, Happo! Isalakan mo kami! Umlad kitam dan!” ²⁶ Ket kinagi ni Jesus, “Apay a manteng kam? Ballik dod i panahod moy ha nikan.” Sa hikuna, tinumaknag, a binon na i paras ken raknab. Ket tinumaran i paras, ken linuminnak i diget. ²⁷ Ket nalaktat i tolduwan na a hidi, a kinagi di, “Anya wade i lallaki aye? Ta mabon na i paras ken raknab, ket magtongpal hidi ha nikuna.”

Pahusayan ni Jesus i Duwa a Lallaki a Hinayup

²⁸ Tinumulos di Jesus a naglugan ha abang hanggan ha dibelew, ha lugar a Gadareno. Idi kahhapog ni Jesus, sinumalpak i duwa a lallaki a hinayup, a naggipu hidi ha kampo-santo. Maingal hidi unay. Isu i gipu na a awan ha maketured a lumakad ha iday a lugar. ²⁹ Idi naenta di ni Jesus, nagayag i hinayup a hidi, a kinagi di, “Annak na Dios, anya i kayat mo a gimetan ha nikami? Anya,

inumangay ka he penu parusaan mo kami? Awan kas, ta awan pala tiyempo a nebital na Dios a paghukom na.”

³⁰ Niyaen, atoy bila hito i makpal a babboy, a magsab-bok ha mabikan a henan di. ³¹ Ket inaged na dimonyo a hidi, “Nu palakadan mo kami, palobusan mo kami bi a sumadap ha dagendo a babboy.” ³² Ket kinagi ni Jesus, “Nay, ikad moy dan!” Isu, linumapos hidi, a sinumadap hidi ha babboy. Ket bigu la a ginumutap i babboy a hidi ha dinom. Ket inumlad hidi ngamin.

³³ Niyaen, idi nangenta i mahagdapon ha babboy a hidi, binumuyot hidi ha ili. Ket inbaheta di i ngamin a nagimet, pati i nagimet ha denday a duwa a hinayup. ³⁴ Isu, inumangay i makpal a tolay a mangenta ha ni Jesus. Ket idi naenta di hikuna, inaged di a lakadan na i lugar di. Ta nanteng hidi.

9

Pahusayan ni Jesus i Pilay

¹ Isu, linumugan manon di Jesus, a nagsoli ha dibelew. Ket dinumemat hidi ha ili na, a Kapernaum. ² Idi kadde-mat na, ket neyangay ha nikuna i esa a napilay ha duwa a tikad na. Idi naenta ni Jesus a manahod hidi a nagkona hito, inpeta na ha pilay, “Ilay ko, awan kas manteng. Napakawan dan i liwaliwat mo.”

³ Ngem idi nateman na ito na maestro na Linteg, naginuhon hidi, a kinagi di, “Tadi! Ikalana na i baggi na ha Apo Dios!”

⁴ Ngem katandi ni Jesus i nakam di, ket kinagi na, “Apay a magnakam kam a kona hay a madukas? ⁵⁻⁶ Makatandiyon moy mina i pagturay na Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ta bakkan ito ha pagturay na ngamin a sabali a tolay.

“Niyaen, amatan moy ide a napilay. Ta awan ha tolay a makepeta ha, ‘Mapakawan dan i liwaliwat mol!’ Ket awan ha tolay a makepeta ha, ‘Umikat ka! Makalakad ka dan!’ Ngem bakkan ha nikan, ta makapaenta ak ha nikam a atoy i pagturay ko a mangpakawan ha liwat na tolay.” Sana, inpeta ha iday a pilay, “Ilay ko, umikat ka. Alapan mo i ulas mo, ket sumoli ka dan ha bilay moy.”

⁷ Ket inumikat i napilay, a nagsoli hikuna ha bilay na.

⁸ Idi naenta na ito na kakpalan a tolay, nasbew hidi ha kabaelan ni Jesus. Ket dineydeyaw di i Dios, a nangiyatad ha tolay ha kona he a pinnakabalin.

Ayagan ni Jesus ni Mateo

⁹ Linakadan ni Jesus, ket idi paglakad na, naenta na i esa a mahagpabuwis a nagetnod ha pahagsingeran na. Mateo i nagen na. Ket inpeta ni Jesus ha nikuna, “Umuseg ka dan ha nikan, penu matolduwan taka.” Ket tinumaknag ni Mateo, a inumuseg ha ni Jesus.

¹⁰ Niyaen, nangan di Jesus ha bilay di Mateo. Ket dinumemat i makpal a mahagpabuwis, ken sabasabali a mahagsalungasing ha Linteg na Judyo, a makipagkan ha ni Jesus ken tolduwan na a hidi. ¹¹ Ket idi naenta na ito na Pariseyo a hidi, kinagi di ha toltolduwan na, “Apay a makipagkan i maestro moy ha mahagpabuwis ken madukas a hidi?”

¹² Ngem nateman na ito ni Jesus, ket hikuna man i tinumabbeg, a kinagi na, “Nu mahusay i baggi na tolay, awan na masapul i doktor. I magsaket la i makasapul ha doktor. ¹³ Ket kona bila hito ha nikan ken pagbabawian ko a hidi. Ket kona ak ha doktor. Ta awanak inumangay penu pagbabawian ko i mappiya a hidi a awan ha rigrigat di. Imbes na, inumangayak penu pagbabawian ko i madukas a hidi, a marigatan gipu ha liwat di.

“Niyaen, nakaman moy mina i kayat a kagiyon na ide a nesurat ha Libro na Dios, a ‘Madiyan ko dan i pagidaton moy a pangtongpal moy mina ha Linteg. Ta kayakayat ko i pinagkagbi moy ha kakalan moy a tolay,’ kon na Dios.”

Megipu ha Tolay a Awan Magkan ha Pinagkararag di

¹⁴ Idi esa a pamalak, dinumemat i kappal a totolduwan ni Juan a Mahagbinyag. Ket sinalodsod di, “Apay a pabiyonan mi a magkan ha pinagkararag mi. Ket kona bila hito ha totolduwan na Pariseyo a hidi. Ngem bakkan ha totolduwan mo. Ta magkan ken uminom hidi ha kada pamalak.” ¹⁵ Ket tinabbeg ni Jesus, “Oni, ket kona ha ide i pangaregan ko ha nikam, a nu atoy i pagbodaan, ken atoy i nobyo ken agum na a hidi, anya, magkan hidi, onu awan? Siyempre a magragsak hidi! Ngem dumemat i sabali a tiyempo, ket madakap ide a nobyo, ket mepaadiyo hikuna. Ket iday i tiyempo a pabiyonan di i magkan. Ta maladinget dan hidi.”

¹⁶ Ket nepeta ni Jesus i sabali a pangaregan, penu makatandiyon di a awan a mabalin nu melaok i bigu a pagitoldu na ken alegid a pagitoldu na Judyo. Kinagi na, “Nu atoy i mayat a magitakop ha badu a alegid, awan na meusar i bigu a hamet a pangapol na ha alegid a badu. Ta nu padasan na ito, bumallik i bigu a hamet a intakop na, ket dumakkal manon i pisad na badu.” ¹⁷ Ket kona bila ha ide. Awan ha mangiyasak ha bigu a basi ha alegid a gaddang a pagsupot na. Ta mapisad na bigu a basi iday a nesupotan na. Ket magabuyos i bigu a basi. Ket napisad dan i supot. Imbes na, mappiya malla nu meyasak i bigu a basi ha bigu bila a gaddang a pagsupot na. Ket magkalan ide a supot ken basi a magmaalay.”

I Annak a Minatay ken i Babbey a Mangkamhit ha ni Jesus

¹⁸ Niyaen, nagkagi pala ni Jesus, ket bigu la a dinu-memat i esa a mangituray ha kapilya na Judyo. Nag-parentumeng hikuna ha saguppang ni Jesus, a kinagi na, “Minatay dan i annak ko a gumitek. Ngem basta umangay ka, a itupu mo i kamat mo ha nikuna, ket sigurado a magbiyag hikuna manon,” kon na lakay. ¹⁹ Isu, inumuseg ni Jesus ha nikuna, pati i tolduwan na a hidi.

²⁰ Niyaen, atoy bila i esa a babbey a masaket. Nagdigidigi ide a babbey ha esa pulo ket duwa a tawen. Ket niyaen, tinumagubet hikuna ha ni Jesus, a kinamhet na i nibik na kagay na. ²¹ Ta kinagi na ha nakam na, “Maski makamhit ko la i tennon na, ket humusay i baggi ko,” kon na babbey. ²² Niyaen, sinumoleg ni Jesus, ket naenta na i babbey aye. Ket inpeta ni Jesus ha nikuna, “Manay, awan kas manteng. Mahusay ka dan gipu ha panahod mo ha nikan.” Sa, bigu la a hinumusay i babbey.

²³ Niyaen, tinumulos di Jesus hanggan pagdemat di ha bilay na mangituray a Judyo. Ket naenta ni Jesus i mahagtokar ken magngoyngoy a hidi. ²⁴ Ket kinagi na ha nidi, “Lumakad kamon. Awan natay i gumitek aye. Kinumillap dalla hikuna.” Ngem nagulewan di ni Jesus. ²⁵ Sana, pinalakad hidi. Ket sinumadap hikuna ha bilay. Ket inegkaman na i kamat na gumitek. Sa, inumikat i gumitek a minagbiyag manon. ²⁶ Ket newaras ha ngamin a palebut na ili i baheta megipu ha ide a ginimet ni Jesus.

Pahusayan ni Jesus i Duwa a Bulsak

²⁷ Idi linumakad manon ni Jesus, tinumagubet i duwa a lallaki a nabulsak. Ket nagayag hidi, ha “Apo ni Dabid, kagbiyan mo kami bi!” ²⁸ Idi kassaddap ni Jesus ha bilay, sinumadap bila idende a duwa a nabulsak. Ket sinalodsod ni Jesus ha nidi, “Manahod kam a mapahusay takam?” Ket kinagi di, “Oni, Apo.” ²⁹ Sa, intupo ni Jesus i kamat na ha

mata di. Ket kinagi na, “Mahusay kam, gipu ha panahod moy.” ³⁰ Ket minumotyah hidi, a nakaenta manon hidi. Ket inbon ni Jesus ha napigsa, a awan di ibaheta ha agagum di i ginimet na aye. ³¹ Ngem idi paglakad di, inwaras di ha ngamin i baheta megipu ha ni Jesus.

Pahusayan ni Jesus i Bulol

³² Idi paglakad di, neyangay ha ni Jesus i esa a bulol a hinayup. ³³ Idi pinalakad ni Jesus i dimonyo, ket bigu la a nakakagi manon ide a bulol. Ket nalaktat i kakpalan a tolay a nangenta, a kinagi di, “Ha yenan la i netan mi i kona he a kekkaddat, ha bayan tam aye a Israel.” ³⁴ Ngem kinagi na Pariseyo a hidi, “Ni Satanas, a kapitan na didimonyo, i nangatad ha nikuna ha kabaelan na, a makapalakad ha dimonyo.”

³⁵ Niyaen, linumakad ni Jesus ha ngamin a il-ili ken barbaryo, a nangitoldu hikuna ha kapilya na Judyo a hidi. Inpakatandi na i Mappiya a Baheta megipu ha paghariyan na Dios, ket pinahusay na i totolay ha ngamin a sakisaket di. ³⁶ Idi pakaenta na ha kakpalan a totolay, kinagbiyan na hidi. Ta marigat i biyag di, a awan ha mangdaggap ha nidi. Ket kona ha karkarnero ha taltalon, a awan hidi nadaponan. ³⁷ Isu, kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, a “Atoy dan i makpal a manahod mina ha nikan, ket kona hidi ha paganiyan na Dios. Ngem ballik la i umaangay a kona ha magani ha nidi. ³⁸ Agidan moy dod ha Apo Dios a makinkukuwa ha maani, penu paangayan na i makpal pala a magani ha manahod a hidi.”

10

Piliyan ni Jesus i Esa a Pulo ket Duwa a Apostol Na

¹ Niyaen, inayagan ni Jesus i esa pulo ket duwa a tolduwan na. Ket inatdinan na hidi ha kabaelan di a

magpalakad ha madukas a espiritu, ken magpahusay ha ngamin a kalase na saket. ² Ide i nagen na esa pulo ket duwa a apostol a tinolduwan ni Jesus: ha palungo ni Simon, a ni Pedro i sangay na. Ni Andres, a wadi ni Pedro. Di Santiyago ken Juan a annak ni Sebedeyo. ³ Ni Pelipe ken ni Bartolome. Ni Tomas ken ni Mateo a minahagpabuwis. Ni Santiyago a annak ni Alpeyo, ken ni Tadeo. ⁴ Ken ni Simon a matured, ken ni Judas Iskaryote a nangliput ha ni Jesus.

Paangayan ni Jesus i Esa a Pulo ket Duwa a Tolduwan Na

⁵ Pinaangay ni Jesus idagende a esa pulo ket duwa a tolduwan na. Ket inbon na ha nidi, “Umangay kam, ngem awan kam umangay ha bayan na Samaritano a hidi. Awan kam umangay ha bakkan a hidi a Judyo, ⁶ nu awan ha kakalan tam a Judyo, a kona ha karkarnero a netawtaw. ⁷ Ket ha paglakad moy, ipakatandi moy ha nidi a dandani a dumemat i paghariyan na Dios. ⁸ Pahunayan moy i masaket a hidi. Pagbiyagan moy i minatay a hidi. Pahunayan moy i mahagkattal a hidi. Palakadan moy i didimonyo. Ket nakaman moy a awan ha inbayad moy ha giniwat moy ha Dios. Isu, awan moy pabayadan i pagserbe moy ha kakalan moy a tolay. ⁹ Ket awan kam magbilon ha korinat. ¹⁰ Awan moy bilonan i aruwatan moy, a maski supot, onu duwa a badu, onu duwa a sapatos, onu duwa a sahudod. Ta daggapan na kam mina na totolduwan moy.

¹¹ “Ha maski nu anya a ili onu baryo a saddapan moy, eriyokan moy i mappiya a tolay a mayat a magrespitar ha nikam. Ket tumulos kam ha bilay di hanggan lumakad kam manon. ¹² Nu sumadap kam ha esa a bilay, ipeta moy, ‘Dios i kumuyog ha nikam.’ ¹³ Ket nu mappiya hidi, a kayat di kam a respitaran, aguman na hidi na Dios a tahod. Ngem nu madiyan di kam, pabiyanan na hidi na Dios, a

magagum hikuna ha nikam, imbes ha nidi. ¹⁴ Ha maski nu heya a magtallekod ha nikam, lakadan moy mina iday a bilay na, onu ili di. Ket nu lumapos kam, tipladan moy hidi a kona ha ide, a pagpagen moy i tapok ha tikad moy, penu makatandiyan di a nagliwat hidi, a nagtallekod hidi ha kakkagi na Dios. ¹⁵ Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a nu dumemat i pamalak a paghukom na Dios, nakaro i parusa na Dios ha nagtallekod a hidi ngem parusa na ha taga-Sodoma ken Gomora a hidi, maski perpermi i liwaliwat na taga-Sodoma ken Gomora, idi tinutod na Dios i ili di.

I Rigrigat a Dumemat Nokkan

¹⁶ “Nakaman moy ide! Paangayan takam ha madukas a totolay. Ket magingat kam mina. Ta maanus kam, a kona ha karkarnero. Ngem maingal i totolay a angayan moy, a kona ha maingal a asasu. Isu, magingat kam, ket gimigimetan moy la i pasig a mappiya. ¹⁷ Magingat kam. Ta ipadakap na kam na totolay, a iyangay di kam ha gobyerno. Ket sabbadan di kam ha kapilya di. ¹⁸ Gipu ha panahod moy ha nikan, isaguppang di kam ha gobernador ken hari a hidi. Ide i gundaway moy a magpatahod ha nidi, ken bakkan a hidi a Judyo, megipu ha nikan. ¹⁹ Nokkan, nu dakapan di kam, ken idarum di kam, awan kam mina magburibur nu anya i tabbeg moy. Ta Apo Dios i makatandi ha iday. Basta ipeta moy i mepanakam na ha nikam. ²⁰ Ta bakkan a hikam i paggipuwana na itabbeg moy, nu awan i Espiritu na Hama moy a Dios i magpakagi ha nikam.

²¹ “Nu dumemat ide a tiyempo, atoy bila i makpal a mangliput. Atoy i kappal a patakka a magpapatay ha kakabsat di. Ket atoy i magenak a mangidarum ha annak di, a papapatay di. Ket kona bila hito i gimetan na annak ha daddakkal di. Ta kona hito i madukas nokkan a tiyempo. ²² Ket sentiyana na kam na kakpalaan a tolay,

gipu ta manahod kam ha nikan. Ngem maski nu kona hito, mesalakan paman i maski nu heya a makatured hanggan ha panungpalan. ²³ Nu lolokwan di kam ha esa a ili, bumuyot kamon ha sabali a ili. Ta tahod ide a ipeta ko, a awan moy malpas i tarabaho moy ha ngamin a ili na Judyo, hanggan sumoli manon i Cristu a maggipu ha langit.

²⁴ “Awan a mas matangkay i magad-adal ngem ha maestro na. Ket awan a naturturay i tagabu ngem happo na. ²⁵ Mappiya nu magbalin i magad-adal a kona ha maestro na. Ket mappiya nu magbalin i tagabu a kona ha happo na. Niyaen, katandiyan moy mina a magkalan i magimet ha maestro moy ken magimet ha tolduwan na. Ket nu anya i magimet ha happo, iday bila i magimet ha tagabu na. Isu, nu nagenan diyak ha ‘Satanas’ niyaen, kumaro paman i pagloko di ha nikam nokkan.

²⁶ “Ngem awan kam mina manteng ha nidi. Ta maski nu anya a magimet a netago, iday paman i mepalapos nokkan. Ket maski nu anya a nalimed ha yenan, iday paman i mepakatandi nokkan ha ngamin. ²⁷ Isu, i paguhonan tam ha kallap, a awan mateman na sabali a tolay, ide paman i mebaheta moy nokkan ha saguppang na ngamin a tolay. Ket maski nu iyanasas tam ha yenan, mebaheta moy nokkan ha saguppang na ngamin. ²⁸ Awan kam manteng ha totolay. Ta baggi moy la i mapapatay di, ngem awan di maanya i kaliduwa. Imbes na, manteng kam mina ha Dios. Ta hikuna la i makaparusa ha baggi ken nakam na tolay ha impyerno.

²⁹ “Awan moy mina buriburan a pabiyanan na kam na Dios. Ta tahod a kagbiyan na kam. Halimbawa: ha totolay, malaka la i piyak a manok. Ngem uray nu melako i duwa a piyak ha esa la a sentabo, manakam na hidi na Dios. Ket hikuna i makatandi ha kada esa. Awan matay i maski esa, nu awan a makatandiyan na Dios. ³⁰⁻³¹ Ket hikam man i

mas mangina unay ngem ha piyak a manok. Isu, katandi na Dios i maski nu anya a magimet ha nikam. Maski nu lompas la i esa a buk moy, katandi na Dios iday, ta binilang na dan.”

³² Intulos ni Jesus, a kinagi na, “Maski nu heya a magoni ha kakkagi ko ha saguppang na totolay, hikuna bila i pagoniyan ko nokkan, ha saguppang na Hama ko a Dios.

³³ Ngem maski nu heya a magmadi ha nikan ha saguppang na totolay, madiyan ko bila hikuna nokkan, ha saguppang na Hama ko a Dios.

³⁴ “Awan moy kagin a inumangayak penu magadya ha ngamin a rigrigat. Awan agay! Awan a makapatalna i pagdemat ko nu awan a gipu ha nikan, masinasina i totolay ha lutak aye. ³⁵ Ta mangrugi dan ha yenan, gipu ha nikan, masinasina i makpal a tolay. Halimbawa: Magsina i pattama, ket magsina i pattena, ket magsina i magmanugang a hidi. ³⁶ Ta atoy nokkan i kasenti na manahod a hidi ha bukod di a pamilya.

³⁷ “I maski nu heya a magayat ha hama na onu hena na ha daktakkal ngem ha nikan, awan hikuna makapasakop ha nikan. Ket maski nu heya a magayat ha annak na ha daktakkal ngem ha nikan, awan hikuna makapasakop ha nikan. ³⁸ Ket maski nu heya a awan umuseg ha nikan ken mangpabiyang ha bukod na a pagayatan, awan hikuna makapasakop ha nikan. Ta masapul a umunod hikuna ha nikan, maski nu mapapatay hikuna. ³⁹ Ha maski nu heya a magmadi a matay gipu ha nikan, marigrigatan hikuna ha awan kahad ha katay na. Ngem ha maski nu heya a matay, a mangpabiyang ha bukod na a pagayatan gipu ha nikan, mesalakan hikuna a tahod, a maghen hikuna ha Dios ha awan kahad.”

I Gunguna na Dios ha Totolay

⁴⁰ “Ha maski nu heya a magrespitar ha nikam, ibilang na Dios a respitaran na ak bila. Ket nu respitaran na ak, mebilang a respitaran na i Dios a nagpaangay ha nikan. ⁴¹ Ket maski nu heya a magrespitar ha magitoldu, gipu ta itoldu na megipu ha Dios, magunggunaan bila hikuna a magkalan ha magitoldu heya. Ket maski nu heya a magrespitar ha mappiya a tolay a makidios, gipu ha pakidios na, gunggunaan na hikuna na Dios a magkalan ha makidios heya. ⁴² Ket nu atoy i mangiyatad ha maski dinom la ha esa a madibbi a tolay, gipu ta madibbi heya i tolduwan ko, tahod a gunggunaan na Dios i nangiyatad.”

11

Ni Juan a Mahagbinyag ken Ni Jesus

¹ Idi nobos ni Jesus a nangibon ha dende a esa pulo ket duwa a tolduwan na, linumakad hidi. Ket tinumulos ni Jesus a nagitoldu ha il-ili a palebut na.

² Niyaen, atoy pala ni Juan a Mahagbinyag ha pagbaludan. Ket nabaheta na i gimigimetan ni Cristu. Isu, pinaangay ni Juan i tolduwan na a hidi ha ni Jesus, ³ a sinalodsod di, “Tahod wade a hikaw i lallaki a paangayan na Dios a maghari, onu urayan mi mina i sabali?” ⁴ Ket kinagi ni Jesus, “Sumoli kam ha ni Juan. Ket ibaheta moy i nateman ken naenta moy. ⁵ Ta makaenta manon i nabulsak a hidi. Ket makalakad manon i napilay a hidi. Ket mepabigu i gaddang na magkattal. Ket makateman manon i nagbangag a hidi. Ket mapabiyag manon i minatay a hidi. Ket mabahetaan i napobre a hidi ha mappiya a baheta. ⁶ Ket mahusay i awan magduwaduwa ha nikan.” Ide i inpeta ni Jesus, penu ibaheta di ha ni Juan.

⁷ Idi linumakad i agagum ni Juan, nagkagi ni Jesus ha tolay a hidi hay megipu ha ni Juan. Kinagi na, “Idi inumangay kam ha ni Juan ha amugod, anya i kayat moy

maenta? Kagin moy wade a malupoy hikuna, a kanayon a magduwaduwa? Ngem bakkan a kona hito ha ni Juan. ⁸ Onu kayat moy maenta i magtennon ha inaamakan? Madi paman. I magtennon ha inaamakan i maghen ha bilay na hari. Hidi la i mahagtennon ha inaamakan. Ngem awan man ha ni Juan. ⁹ Apay dod a inumangay kam ha ni Juan? Penu maenta moy i mahagpugto na Dios? Oni! Iday i kayat moy maenta, ket mahagpugto ni Juan a tahod. Ngem atoy pala i naenta moy. ¹⁰ Ta ni Juan i nagkagiyon na Libro na Dios, a

‘Ipalungo ko i esa ha nikaw,’ kon na Dios ha Anak na a Cristu. ‘Ket magibaheta hikuna megipu ha nikaw. Ket pagayakan na i totolay ha pagdemat mo,’ kon na Dios ha Cristu.

¹¹ Ni Juan dod i lallaki aye a nagpalungo. Ket ipeta ko ha nikam,” kagi ni Jesus, “mas matangkay ni Juan ngem ha ngamin a tolay ha lutak aye! Ngem ha paghariyan na Dios, maski i madibbi a tolay i mas matangkay ngem ha ni Juan.

¹² Niyaen, nangrugi idi tiyempo na pagitoldu ni Juan, hanggan ha yenan, dumudulog i tolay a hidi, a pumipilit hidi a magpasakop ha paghariyan na Dios. Maski i madukas a totolay, kayat di bila a pilitan a sumadap.

¹³ Ta naalay dan a nepugto i pagdemat na paghariyan na Dios. Maski ha ngamin a sursurat na minahagpugto a hidi ken ngamin a sursurat na Linteg, nangipugto hidi megipu ha paghariyan na Dios. Ket niyaen, dinumemat dan ni Juan.

¹⁴ Ket nu tahodan moy i kagi di, tahodan moy bila ni Juan. Ta hikuna i mangtongpal ha nepugto megipu ha ni Eliyas. Nepugto di a dumemat hikuna, ket niyaen, dinumemat dan.

¹⁵ Niyaeen, ipeta ko ha nikam, a ha maski nu heya a makasaneg ha kagi ko, temanan na mina, ken nanakaman na bila.”

¹⁶ Intulos ni Jesus a kinagi na, “Anya i pangikalanen ko ha dagende a tolay a masegkat a manahod. Ikalen ko hidi ha annak a umetnod ha sentro, a magreklamo ha kagayam di, ¹⁷ ‘Itukaran mi kam, ngem awan kam umuseg a magsala! Ket magimaton kami, ngem awan kam umuseg a magsanget!’ kon di. Ket kona bila hito ha dagende a totolay. ¹⁸ Ta idi dinumemat ni Juan, pinabiyan na a magkan. Ket madiyan na a makiinum, gipu ha pakidios na. Ngem awan na hikuna tinahod na dagende a totolay. Ket awan hidi umuseg. Kinagi di, a ‘Nahayop dan hikuna!’ ¹⁹ Ket dinumematak bila, a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket makipagkanak ken makipaginomak. Ngem naglimad idagende a totolay. Ket awan hidi umuseg. Kinagi di, a ‘Entan moy! Madammot hikuna, ken mam-martek. Ket makiilay hikuna ha madukas a hidi, maski i mahagpabuwis a hidi,’ kon di. Niyaeen, nu magkagi hidi ha kona hay, pabiyanan ko la hidi. Ta awan a mabalin a tahodan na ak na totolay a kona hay. Ngem ha sabali a hidi, mabalin pala a melasin di i kinalaing na Dios. Basta maenta di i mappiya a paggimet ko ken pinaggimet ni Juan, ket makatandiyen di a atoy i sirib na Dios ha pagitoldu mi.”

I Magmadi a Manahod ha ni Jesus

²⁰ Niyaeen, nangbahang ni Jesus ha totolay a maghen ha il-ili a nakagimetan na ha makpal a milagro. Binahang na hidi, ta awan hidi nagbabawi ha liwaliwat di, maski naenta di dan i makpal a milagro. ²¹⁻²² Kinagi na, “Sayang i taga-Korasin a hidi! Sayang ha totolay a taga-Betsayda! Ta daktakkal i parusa na Dios ha nidi ngem ha madukas a

hidi a taga-Tiro onu Sidon. Ta ginimet ko dan i makpal a milagro ha saguppang di, ngem awan hidi nagbabawi. Nu kona hay i ginimet ko mina ha saguppang na taga-Tiro ken taga-Sidon a hidi, sigurado a nagbabawi dan hidi. Inumetnod mina hidi ha abu, ket intennon di mina i kostal, a pagpaenta di ha pagladingit di ha liwaliwat di. Ket sinumina mina hidi a tahod ha madukas a ugali di. ²³ Sayang agay i taga-Kapernaum a hidi! Kasor di a magdeydeyaw ha baggi di. Ngem mebanghat nokkan hidi ha impyerno! Nu ginimet ko mina idagende a milagro ha ili a Sodoma, sigurado a nagbabawi hidi, ket awan mina hidi natutodan gipu ha parusa na Dios. ²⁴ Ngem nokkan, ha pamalak a paghukom na Dios, tahod a dakdakkal i kagbi na ha taga-Sodoma a hidi ngem ha nidi a taga-Kapernaum. Ta awan nagbabawi i taga-Kapernaum a hidi, maski naenta di i milamilagro ko.”

Umangay Kam Ha Nikan A Umemang

²⁵ Niyaen, ha iday a tiyempo, nagkararag ni Jesus, a kinagi na, “Hama ko, hikaw i Happo a makinlanget ken makinlutak. Ket magyamanak ha nikaw. Ta inpakatandi mo i kinatahod ha dagende a madibbi a ilay ko. Ngem sinalenan mo i pakakatandi na masirib kan a totolay, ken awan mo inpakatandi ha mapangas a hidi. ²⁶ Oni, Amang! Ta kona hito i pagayatan mo,” kon ni Jesus. ²⁷ Sana, kinagi ha tolduwan na a hidi, “Inyatad na Hama ko i ngamin a bagbagay ha nikan. Niyaen, awan ha tolay a makatandi ha Annak na Dios. I Hama ko la i makatandi ha Annak na. Ket awan ha tolay a makatandi ha Dios, nu awan la i Annak na, ken totolay a pilihan ko a makatandi mina ha Dios.”

²⁸ Ket kinagi paman ni Jesus, “Umangay kam ha nikan, hikam ngamin a makapoy ken marigatan. Ket pagem-mangan takam. ²⁹ Magadal kam ha nikan, a tongpalan moy i pagitoldu ko. Ta maanusak ken napakumbaba, ket

makaemmang kam ha pakiuseg moy ha nikan. ³⁰ Mahusay i makauseg ha nikan. Ta awan ko parigatan i biyag moy, nu awan a aguman takam. Awan madaggi i pagimet ko ha nikam.”

12

I Salodsod Megipu ha Pamalak a Panganeg

¹ Idi awan naalay, idi esa a Sabado, naglakalakad di Jesus ha talon. Atoy bila i tolduwan a hidi ni Jesus, ket nagiyalap hidi. Isu, nagaphok ken nagkasel hidi, a magkan ha dawa.

² Ngem atoy bila i Pariseyo a hidi, ket kinagi di ha ni Jesus, “Apay? Maggimet i toltolduwan mo ha maneg ha Linteg tam ha Sabado. Ta maneg kan a magtarabaho ha Sabado!” ³⁻⁴ Ngem kinagi ni Jesus, “Awan! Ta maski ha ni minappo tam a Dabid, awan moy dod nabasa i ginimet na, ken agagum na? Ta idi nagiyalap di Dabid, sinumadap hidi ha bilay na Dios. Ket inakot ni Dabid i tinapay a pangidatton na padi ha Dios. Ket nagkan hikuna ha denday. Ket ingiwat na bila ha agagum na, maski nu papadi la i mapalobusan a magkan ha iday a kalase na tinapay.

⁵ “Anya ha papadi a hidi? Ta magtarabaho hidi, maski ha Sabado, penu isagana di i pangidatton di ha Dios. Anya, magliwat dod hidi, ta magtarabaho hidi ha Sabado? Awan man! Maski nu nesurat ha Linteg a umemmang kitam mina ha Sabado, awan ha liwat ha padi a hidi ha tarabaho di. Ta magserbe hidi ha Templo na Dios. ⁶ Ket niyaen, ipeta ko ha nikam. Atoy pala ihe, ha saguppang moy, i mas mangina ken matmatangkay ngem ha Templo na Dios. ⁷ Ket atoy bi a nesurat ha Libro na Dios, a makatandiyang moy mina. Kinagi na Dios, a ‘Kaykayat ko i pinagkagbi moy ha tolai ngem pangidatton moy,’ kon na Dios. Nu makatandiyang moy mina ide,” kagi ni Jesus, “awan moy

paliwatan i tolay a awan ha liwat. ⁸ Ta maturayak a mangipeta nu anya mina i gimetan tam ha Sabado. Hikan man i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay.”

⁹ Niyaen, tinumulos ni Jesus a maglakad. Ket sinu-madap hikuna ha esa a kapilya di a Judyo. ¹⁰ Atoy bila hay i esa a lakay a napilay ha kamat na. Ket kayat na Pariseyo a hidi a ipaliwat ha ni Jesus. Isu i gipu na a sinalodsod di, “Anya i palobus na Linteg ha Sabado? Palobusan na a magpahusay ha sakisaket a hidi, onu awan?”

¹¹ Ngem nakatandiyen ni Jesus i nakam di. Ket kinagi na, “Anya ha nikam? Nu matakneg ha abot i esa a karnero moy, awan moy dod guyodan a isalakan hikuna, maski nu Sabado? ¹² Niyaen, mas mangina unay i tolay ngem ha karnero. Isu, ipalobus na Linteg i paggimet ha mappiya, maski ha Sabado.” ¹³ Sa na, kinagi ni Jesus ha napilay, “Iyuyad mo dan i kamat mo.” Ket inyuyad na i kamat na, ket hinumusay, a kakalan na kamat na a esa.

¹⁴ Ngem nagingal unay i Pariseyo a hidi. Ket linumapos hidi, a nakipaguhon nu panya mina i pangpatay di ha ni Jesus.

Ni Jesus I Tagabu na Dios

¹⁵ Niyaen, katandi ni Jesus a kayat di Pariseyo a mangpatay ha nikuna. Isu, linumakad hikuna. Ket makpal i tinumagubet ha nikuna. Ket pinahusay na hidi ngamin. ¹⁶ Ket binon na hidi, a awan di mina ibaheta megipu ha nikuna. ¹⁷ Isu, gipu ta kona hito, natongpal i kinagi na Dios ken nesurat ni Isayas, a minahagpugto,

¹⁸ “Atoy ide a tagabu ko a pinili ko. Hikuna i ayayatan ko ken pakatalakan ko unay. Iyatad ko ha nikuna i Espiritu ko. Ket ipakatandi na ha ngamin a tolay i malinteg a paghukom na Dios.

- ¹⁹ Maanus hikuna, a awan magingal ha pakipagtabbegan na. Ket awan hikuna magrangsit onu magdulaw ha mapigsa ha totolay.
- ²⁰ Awan na parigatan i linumulupoy ha panahod di, nu awan na hidi a papigsaan. Ket daggapan na hidi, maski nu dandani a nobos i namnama di. Ta kagbiyan na hidi. Ket tumulos hikuna hanggan abakan na i ngamin a madukas ha lutak.
- ²¹ Ket hikuna i namnamaan na ngamin a tolai, a pake-salakanan di.” Ide dan i kinagi na Dios megipu ha tagabu na a ni Jesu-Cristu.

I Kasabaliyan ni Jesus ken ni Satanas

²² Niyaen, neyangay ha ni Jesus i esa a lallaki a nabulsak ken bulol gipu ta hinayup na dimonyo. Ket pinalakad ni Jesus i dimonyo. Ket isu a makaenta ken magkagi manon ide a lallaki. ²³ Ket nasbew i ngamin a nakaenta. Kinagi di, “Hikuna wade i apo ni Dabid a tahokan tam ha naalay?” ²⁴ Ngem idi nateman na ito na Pariseyo a hidi, kinagi di, a “Inyatad ni Satanas i kaddat na ha ni Jesus, penu makapalakad hikuna ha dimonyo a hidi. Ta ni Satanas i kapitan na dimonyo a hidi,” kon di.

²⁵ Ngem katandi ni Jesus i nakam di. Isu a kinagi na, “Nu atoy i esa a bayan, ket makisina i kakaili na a hidi, a magnginayaw hidi, mabikan dan i pakarakrak na iday a bayan. Onu atoy i esa a pamilya, ket magleput i hama ha annak na, ket magleput bila i annak ha hena di, awan maalay i biyag na pamilya a kona ha iday. ²⁶ Isu, nu masinasina dan i paghariyan ni Satanas, ket makipagngayaw i dimonyo a hidi ha sabali a dimonyo, panyan di a makatulos i paghariyan na? Awan a mabalin iday! ²⁷ Ngem kinagi moy a palakadan ko i dimonyo a hidi gipu ha kaddat ni Satanas. Niyaen, nu tahod a naggipu

i kaddat ko ha ni Satanas, hadya naggipuwan na kaddat na agagum moy? Ta makapalakad bila hidi ha dimonyo! Hadya naggipuwan na kaddat di, nu awan bila a naggipu ha Dios. Isu, hidi man i magpatahod a madi i pagkagi moy ha nikan. ²⁸ I kinatahod na, a gipu ha Espiritu na Dios i pangpalakad ko ha dimonyo. Ket ito i mangpaenta ha nikam a nakaabot dan ha nikam i paghari na Dios ha totolay.”

²⁹ Ket nagpangaregan ni Jesus, penu makatandiyan di a maski nu mapigsa ni Satanas, abakan na hikuna ni Jesus. Kinagi na, “Nu atoy i mapigsa a lallaki a magdapon ha bilay na, awan ha makasaddap ha bilay na, a magtakaw ha kukuwa na. Ngem basta naabak dan ide a mapigsa, ket negakad dan hikuna, mabalin bi a sumadap ha bilay na, ken mangalap ha ngamin a kukuwa na. Niyaen, kona bila hito ha nikan ken ni Satanas.

³⁰ “Nu magpabiyon kam ha nikan, maabak kam bila. Masapul a umuseg kam ha nikan. Ta maski nu heya a awan umuseg ha nikan, mebilang a magsenti hikuna. Ket maski nu heya a awan dumaggap a magpapisan ha totolay, ibilang ko hikuna a mangpaadiyo ha totolay ha nikan.

³¹ Isu i gipu na a ipeta ko ha nikam, a mapakawan i maski nu heya a makaliwat ken magkagi ha madukas. Ngem awan a mapakawan i magkagi ha mesenti ha Espiritu na Dios. ³² Ket maski nu atoy i magkagi ha mesenti ha nikan, a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, mapakawan hikuna. Ngem nu atoy i magsenti ha Espiritu na Dios ha pagkagi na, awan a mapakawan hikuna. Ta magnanayon a kelliwat i tolai a kona ha iday.”

I Pangaregan na Kayo ken Bunga na

³³ “Ha mappiya a kayo, mappiya bila i bunga na. Ket ha madukas a kayo, madukas bila i bunga na. Ket

melasin moy i kayo, nu mappiya hikuna onu madukas, gipu ha bunga na. ³⁴ Ket kona bila hito ha nikam, hikam a magkadukas a tolay! Panyan moy a magkagi ha mappiya, nu madukas paman i nakam moy? Ta nakam moy i paggi puwan na pagkagi moy. Ket i pagkagi na tolay i magpaenta nu anya i nakam na a tahod. ³⁵ Isu, ha magnakanakam ha mappiya, mappiya bila i pagkagi na. Ngem ha magnakanakam ha madukas, madukas bi i pagkagi na. ³⁶ Niyaen, ipeta ko ha nikam, a nokkan, ha pamalak a paghukom na Dios ha totolay, masapul na kada esa a magtabbeg gipu ha ngamin a madukas a kakkagi na. ³⁷ Ta gipu ha pagkagi moy, mepaenta nu mesalakan kam, onu maparusaan kam mina.”

Iklan ni Jesus i Baggi Na ha ni Jonas, a Esa a Minahagpugto

³⁸ Niyaen, atoy i kappal a Pariseyo ken mamaestro na Linteg a nagkagi ha ni Jesus, ha “Maestro, ipaenta mo bi i kaddat mo, penu makasigurado kami a pinaangay na ka na Dios.”

³⁹ Ngem tinabbeg ni Jesus, “Magkadukas ide a kalase na totolay. Ket kayat di kan maenta i kaddat na Dios, ngem talekoda di i pagitoldu na. Awan ha ipaenta ko ha nidi nu awan a kona ha nagimet ha minahagpugto a ni Jonas. ⁴⁰ Kona idi naghén hikuna ha tiyan na dakkal a padut, ha tallu a pamalak, kona bila ha iday i magimet ha nikan nokkan. Ta tallu a pamalak a melabbang ha disalad na lutak i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay.

⁴¹ “Ha pamalak a paghukom na Dios, tumaknag i taga-Ninibe a hidi, a mangpaliwat hidi ha nikam. Ta nagbabawi hidi ha liwaliwat di, idi nateman di i pagitoldu ni Jonas. Ngem niyaen, atoy dan ha saguppang moy i magitoldu ha nikam, ket mas matangkay ngem ha ni Jonas. Ngem awan moy teman. ⁴² Ket nokkan, ha pamalak a paghukom

na Dios, tumaknag i Reyna a taga-Seba, a mangpaliwat ha nikam. Ta linumakad hikuna hanggan madiyo, penu magteman ha pagitoldu ni Hari Solomon. Ket niyaen, ipeta ko ha nikam, a atoy ha saguppang moy i mas matangkay ngem ha ni Hari Solomon. Ngem awan moy usegan i pagitoldu ko.”

I Tolay a Awan ha Asak na Nakam Na

⁴³ Ket tinumulos ni Jesus, “Maski nu lumapos i dimonyo ha baggi na tolay, lumakalakad hikuna ha namadi a lugar, a mageriyok ha pagemmangan na. Ngem awan na maeriyokan ha pagemmangan. ⁴⁴ Isu, ipeta na ha baggi na, ‘Sumoliyak mina ha lallaki a naghengan ko idi,’ kon na dimonyo. Pagdemat na ha lallaki a naghengan na, ket maenta na a maurnos i biyag na lallaki ken malinis. Ngem awan ha asak na nakam na. ⁴⁵ Isu, umangay manon i dimonyo aye, ket alapan na i pitu a dimonyo a mas madukas ngem ha nikuna. Ket sumadap hidi ngamin. Ket maghen hidi ha ide a lallaki. Isu a magbalin ha mas madukas ngem idi pinagsaket na esa la a dimonyo.

“Niyaen,” kon ni Jesus, “ide dan i pangaregan ko ha nikam. Ta kona bila hito i magimet ha ide a kalase na tolay a awan mangiyasak ha nakam di ha pagitoldu na Dios.”

I Tolay a Wawaddi ni Jesus a Tahod

⁴⁶ Idi nagitoldu pala ni Jesus, dinumitang i hena ken lallaki a wawaddi na. Naghen hidi ha lapos, ta kayat di a makiuhon ha nikuna. ⁴⁷ Ket kinagi na esa a tolay ha ni Jesus, “Atoy i hena ken wawaddi mo ha lapos. Kayat di ka maenta.” ⁴⁸ Ngem kinagi ni Jesus, “Heya i hena ko? Heya i kakabsat ko?” ⁴⁹ Sana, intoldu i tolduwan na a hidi. Kinagi na, a “Entan moy hidi. Ta idagende i hena ko ken kakabsat ko. ⁵⁰ Ta maski nu heya a magtongpal ha pagayatan na Dios, hidi man i hena ken kakabsat ko a tahod.”

13

I Pangarig Megipu ha Pagmula ha Kagi na Dios

¹ Idi pamalak hito, linumapos ni Jesus ha bilay, ket inumangay hikuna a nagetnod ha baybay. ² Ket makpal i dinumulog ha nikuna. Isu, linumugan hikuna ha abang, a pagetnodan na. Ket nagtaknag idagende a totolay ha baybay a magteman. ³ Ket makpal i inestoriya ni Jesus a pangpakatandi na ha nidi. Kinagi na,

“Nikuna, atoy i esa a mannalon a magmula ha bin-i. ⁴ Idi nagmula hikuna, netakneg i kappal a bin-i ha dilan. Ket tinumagmak i manok a hidi, a kinan di idenday a bin-i. ⁵ Atoy bila i kappal a bin-i a netakneg ha kabituwan a ballik la i lutak na. Ket gipu ta madibbew iday a lutak na, nasigida a nagtubo idagenday a bin-i. ⁶ Ngem idi hinumangkat i sengggit, nalannas hidi ken napohpoh, ta awan hidi unay nakapagramot. ⁷ Ket atoy bila i kappal a bin-i a netakneg ha kasesetan. Idi dinumakkal idagende a tinumubu, dinumakkal bila i seset a hidi. Ket nasalenan i tinumubu a hidi. ⁸ Ngem atoy i kappal a bin-i a netakneg ha mappiya a lutak. Ket idi dinumakkal hidi, nagdawa hidi ngamin. Atoy kappal a nagdawa ha esa gasut a bukal ha kada esa a bin-i a netakneg. Ket atoy bi i nagdawa ha annam a pulo. Ket atoy paman i nagdawa ha tallu a pulo.

⁹ “Nu makasane kam ha kakkagi ko, makatandiyon moy mina ito,” kon ni Jesus.

I Panggep ni Jesus ha dagende a Pangaregan na

¹⁰ Nagsalodsod i agagum ni Jesus, “Apay a usaran mo idagende a pangareg ha pagitoldu mo?” ¹¹ Ket kinagi ni Jesus, “Ipakatandi ko ha nikam i palimed na Paghariyan na Dios. Ngem ha sabali a tolak a awan makiuseg ha nikan, awan ko hidi pakatandiyon. ¹² Gipu ta maski nu heya a umuseg ha kagi na Dios, inayon na Dios i pagkatandi na

hangan makpal i makatandiyan na. Ngem ha maski nu heya a awan umuseg ha kagi na Dios, adyan na Dios i pagkatandi na.

¹³ “Niyaen, ide i gipu na a usaran ko i pangareg ha pagitoldu ko. Ta maski nu maenta diyak, awan diyak katandi. Ket maski nu makangteman hidi ha estoriya ko, awan di makatandiyan. ¹⁴ Natongpal dod i pinapugto na Dios ha ni Isayas. Ta insurat na,

‘Tahod a magteman hidi, ngem awan di makatandiyan.

Ket tahod a magenta hidi, ngem awan di melasin,

¹⁵ gipu ta malupoy dan i nakam na dagende a totolay. Ket marigat a makateman i talinga di. Ket ikillap di i mata di. Ta madiyan di a makalasin ken makasaneg. Madiyan di a makatandiyan. Madiyan di a magsoli ha nikan, penu pahunayan ko mina hidi,’ kon na Dios.”

¹⁶ Ket tinumulos ni Jesus, a kinagi na ha agagum na, “Ngem bakkan ha nikam. Ket mahusay kam, ta makalasin ken makasaneg kam ha kinatahod megipu ha palimed na Paghariyan na Dios. ¹⁷ Ta ipeta ko ha nikam a atoy idi i makpal a mahagpugto ken mappiya a tolai a kayat di a maenta i netan moy, ngem awan di naenta. Kayat di a mateman i teman moy, ngem awan di nateman.

¹⁸ “Niyaen, ide dan i kayat ko a kagiyon ha estoriya ko megipu ha pagmula. ¹⁹ Magkalan i bin-i ha kagi na Dios. Ket i dilan a nataknegan na bin-i, iday i magkalan ha makateman a hidi ha kagi na Dios, ngem awan di nakatandiyan. Ta dumemat ni Satanas, ket magadya hikuna ha kagi na Dios ha nakam di. ²⁰ Ket i kabitubituwan a nataknegan na bin-i, iday i magkalan ha magteman a hidi ha kagi na Dios, ket magragsak hidi a makateman. ²¹ Ngem awan meyasak i kagi na Dios ha nakam di. Isu, manahod hidi ha ballik la. Ket nokkan, nu marigatan hidi

gipu ha panahod di, magsigida hidi a sumoli ha ugali di a madukas. ²² I kasesetan a nataknehan na bin-i, iday i magkalan ha magteman a hidi ha kagi na Dios, ngem makaburibur hidi megipu ha korinat ken pagragsakan di. Isu, mesalen i pagnakam di ha makpal a buribur na. Ket awan di manakam i kagi na Dios. Ket awan magbunga i kagi na Dios ha nakam di gipu ha salen heya. ²³ Niyaen, i mappiya a lutak a nataknehan na bin-i, iday i magkalan ha magteman a hidi ha kagi na Dios, ket makatandiyen di ken iyasak di ha nakam di. Ket ha totolay a kona he, umusoseg hidi hanggan mebunga di i mappiya a paggimi-gimet. Ha kappal, makpal unay i mappiya a gimigimetan di. Ket ha kappal, makpal bila i mappiya a gimetan di. Ket ha kappal, ballik i mappiya a gimetan di.”

I Pangareg Megipu ha Pagmula ni Satanas

²⁴ Atoy pala i sabali a pangareg a inestoriya ni Jesus. Kinagi na, “Mekalan i Paghariyan na Dios ha esa a tolalay a nagmula ha mappiya a bin-i ha talon na. ²⁵ Ngem idi esa a kallap, idi nakakillap hidi, inumangay i kasenti na a nagmula ha madukas a root, a melaok ha nagmulaan na makintalon. Sa hikuna, linumakad. ²⁶ Isu, idi dinumakkal idagende a nemula, ket nagdawa hidi, atoy bila i madukas a root a hidi. ²⁷ Ket inumangay i tagatagabu na makintalon aye, ket kinagi di, ‘Apo, mappiya i bin-i a inmula mo ha talon mo. Ngem niyaen, apay a narootan a kona he ha madukas?’ ²⁸ Kinagi na makintalon, ‘Atoy i kasenti ko a naggimet ha ide.’ Ket sinalodsod na tagabu na a hidi, ‘Kayat mo a parutan mi idagende a madukas a root?’ ²⁹ Ngem tinabbeg na makintalon, ‘Awan. Ta baka maparut i mappiya a tubo, nu parutan moy i madukas a root. ³⁰ Pabiyanan moy hidi a dumakkal hanggan tiyempo na pagani. Ket nokkan ha pinagani, ipeta ko ha magani a

hidi a parutan di idagende a root. Ket badbadan di, penu ipatutod ko. Ket kobosan na, aniyang di mina i mappiya a pahay. Ket iponpon di ha kamalig ko.’ ”

I Pangarig Megipu ha Bin-i na Mustasa

³¹ Atoy pala i sabali a pangareg a inestoriya ni Jesus. Kinagi na, “Mekalan i Paghariyan na Dios ha esa a bukal na mustasa a inmula na lallaki ha lutak na. ³² Niyang, ide a bukal i kaballikan na ngamin a bukal. Ngem nu magtubu dan, magbalin ito ha kadakkalan a mula. Ket kona ha kayo i kinadakkal na, a magrabo-rabon i manok a hidi ha tingitingi na. Ket kona bila hito i pagtubu na paghariyan na Dios ha kakpala a tolay.”

I Pangareg Megipu ha Lebadura

³³ Atoy pala i sabali a pangareg a inestoriya ni Jesus. Kinagi na, “Mekalan i Paghariyan na Dios ha lebadura a iyasak na esa a babbey ha makpal a kasukat na arina na. Ket gipu ha ide a ballik a lebadura, umalis ito hanggan bumigalbigal i ngamin a neramas a arina. Ket kona bila hito i pagiyalis na Paghariyan na Dios ha tolay.”

³⁴ Ha ngamin a pagitoldu ni Jesus, inestoriya na idagende a pangareg. Awan ha intoldu na a awan na inestoriya i pangareg. ³⁵ Isu a nangtongpal ha esa a nesurat na minahagpugto, nikuna a naalay dan, ket megipu ha Cristu a paangayan na Dios. Insurat na, “Iboyboy ko i pangareg ha pagitoldu ko. Ket ipakatandi ko i bagbagay a awan makatandiyang na tolay, nangrugi idi pinarsuwa na Dios ide a lutak hanggan ha niyang,” kon na Cristu.

Ipkatandi ni Jesus i Pangareg Megipu ha Madukas a Root

³⁶ Idi kobosan na pinagitoldu ni Jesus, linakadan na i kakpala a hidi a tolay. Ket sinumadap hikuna ha bilay. Ket binumikan i tolduwan na a hidi, a inaged di,

“Ipakatandi mo bi ha nikami i pangareg mo, megipu ha madukas a root ha kapahayan.” ³⁷ Kinagi ni Jesus, “Ha iday a pangareg ko, hikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay i nagmula ha mappiya a bin-i. ³⁸ I kakalan na talon, i lutak aye a henan na totolay. I mappiya a bin-i i annak na Dios a masakopan na ha Paghariyan na. I madukas a root, i annak na kasenti ko a nasakopan na. ³⁹ I kasenti ko a nagmula ha madukas a hidi, hikuna ni Satanas. I tiyempo a pinagani, i tiyempo a paghukom na Dios ha ngamin a tolal. I magani a hidi, i anghel a hidi na Dios. ⁴⁰ Ket kona bila ha pangareg ko, a nabadbad i root a hidi, ket natutod hidi; kona bila hito ha tiyempo a paghukom na Dios. ⁴¹ Ta hikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay i magpaangay ha anghel a hidi, a puhonan di i ngamin a mahagsulisog ken ngamin a mahagliwat. ⁴² Ket itogbak di hidi ha gangatan a awan maaddap. Ito i henan na magsangisanget a hidi ken magrangsirangsit gipu ha parusa di. ⁴³ Ngem ha annak na Dios, mapuhon hidi ha henan na. Ket magdisyag hidi, a kona ha senggiti ha Paghariyan Nama di a Dios.

“Niyaen, nu makasaneg kam ha kagi ko, nanakaman moy mina a perpermi.”

I Duwa a Pangareg na Nagastos Ni Jesus a Mangsaka ha Totolay

⁴⁴ “Mekalan i Paghariyan na Dios ha kanginaan a kukuwa a nekali ha talon. Ket atoy i esa a nakaeriyok ha ide. Ket gipu ha talak na, itago na manon. Ket umangay hikuna a iyatad i ngamin a sanikuwa na, penu magatang na iday a talon ken kanginaan na.

⁴⁵ “Mekalan bila i Paghariyan na Dios ha esa a mahagilako a magerieriyok ha inaamakan a perlas. ⁴⁶ Naeriyokan na i esa a kainamakanan a perlas, ket umangay hikuna a

iyatad na i ngamin a sanikuwa na, a pangatang na ha iday a perlas.”

I Pangareg megipu ha Melaok a Totolay a Puhonan na Dios

⁴⁷ “Mekalan bila i Paghariyan na Dios ha esa a sigay a nesawat ha diget, ket maalap na i ngamin a kalase na padut. ⁴⁸ Nu naputat dan, iyakdet di, ket magetnod hidi, penu piliyan di idagende a padut. Ha mappiya a padut, iyasak di hidi ha pagdattonan di. Ngem mebanghat i madukas a hidi. ⁴⁹ Ket kona bila hito ha tiyempo a paghukom na Dios. Dumemat i anghel a hidi, a piliyan di i mappiya a totolay ha madukas a hidi. ⁵⁰ Ket ibanghat di i madukas a totolay ha gangatan a awan maaddap. Ito i henan na magsangisanget ken magrangsirangsit gipu ha parusa na Dios.”

⁵¹ Sinalodsod ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Makatandiyen moy i ngamin a inestoriya ko ha nikam?” “Oni, makatandiyen mi ito,” kon di. ⁵² Ket kinagi na ha nidi, “Isu, niyaen, ha maski nu heya a tolduwan ko, magserbe mina hikuna ha Paghariyan na Dios. Ket hikuna a mismo i mangitoldu paman ha totolay. Ket malaing mina hikuna ha alegid a Pagitoldu na Dios ken ha ide a Bigu a Pagitoldu na Dios, a kanayon mina a makagayak ha nakam na, penu mangitoldu, gipu ha kasasaad na tolduwan na a hidi.”

Madiyan Di ni Jesus ha Nasaret

⁵³ Idi nobos a inestoriya ni Jesus idagende a pangareg, linakadan na iday a lugar. ⁵⁴ Inumangay hikuna ha Nasaret, ha ili a dinakkalan na. Ket nagitoldu hikuna ha paggimmongan di. Ket nalaktat i Judyo a hidi a nagteman ha nikuna. Kinagi di, “Hadya i nangalapan na ha kon na he a sirib ken kaddat na a maggimigimet ha milagro?” kon di. ⁵⁵ “Hikuna i annak ni Karpentero Jose. Ket ni Maria i hena

na. Ket katandi tam i wawaddi na, a di Santiyago, Jose, Simon ken Judas. ⁵⁶ Ket atoy bila a kaili tam i wawaddi na a babbey. Apay dod a sabali hikuna, a malaing dan a magitoldu?” kon di. ⁵⁷ Ket ide i gipu na a madiyan di a manahod ha ni Jesus.

Ket kinagi ni Jesus megipu ha ide, “Ha mahagpugto a naggipu ha Dios, mapadayawan hikuna ha ngamin a lugar, malaksid ha ili na ken pamilya na a mismo.” ⁵⁸ Isu, ballik la i nakadatan a ginimet ni Jesus ha ili na, gipu ta awan di hikuna tinahod.

14

I Katay ni Juan a Mahagbinyag

¹ Idi tiyempo hito, naghari pala ni Herod ha Galileya. Ket nabaheta na megipu ha ni Jesus. ² Isu, kinagi ni Herod ha tagabu na a hidi, “Hikuna wade ni Juan a Minahagbinyag, a magbiyag manon a naggipu ha katay. Isu i gipu na a kekkaddat hikuna.”

³ Niyaen, pinatay na dan ni Herod ni Juan, idi pinadakat na hikuna ken pinebalud na. Ta kona he i kayat ni Herodiyas, a ipag ni Herod. (Ni Herodiyas i kabanga ni Pelip a wadi ni Herod.) ⁴ Ta indarum ni Juan ide a kinagi na, a “Nagliwat kam, ta kinabanga mo dan i ipag mo,” kon na.

⁵ Niyaen, ha kona he i pakatayan ni Juan. Naalay dan a kayat ni Herod a papapatay ni Juan. Ngem nanteng hikuna ha tolai a hidi, gipu ta inbilang di ni Juan a esa a Mahagpugto na Dios. ⁶⁻⁷ Niyaen, idi pagselebral na pinakeenak ni Herod, atoy i inkari ni Herod ha esa a madiket, a annak ni Herodiyas. Idi nagsala ide a madiket ha saguppang na bisita na a hidi, nagragsak ni Herod, a kinagi na, “Isapata ko a iyatad ha nikaw i maski nu anya a agedan mo,” kon ni Herod. ⁸ Ket gipu ha kayat nena

na, kinagi na madiket, a “Iyatad mo bi i buntok ni Juan a Mahagbinyag, a pesaguppang mo bi ihe a nebandehado,” kon na madiket.

⁹ Niyaen, nagladingit unay ni Hari Herod. Ngem gipu ha inkari na ha saguppang na sangaili na a hidi, inbon na a matungpal ide a inaged na madiket. ¹⁰ Ket pinaputolan na ni Juan ha pagbaludan. ¹¹ Sa, neyangay i buntok na a nebandehado, ket neyatad ito ha madiket, ken inyatad na paman ha nena na.

¹² Idi nabaheta na toltolduwan ni Juan, inumangay hidi, a inalap di i bangkay na. Ket inlabbang di. Sa hidi, inumangay a inbaheta di ha ni Jesus.

Pakanan ni Jesus i Lima a Ribu a Lallaki.

¹³ Idi nabaheta ni Jesus i katay ni Juan, linakadan na iday a lugar, a naglugan hikuna ha abang, a inumangay ha esa a lugar a awan ha tolay. Ngem idi pakabaheta na totolay, tinumagubet hidi, a namaybay hidi a naggipu ha palebut na. ¹⁴ Idi kappundu di Jesus ha baybay, naenta na i kakpalan a tolay. Ket kinagbiyan na hidi. Ket pinahusay na i magsaket a hidi.

¹⁵ Idi apon dan, binumikan i tolduwan na a hidi, a kinagi di, a “Apo, dandani dan a kallap, ket awan ha bilay ha ide a lugar. Palakadan mo bi idagende a tolay, penu umangay hidi ha baryo, a gatangan di mina i kakanan di.” ¹⁶ Ngem kinagi ni Jesus, “Awan a masapul a lumakad hidi. Hikam mina i magpakan ha nidi.” ¹⁷ Ket tinabbeg na tolduwan na a hidi, “Panyan tam mina? Ta lima la a tinapay ken duwa a padut a pindang i bilon tam.” ¹⁸ Kinagi ni Jesus, “Ikunna moy he.” ¹⁹ Sana, pinagetnod idagende a totolay ha karootan. Ket inalap na i lima a tinapay ken duwa a pindang. Ket tinumangad hikuna ha langit. Ket nagyaman hikuna ha Dios. Sa na, pinilakpilak, ket inyatad

na ha tolduwan na a hidi, a inwaras di. ²⁰ Ket nagkan hidi ngamin. Ket idi nabbiyag hidi ngamin, pinuhon di i sopra. Ket naputat di i esa pulo ket duwa a basket ha buhay di. ²¹ I nagkan a hidi i manga lima a ribu a lallaki. Ket atoy bila i kabanga di ken annak di a awan a nebilang.

Maglakad ni Jesus ha Dibbew na Diget

²² Idi pinagsoli ni Jesus i kakpalan a tolay ha bilay di, pinalugan na i tolduwan na a hidi ha abang, a pinapalungo na hidi a umarabes ha dibelew na diget. ²³ Kobosan a pinaglakad na hidi, nagisesa ni Jesus a tinanobuk ha amugod, penu magkararag. Idi kallap dan, naghén hikuna hito a isesa. ²⁴ Ket ha iday a oras, nakaadiyo i tolduwan na a hidi, a nasalpak di i napigsa a pahas ken raknab. ²⁵ Idi kaldiwan, inumangay ni Jesus ha nidi, a naglakad hikuna ha dibbew na diget. ²⁶ Ngem nanteng i tolduwan na a hidi, idi naenta di hikuna a maglakad ha dibbew na diget. Ket nagrangsit hidi gipu ha kanteng di. “Inay! Anito iday!” kon di. ²⁷ Ngem dagus a kinagi ni Jesus, “Awan kam manteng. Hikan ni Jesus.”

²⁸ Niyaen, kinagi ni Pedro, a “Apo, nu tahod a hikaw ni Jesus, ayaganak mo bi a umangay ha nikaw, a maglakad ha diget.” ²⁹ Ket kinagi ni Jesus, “Uyoy ka he.” Isu, inumogsad ni Pedro ha abang, a naglakad ha dibbew na diget, a inumangay ha ni Jesus. ³⁰ Ngem idi naenta na i kinapigsa na pahas, nanteng manon hikuna. Isu a inumlad hikuna, ket indulaw na, “Apo, isalakanak mo bi!” ³¹ Ket dagus a inegkaman ni Jesus i kamat ni Pedro, ket ginuyod na. Sana, kinagi, “Nagballik dalla i panahod mo. Apay a nagduwaduwa ka?”

³² Niyaen, idi linumugan hidi a duwa ha abang, ginumimak i pahas. ³³ Ket ha tolduwan na a hidi, dineydeyaw di ni Jesus, a kinagi di, “Tahod a hikaw i Annak na Dios!”

³⁴ Niyaen, idi kaahabes di, pinumundu hidi ha Gene-saret. ³⁵ Ket nelassin na tolay a hidi ni Jesus. Ket pinaayaan di i ngamin a masaksaket ha ngamin a barbaryo ha palebut na. Ket neyangay hidi ha ni Jesus. ³⁶ Ket nagaged hidi a nu mabalin kan, palobusan na mina i masaket a hidi a magkamhit ha nibik na kagay na. Ket ha ngamin a nangkamhit ha kagay na, naghusay hidi ngamin. Kona hito i kinapigsa na panahod di ha ni Jesus.

15

I Kasabaliyan na Pagitoldu na Pariseyo ken Linteg na Dios

¹ Niyaen, inumangay ha ni Jesus i Pariseyo a hidi ken mamaestro na Linteg a naggipu ha Jerusalem. Ket sinalodsod di, ² “Apay a awan umuseg i tolduwan mo a hidi ha pinagitoldu na minappo tam a Judyo? Ta awan di ugisan i kamat di, a magkan. Isu, kelliwat pala i kamat di, ket maneg ito ha nikitam a Judyo.” ³ Ket tinabbeg ni Jesus, “Apay a liwatan moy i bobon na Dios, penu makauseg kam ha pinagitoldu na minappo moy? ⁴ Halimbawa: nesurat ni Moyses ide a bon na Dios, a ‘Deyawan mo i hama ken hena mo,’ ken ‘Maski nu heya a magulew ha hama na onu hena na, masapul a mapapatay hikuna,’ kon na Dios. ⁵ Ngem ha nikam, bakkan i pagitoldu moy. Ta itoldu moy a mabalin a mekemot i korinat a pangdaggap mina ha hama moy ken hena moy. Basta ipeta moy ha nidi, a ‘Neyatad dan ide ha Dios’. Ito i pagpambar moy, penu ikemot moy i korinat. ⁶ Isu, pinagbalin moy a awan serserbe i kagi na Dios gipu ha bukod moy a pagitoldu. ⁷ Ay! Hikam a aginpappiya! Tahod i kagi na Dios megipu ha nikam. Ta pinasurat na Dios ha ni Isayas nikuna, a nepugto na, ⁸ ‘Magdeydeyaw ha nikan idagende a tolay gipu ha kagi di,’ kon na Dios. ‘Ngem madiyo pala i nakam di ha nikan.

⁹ Awan ha serbe na pinagdeyaw di ha nikan. Ta ipeta di a Dios i paggipuwan na pagitoldu di. Ngem bakkan a Hikan nu awan a tolay i paggipuwan na pagitoldu di, kon na Dios.”

I Bagbagay a Magpadukas ha Totolay

¹⁰ Ket ayagan ni Jesus i totolay, a pinapisan na hidi. Kinagi na, “Magsaneg kam mina ha kagi ko aye, ket makatandiyan moy mina. ¹¹ Bakkan a metemlok i makapadukas ha baggi na tolay, nu awan a dumukas i baggi na gipu ha bukod na a nakam ken kasorhan na, ken paggimigimet na a gipu ha kasorhan na heya. Ito i tahod a makapadukas ha tolay.”

¹² Kobosan na ito, inumangay i tolduwan na a hidi, a sinalodsod di, “Makatandiyan mo a napasakitan i Parisayo a hidi gipu ha kinagi mo?” ¹³ Ket tinabbeg ni Jesus, “Pabiyanan moy hidi. Ha maski nu anya a tumubo a awan nemula Nama ko a Dios, potpotan na hidi. ¹⁴ Isu, kabeng moy hidi. Ta kona hidi ha mabulsak a mangidilan ha kakalan di a nabulsak. Ket nu idilan na esa a bulsak i agum na a bulsak, tumakneg hidi a duwa ha abot.”

¹⁵ Ket kinagi ni Pedro, “Ipaketandi mo bi iday a pangaregan mo nakoya.” ¹⁶ Ket kinagi ni Jesus, “Maski ha nikam, awan moy pala makatandiyan? ¹⁷ Katandi moy mina a awan makapadukas i measak ha labi na tolay. Ta awan ito sumadap ha nakam na, nu awan la ha tiyan na. Sa na, iyattay, ket nelapos manon. ¹⁸ Ngem bakkan i lumalapos ha labi na tolay. Ta ito i maggipu ha nakam na. Ket nu madukas i pagkagi na, ito i makapadukas ha ngamin a biyag na tolay. Ito i mangpatahod a madukas i nakam na. ¹⁹ I nakam na totolay i paggipuwan na kinadukas na totolay, a kona ha madukas a panggep di ken pagbuno di, ken paggundaway di ha sabali a kabanga,

ken pangibabbey onu pangilallaki di, ken pagtakaw di, ken pagsileng di ken paglimad di, ket atoy paman i sabasabali a kona hito. ²⁰ Idagento i makapadukas ha totolay. Ngem awan ha liwat i magkan a awan maguges ha kamat na.”

I Panahod na Esa a Babbey a Bakkan a Judyo

²¹ Niyaen, linumakad manon ni Jesus hanggan ha luglugar a Tiro ken Sidon. ²² Ket inumangay ha nikuna i esa a babbey a taga-Kanaan, ket bakkan hikuna a Judyo. Indulaw na a mapigsa ha ni Jesus, “Apo, Annak ni Hari Dabid! Kagbiyanak mo bi! Narigatan unay i annak ko a babbey, a nahayop dan na dimonyo!” kon na babbey. ²³ Ngem awan ha kinagi ni Jesus. Ket inaged na tolduwan na a hidi, “Palakadan mo bi ide a babbey. Ta awan gumimak i pagidulaw na!” ²⁴ Kinagi ni Jesus, “Napaangayak la ha totolay a nasakop ha Israel a kona ha netawtaw a karkarnero.”

²⁵ Ngem nagparintumeng i babbey ha saguppang ni Jesus, a kinagi na, “Apo, daggapanak mo bi!” ²⁶ Ket kinagi ni Jesus, “Madi nu alapan ko i kanan na annak, a itogbak ko ha asasu.” ²⁷ Ket nakatandiyan na babbey i kinagi na, a masapul a daggapan ni Jesus i Judyo a hidi ha palungo na bakkan a Judyo. Isu, kinagi na, “Tahod i kagi mo, Apo. Isu, mabalin bi a magkan i asu a hidi ha regreg a maggipu ha Happo di.” ²⁸ Ket kinagi ni Jesus, “Tahod, Manay! Dakkal i panahod mo! Matongpal dod i agedan mo.” Ket dagus a hinumusay i annak na.

Pahusayan ni Jesus i Makpal a Tolay

²⁹ Niyaen, linumakad manon ni Jesus a namaybay ha Diget na Galileya. Sa, nanohobuk ha esa a pukal, ket nagetnod. ³⁰ Ket dinumulog ha nikuna i makpal a tol原因. Ket intugan di i makpal a pilay, ken lugpi, ken bulsak, ken bulol, ken makpal pala a kona hito. Insaguppang di hidi

ha ni Jesus, ket pinahusay na hidi. ³¹ Ket nalaktat ide a kakpalan a tolay. Ta naenta di a makakagi manon i bulol a hidi, ket nakahusay i lugpi a hidi, ket makalakad manon i pilay a hidi, ket makaenta manon i bulsak a hidi. Ket indeydeyaw di i Dios a magtongpal ha kari na ha Israel.

Pakanan ni Jesus i Uppat a Ribu a Tolay

³² Niyaen, inayagan ni Jesus i tolduwan na a hidi. Ket kinagi na, “Kagbiyan ko idagende a totolay. Ta tallu dan a pamalak a naghen hidi ha nikan. Ket niyaen, awan dan ha kanan di. Ket madiyan ko hidi a palakadan, amangan nu makapoy hidi ha dilan, ta magiyalap hidi.” ³³ Ket tinabbeg na tolduwan na a hidi, “Hadya i pangalapan tam ha kanan a mekusto ha ide a kakpal. Awan man ha kanan ha lugar aye.” ³⁴ Ket sinalodsod ni Jesus, “Atoy hangan a tinapay moy?” Ket kinagi di, “Pitu, ken kappal a baballik a padut.”

³⁵ Niyaen, pinagetnod ni Jesus i kakpalan a hidi. ³⁶ Sana, inalap i pitu a tinapay ken padut a hidi. Idi pinagyaman na ha Dios, tinaptappeng na ito, a inyatad na ha toltolduwan na, a inwaras di ha dagenday a kakpalan. ³⁷ Ket nagkan hidi ngamin hanggan nabbiyag hidi. Kobosan na, nau-rnong i buhay a kanan. Ket naputat i pitu a basket ha nabuhay. ³⁸ Manga uppat a ribu i lallallaki a nagkan. Ket nagkan bila i babbabbey ken annak a hidi a awan nebilang.

³⁹ Kobosan na, pinaglakad ni Jesus i kakpalan a hidi. Ket naglugan di Jesus ha abang, a inumangay hidi ha lugar a Magadan.

16

I Pagsurbar na Pariseyo a hidi ha ni Jesus

¹ Niyaen, inumangay ha ni Jesus i kappal a Pariseyo ken Saduseyo. Ket kayat di a magsurbar ha nikuna. Isu, inaged di i milagro a pangpatahod na mina a pinaangay na

hikuna na Dios. ²⁻³ Ngem kinagi ni Jesus, “Malaing kam ha pagkatandi moy ha tiyempo a paguden onu pagsengggit. Ta nu apon dan, ket nu maenta moy a madideg i langit, ipeta moy a mappiya a tiyempo, ta magsengggit nu ugma. Onu agsapa, ket nu maenta moy a madideg ken mangiset i ulap a hidi, ipeta moy a maguden nokkan. Niyaen, malaing kam bas ha tiplad na pagdemat na Annak na Dios. Ta atoy dan i makpal a tiplad a pangpakatandi ha tiyempo na Annak na Dios aye. Ngem awan moy hidi makatandiyan. ⁴ Madukas unay ide a kalase na totolay. Ta awan di nakaman i Apo Dios a tahod. Kayat di kan a maenta i milagro a pangpatahod, kon na kan, ngem pulos, a awan ha pangpatahod a mepaenta ha nidi, nu awan i pangpatahod ni Jonas. Ta kona ha natay hikuna ha tallu a pamalak, sa, minagbiyag manon.”

Kinagi na ito ni Jesus. Sa na, linakadan hidi. Ket naglugan manon ha abang a umarabes ha diget.

Iniwadan ni Jesus megipu ha kinadukas na Pariseyo a hidi

⁵ Niyaen, idi pagdemat di Jesus ha dibelew, awan ha kanan di. Ta naleptanan na tolduwan na a hidi a magbilon ha tinapay. ⁶ Ket iniwadan ni Jesus ha nidi, a kinagi na, a “Magingat kam ha lebadura na Pariseyo ken Saduseyo a hidi.” ⁷ Ket awan di nakatandiyan i kinagi na. Nagkinagi hidi a, “Awan kitam ha tinapay. Isu i gipu na a kinagi na iday,” kon di. ⁸ Ngem katandiyan ni Jesus i pagguhonan di. Ket kinagi na, “Apay a pagguhonan moy a awan kam ha tinapay? Ballik wade i panahod moy? ⁹ Anya? Awan moy makatandiyan? Nanakaman moy mina i lima a tinapay a inpakan tam ha lima a ribu a lallaki, ken ngamin a basket a nabuhay a inurnong moy. ¹⁰ Ket nanakaman moy mina i pitu a tinapay a inpakan tam ha uppata a ribu a lallaki, ken ngamin a nabuhay a naurnong moy. ¹¹ Niyaen,

makatandiyen moy mina a bakkan a tinapay i nagkagiyan ko, nu awan i pagitoldu na Pariseyo ken Saduseyo a hidi. Ta umaales i kinadukas di, a kona ha lebadura ha tinapay.”¹² Sadi, nakatandiyen a awan na nagkagiyan i tinapay, nu awan i pagitoldu na Pariseyo ken Saduseyo a hidi, a magingat mina hidi ha kinadukas di.

I Pangipeta ni Pedro a ni Jesus i Cristu

¹³ Niyaen, inumangay di Jesus ha bariobario a Sesareya-Pilipo. Idi paglakad di, sinalodsod ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Anya i nakam na totolay megipu ha nikan? Heya ak wade ha pagkagi di?”¹⁴ Ket tinabbeg di, “Kinagi na kappal a hikaw kan ni Juan a Minagbinyag, ket minabiyag manon. Ket kinagi na kappal a hikaw kan ni Eliyas, a nagsoli a nagipu ha langit. Ket kinagi na kappal a hikaw kan ni Jeremiyas, onu esa a minahaggugto a minabiyag manon, kon na kan.”¹⁵ Sinalodsod ni Jesus, “Hikam bi, anya ha nakam moy? Heya ak wade ha nikam?”¹⁶ Tinabbeg ni Pedro, “Hikaw i Cristu, i Annak na Tahod a Dios. Ket pinaangay na ka, penu maghari ha ngamin a tolay.”¹⁷ Kinagi ni Jesus, “Mahusay ka, Simon a annak ni Jonas. Ta bakkan a tolay, nu awan a ni Amang ko a Dios i nangipakatandi ha ide ha nikaw.”¹⁸ Ket niyaen, panagenan taka ha ‘Pedro.’ (Ha kagi na Judyo, i kayat na kagiyan na ‘Pedro’ i ‘pogedu.’) Ta gipu ha kinagi mo aye, nagbalin ka dan a kona ha esa a pogedu na Dios. Ket i pogedu a kona hito i pagpataknagan ko i kapilya ko. I kapilya ko aye i ngamin a nasakop ko a tolay. Ket basta kona hito i panahod di, mapigsa hidi, a awan ha mangabak ha nidi, maski ni patay.¹⁹ Iyatad ko ha nikaw i turay mo, a kona ha magegkam ka ha tulbek a panglukat ha Paghariyan na Dios. Ket gipu ha turay aye a naggipu ha Dios, nu atoy ikemot mo ha kapilya ko, kona bi ha Dios i

mangikemot. Ket nu atoy i palobusan mo, kona bi ha Dios i mangpalobus.”

²⁰ Kobosan na, inbon ni Jesus a awan di pala ipeta ha maski nu heya a hikuna i Cristu.

I Pinagpugto ni Jesus ha Katay na ken Pagbiyag na Manon

²¹ Niyaen, nangrugi ha ide a tiyempo, nagitoldu ni Jesus ha tolduwan na a hidi megipu ha baggi na. Ket inpakatandi na masapul a umangay hikuna ha Jerusalem, ket atoy i makpal a rigrigat a attaman na. Kinagi na, “Nokkan, umadi hidi ha nikan, hidi a matangkay a papadi, hidi a mangituray ha kapilya, ken hidi a maestro na linteg. Ket ipapatay di ak. Ket nu malpas i tallu a pamalak, magbiyagak manon.”

²² Idi nateman ito ni Pedro, inyadiyo na ni Jesus ha ballik, a makitabbegan mina hidi. Kinagi na, “Awan mina, Apo! Ikemot na ka mina na Dios.” ²³ Ngem sinumaggupang ni Jesus ha ni Pedro, ket kinagi na, “Umadiyo ka dan! I kinagi mo aye i kagi ni Satanas! Magsalen ka ha nikan! Ta bakkan a Dios i paggipuwana na nakam mo, nu awan a tolay i paggipuwana na.”

²⁴ Kobosan na, kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Ha maski nu heya a mayat a magpasakop ha nikan, masapul a ibilang na i baggi na a kona ha natay dan. Ta masapul a bakkan a bukod na a pagayatan i gimetan na, nu awan i pagayatan ko i gimetan na mina. Ket nu kona hito, maattam na i rigrigat, penu umunod ha nikan. Ket kona ha baklayan na bila i kudos na ha pinaguseg na ha nikan. ²⁵ Ta maski nu heya a magnakam la ha biyag na a mismo, hikuna i matay nokkan a tahod. Ngem maski nu heya a umusoseg ha nikan, maski nu matay hikuna gipu ha nikan, isalakan na hikuna na Dios a tahod.

²⁶ “Ta kona paman ha ide,” kagi ni Jesus, “nu atoy i tolay a makaalap ha ngamin a kinabaknang na lutak aye, awan ha serbe na iday, nu lompas i biyag na, a awan na mapadas i biyag na Dios a magnanayon. Ta awan ha pangsulet na tolay ha Dios, penu makabiyag mina hikuna ha Dios ha magnanayon.

²⁷ “Magsoli ak nokkan, ket kaagumanak na anghel a hidi. Ket ha kasoli na Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, mepaenta i kainamakan Nama ko. Ket hukoman ko i ngamin a tolay, a bilasan ko hidi gipu ha ginimet di.

²⁸ “Niyaen, ipeta ko ha nikam, a atoy dan ha saguppang tam aye i kappal a awan matay hanggan makaenta hidi ha ide a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, a magturayak ha Paghariyan ko.”

17

Magbigu i Itsura ni Jesus

¹ Kobosan na annam a pamalak, insina ni Jesus ni Pedro, ken ni Santiyago, ken wadi na a ni Juan, a tinumagdak ha matangkay a parabin. ² Pagsangpit di, ket nagbigu i itsura ni Jesus ha saguppang di. Nagranyag i rupa na a kona ha senggut. Ket nagbalin maponset i tennon na, a nagpahiyamhiyam hidi. ³ Ket nagpaenta ni Moyses ken ni Eliyas, a nakiuhon hidi ha ni Jesus.

⁴ Ket kinagi ni Pedro ha ni Jesus, “Apo, mappiya, ta atoy kami ihe. Nu kayat mo, magtoklongak ha tallu. Ket esa para ha nikaw, esa para ha ni Moyses, ken esa para ha ni Eliyas,” kon na. ⁵ Pagkagi pala ni Pedro, ket bigu la a naulapan hidi ha esa a madisyag a ulap. Ket nagkagi i esa a timek a naggipu ha ulap, a kinagi na, a “Ide i Annak ko a ayayatan ko unay. Temanman moy hikuna!” kon na timek.

⁶ Niyaen, ha dende a tallu a tolduwan ni Jesus, idi nateman di ito, hinumakab hidi, a nanteng hidi unay.

⁷ Ngem binumikan ni Jesus, ket kinamhet na hidi, a kinagi na, “Tumaknag kam. Awan kamon manteng.” ⁸ Idi tinumangad hidi, awan ha naenta di, nu awan la ni Jesus a esesa.

⁹ Niyaen, idi pagbugsok di ha parabin, binonan na hidi, a kinagi na, “Awan moy pala ipeta ha maski nu heya a tolay i naenta moy aye. Imbes na, urayan moy hanggan nokkan, ha kobosan na pagbiyag ko manon, a naggipu ha natay.” ¹⁰ Ket kinagi di ha ni Jesus, “Inpeta mo dan a matay ka ket magbiyag manon nokkan. Ngem ha pagitoldu na mamaestro na Linteg, ipeta di a masapul a sumoli ni Elias, a magpalungo mina ha pagdemat na Cristu.” ¹¹ Tinabbeg ni Jesus, “Tahod i kinagi na maestro a hidi na Linteg. Ta palungo, umangay ni Elias, penu paggayakan na i ngamin. ¹² Ket niyaen, ipeta ko ha nikam, a inumangay dan ni Elias. Ngem awan di hikuna nelassin. Linoko di hikuna. Ket ginimet di ha nikuna i ngamin a kinaykayat di. Ket pinatay di. Ket kona bila hito i gimetan di nokkan ha nikan. Ta parigatan di bila i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay.”

¹³ Idi kinagi na ito ni Jesus, nakatandiyen di a ni Juan a Minahagbinyag i pagkagiyan na. Hikuna man i kakalan ni Eliyas.

Pahusayan ni Jesus i Anak a Hinayup

¹⁴ Niyaen, nagsoli di Jesus ken tallu a kinakuyog na. Pagdemat di, ket naenta di i kakpalan a tolay. Ket atoy i esa a lallaki a inumangay ha ni Jesus a nagparentumeng, ket kinagi na, ¹⁵ “Apo, kagbiyan mo bi i annak ko. Ta atoy i magpayagyag ha baggi na ken magpahabhab ha labi na. Ket permi i rigrigat na. Kanayon a matakneg hikuna ha gangatan, onu ha dinom. ¹⁶ Niyaen, intugan ko dan ha toltolduwan mo, a pahusayan di mina. Ngem awan di kaya,” kon na lallaki. ¹⁷ Ket kinagi ni Jesus, “Makillu i

totolay a awan ha panahod. Apay a awan kam manahod? Kahangan kaalay i paganus ko ha malupoy a panahod moy? Kahangan kaalay i paghen ko ha nikam, penu manahod kam talaga?” Ket intulos ni Jesus, “Iyangay mo he i annak mo.”¹⁸ Ket binon ni Jesus i dimonyo, sa, linakadan na dimonyo i annak. Ket dagus a nakahusay ide a annak.

¹⁹ Kobosan na, inumangay a nalimed i tolduwan na a hidi. Ket sinalodsod di, “Apay a awan ha kabaelan mi a magpalakad ha dimonyo?”²⁰ Kinagi ni Jesus, “Gipu ta kulang i panahod moy. Nu atoy mina i maski ballik a panahod moy, a kona ha kadakkal na bukai na mustasa, makaadya kam ha maski anya a rigrigat. Maski ipeta moy ha ide a amugod, ‘Umalis ka, ket hen ka dan ha ho,’ ket umalis hikuna.”²¹ Ngem ha kona he a dimonyo, awan moy maadya nu awan a permi i pagkararag moy a pabiyanan moy a magkan.”

Ipupto Manon ni Jesus Megipu ha Katay Na

²² Niyaen, idi naghén hidi ha Galileya, kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Mabikan dan i tiyempo a pagdakap di ha Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket igiwat di ak ha kasenti ko a hidi.”²³ Ket patayan di ak. Ngem ha mekatallu a pamalak, magbiyagak manon a maggipu ha katay.”

Idi natiman di ito, nagladingit unay i tolduwan na a hidi.

I Pangatad di Jesus ha Buwis para ha Templo

²⁴ Niyaen, inumangay di Jesus ha Kapernaum. Pagde-mat di, ket binumikan ha ni Pedro i esa a mahagpabuwis, para ha Templo na Dios. Kinagi na ha ni Pedro, “Anyá, magbubuwis i maestro mo para ha Templo, onu awan?”

²⁵ Ket tinabbeg ni Pedro, “Oni ah.”

Kalpasan na ito, pagdemat ni Pedro ha bilay, ket nagpalungo ni Jesus a magkagi. “Simon,” kon ni Jesus, “Anya i nakam mo? Anya i ugali na hari a hidi ha ide a lutak? Magpabuwis i hari ha annak na, onu sabali i pagalapan na ha korinat na?” ²⁶ Tinabbeg ni Pedro, “I sabali a hidi i pagalapan na ha buwis.” Ket kinagi ni Jesus, “Isu, awan a masapul a magbuwis i annak na a hidi. Ket kona bila hito ha nikan ken Hama ko a Dios. ²⁷ Ngem maski nu kona hito, malaka la a magbuwis kita, penu awan hidi magingal ha nikitam. Isu, umangay ka dan ha diget, a magbanwit ka. Ket ha palungo a padut a maalap mo, pagangakan mo i labi na, ket maeriyokan mo tihay i korinat a pagbuwis ta. Alapan mo iday, ket hen mo a bayadan i buwis ta.”

18

I Kinagi ni Jesus Megipu ha Katangkayan a Tolay

¹ Idi tiyempo hito, inumangay ha ni Jesus i toltolduwan na, a sinalodsod di, “Ha Paghariyan na Dios, heya ha nikami i katangkayan?” ² Inayagan ni Jesus i esa a annak, a pinatakng na ha saguppang di. ³ Sana, kinagi ha nidi, “Entan moy i annak aye. Awan hikuna magnakam nu panyan na a magpatangkay ha baggi na. Isu, nanakaman moy mina ide a ipeta ko ha nikam, a nu awan kam magbabawi ha kinapangas moy, a magbalin a kona ha ide a annak, awan kam makasaddap ha Paghariyan na Dios. ⁴ Ha maski nu heya a magpadibbi ha baggi na, a magbalin a kona ha annak aye, hikuna i katangkayan a tolalay ha Paghariyan na Dios. ⁵ Ket maski nu heya a magrespitar ha mapadibbi a tolduwan ko, a kona ha annak aye, mebilang a respitaran na ak bila. ⁶ Ngem maski nu heya a magpasina ha madibbi a tolduwan ko ha pagitoldu na Dios, maparusaan hikuna. Mas mappiya ha nikuna nu megakad i dakkal a pogedu ha tangad na, ket metogbak

hikuna ha diget. Ta marigat unay i parusa na Dios ha tolay a kona hay. ⁷ Sayang agay ha totolay ha lutak aye. Ta makpal i pakasulisogan di, ket awan di malisiyan. Ngem dakdakkal i parusa ha maski nu heya a magsolisog ha kakalan na a tolay.

⁸ “Niyaen, nu atoy i maski kona ha kamat onu tikad mo i mangiturong ha nikaw ha liwaliwat, katolan mo mina. Ta mas mappiya nu lompas la i kamat onu tikad mo, basta maghen ka ha Dios ha magnanayon. Basta awan ka sumadap ha impyerno, a kekkamat ka ken kettikad ka a duwa ken marigatan ka hay ha gangatan a awan umaddap. ⁹ Ket kona bila hito ha mata mo. Nu atoy mina i kona ha mata mo, ket iturong na ka ha liwaliwat, suatan mo dan. Ta mas mappiya a bulding ka a maghen ha Dios ha magnanayon, ngem atoy i duwa a mata mo, ket metogbak ka ha impyerno.”

I Pangareg Megipu ha Napukaw a Karnero

¹⁰ “Niyaen, ha dagende a madibbi a tolduwan ko, a kona ha annak, magingat kam mina a awan moy hidi pasanikiyan. Ta ipeta ko ha nikam a madaponan hidi gipu ha anganghel na Dios a kanayon a makasaguppang ha nikuna. ¹¹ [Pati hikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ta inumangayak he penu isalakan ko i totolay a sinumina dan ha Dios.]

¹² “Any a nakam moy? Maganya i esa a tolay, nu atoy i esa gasut a karnero, ket lompas i esa ha nidi? Itirak na idagenday a siyam a pulo ket siyam ha pahagdaponan na ha nidi, ket umangay hikuna a mageriyok ha esa a linompas. ¹³ Ket ipeta ko ha nikam, a nu maeriyokan na, magragsak hikuna. Ket dakdakkal i ragsak na ha iday a esa a naeriyokan na, ngem ha ngamin a karnero na a awan linompas. ¹⁴ Ket kona bila hito ha Nama moy a Dios.

Madiyan na a mapukaw i maski esa ha dagende a madibbi a tolay, a awan mina ha sumina ha nikuna.”

Nu Atoy i Kabsat Tam a Makaliwat

¹⁵ “Nu makaliwat ha nikaw i kabsat mo, umangay ka mina ha nikuna, a makiuhon kam a duduwa. Ket ipakatandi mo ha nikuna i liwat na. Nu teman na i kakkagi mo, napasoli manon i pagkakabsat moy. ¹⁶ Ngem nu madiyan naka teman, alapan mo i esa onu duwa a makiuseg ha nikaw, ket sumoli kamon. Ta sistiguwan di mina i ngamin a pakiuhon moy. ¹⁷ Ket nu madiyan na hidi teman, ipakatandi mo ha kakabsat moy ha kapilya. Nu madiyan na a teman i kakabsat moy ha kapilya, ibilang mo dan hikuna a kona ha esa a bakkan a manahod, a sinumina dan ha Dios. ¹⁸ Ket tahod ide a ipeta ko ha nikam, a gipu ha pakiusegan moy ha Dios, mabalin moy a ikemot ha kapilya moy, ket kona bi ha Dios i mangikemot. Onu atoy i palobusan moy ha kapilya, ket kona bi ha Dios i mangpalobus. Kona hito i turay moy a maggipu ha Dios. ¹⁹ Ket ipeta ko manon ha nikam, a atoy i turay moy a maggipu ha Dios. Ket basta magisesa kam ha pagkararag moy, tungpalan Nama ko a Dios i agedan moy, maski nu duwa kam la a magkararag. ²⁰ Gipu ta maski nu duwa onu tallu i makipisan gipu ha panahod di ha nikan, ket atoyak bila ha nidi.”

I Pangareg megipu ha Tolay a Awan Mamakawan ha Agum na

²¹ Niyae, binumikan ni Pedro ha ni Jesus, ket sinalod-sod na, “Apo, maminhangan a masapul a pakawanan ko i agum ko a makangliwat ha nikan? Maski mamimpitu?” ²² Ket kinagi ni Jesus, “Awan la a mamimpitu. Basta pakawanan mo hikuna. Ket kabeng mon nu hangan a beses. Maski hanggan awan.

²³ “Isu i pangareg ko aye, ket mekalan i paghariyan na Dios ha esa a hari a kayat na i makikuwenta ha tagabu na a hidi. ²⁴ Idi pakikuwenta na, neyangay ha nikuna i esa a tagabu a nakagahut ha balle na rinibribu a pisos. ²⁵ Ngem awan ha umanay a pagbayad na. Isu, inbon na hari a melako ide a tagabu na, pati i kabanga na, annak na ken ngamin a kukuwa na, penu makabayad hikuna ha gahut na. ²⁶ Niyaen, nagparentumeng i tagabu ha saguppang na happo na, ket nagpakagbi. ‘Apo, pasensiyaanak mo bi ha ballik la a tiyempo, ket bayadan ko i ngamin a gahut ko ha nikaw,’ kon na tagabu. ²⁷ Ket kinagbiyan hikuna na happo na a hari. Ket pinakawan na i gahut na, sana, pinalakad ide a tagabu.

²⁸ “Ngem niyaen, linumapos ide a tagabu. Ket naenta na i esa a agum na a nakagahut ha nikuna ha esa gasut a pisos. Ket dakapan na hikuna, ket binikkal na, a kinagi na, ‘Nay ka, magbayad ka dan ha gahut mo ha nikan.’ ²⁹ Ket nagparentumeng i nakagahut, ket nagpakagbi. ‘Pasensiyaanak mo bi ha ballik a tiyempo, ket bayadan taka,’ kon na nakagahut. ³⁰ Ngem madiyan na teman an i agum na. Imbes na, intugan na hikuna, a pinebalud na, hanggan ha mabayadan na mina i gahut na.

³¹ “Niyaen, naenta na ito na kakalan na a hidi a tagabu. Ket nagsaket i nakam di, gipu ta awan ha kagbi ni tagabu ha agum na. Isu, inumangay hidi ha hari, ket inpakatandi di i ngamin a nagimet. ³² Ket pinaayagan ni hari ni tagabu, a inpeta na, ‘Madukas ka a tagabu! Maski pinakawan ko dan i ngamin a gahut mo, gipu ta nagpakagbi ka ha nikan. ³³ Ngem niyaen, awan ka ha kagbi ha agum mo! Kagbiyan mo mina hikuna a kon na ha pinagkagbi ko ha nikaw!’ kon na hari. ³⁴ Ket gipu ha pagingal na hari, pinebalud na ni tagabu, penu maparusa, hanggan a mabayadan na i ngamin a gahut na.”

³⁵ “Niyaen,” kagi ni Jesus, “kona bila hito i gimetan Nama ko a Dios, nu awan moy pakawanan i kabsat moy a tahod.”

19

I Pagitoldu ni Jesus megipu ha Pinagsina na Magkabanga

¹ Niyaen, idi kobos ni Jesus a magitoldu, linakadan na i probinsiya a Galileya, ket inumangay ha Judeya, ha dibelew na Karayan Jordan. ² Ket atoy bila i makpal a tolay a tinumagubet ha nikuna. Ket pinahusay na hidi.

³ Niyaen, inumangay ha nikuna i kappal a Pariseyo, penu silowan di mina gipu ha salodsod di. Isu a sinalodsod di, “Anya? Ipalobus wade na Linteg a isina na lallaki i kabanga na, maski nu anya i gipu na?” ⁴ Tinabbeg ni Jesus, “Awan moy dod nabasa ide a paset na Libro na Dios? ‘Idi pinarsuwa na Dios i lutak, ginimet na i lallaki ken babbey, a magkabanga mina hidi.’” ⁵ Ket kinagi na Dios, ‘Ide i gipu na a lakadan na lallaki i daddakkal na, penu makiagum ha kabanga na, ket magbalin hidi a esesa’ kon na Dios. ⁶ Isu,” kagi ni Jesus, “awan hidi a duwa, nu awan a esa dan hidi. Niyaen, gipu ta pinagesa na hidi na Dios, madi nu pagsinaan na hidi na tolay,” kon ni Jesus.

⁷ Ngem sinalodsod paman na Pariseyo a hidi, “Oni, ngem apay a inbon ni Moyses a meyatad na lallaki ha kabanga i kasuratan na pinagsina di, sana, mapalakad i kabanga na?” ⁸ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Gipu ha kinaigat na buntok moy. Gipu ta madiyan moy a magteman. Isu i gipu na a inpalobus ni Moyses a isina moy i kabanga moy. Ngem awan a kona hito idi naparsuwa i lutak. ⁹ Niyaen, nanakaman moy mina ide, a ha maski nu heya a lallaki a mangisina ha kabanga na, sa, mangabanga ha sabali, maski awan nangilallaki i kabanga na heya,

makaliwat hikuna ha saguppang na Dios. Ket kona nu nangibabbey dan hikuna.”

¹⁰ Kinagi na tolduwan na a hidi, “Nu kona hay i kasasaad na magkabanga, mas mappiya a awan ha mangabanga.”

¹¹ Ngem tinabbeg ni Jesus, “Awan ha makatongpal ha ide nu awan la hidi a pagbalinan na Dios. ¹² Ha kappal a lallaki, awan hidi makakabanga, gipu ta kurang la i kinalallaki di idi neenak hidi. Ha kappal, awan hidi makakabanga, gipu ta nakapon hidi. Ngem ha kappal, madiyan di a magkabanga, penu makatulos hidi ha pinagserbe di ha Dios, a awan mina ha magtappag ha pinagserbe di.

“Niyaen, ha maski nu heya a mannakabalin a magserbi ha Dios ha kona ihe, magserbi mina hikuna.”

I Kagbi ni Jesus ha Annak a Hidi

¹³ Idi esa a pamalak, atoy i kappal a nangiyangay ha annak di ha ni Jesus, penu itupu na i kamat na ken ikararagan na hidi. Ngem idi netan na agagum ni Jesus, binahang di hidi a nangiyangay ha annak. ¹⁴ Ngem kinagi ni Jesus, “Palobusan moy a umangay i annak a hidi ha nikan. Awan moy hidi salenan. Ta kona ha dende a annak i magpasakop a hidi ha Dios a paghariyan na.” ¹⁵ Ket intupo na i kamat na ha nidi, sa linumakad.

I Nabaknang a Lallaki

¹⁶ Niyaen, atoy esa a lallaki a inumangay ha ni Jesus, a kinagi na, “Maestro, anya mina i mappiya a gimetan ko, penu maghenak ha Dios ha magnanayon?” ¹⁷ Ket kinagi ni Jesus, “Apay wade a hikan i salodsodan mo megipu ha mappiya a paggimet? Atoy la isesa a mappiya. Awan ha mappiya nu awan la i Dios. Niyaen, nu kayat mo a maghen ha Dios ha magnanayon, tongpalan mo i Linteg na Dios.” ¹⁸ Ket sinalodsod na lallaki, “Any a linteg?” Ket kinagi ni Jesus, “Awan ka magbuno, awan ka mangibabbey, awan

ka magtakaw, awan ka magsileng onu magswitik. ¹⁹ Ket deyawan mo i hama ken hena mo. Ket ayatan mo i kakalan mo a tolay a kona ha pinagayat mo ha baggi mo. Idagende i bon na Dios ha nikaw,” kon ni Jesus.

²⁰ Ket kinagi na lallaki, “Maestro, tinongpal ko dan i ngamin a dagenday. Isu, anya pala i masapul ko?” kon na.

²¹ Ket kinagi ni Jesus, “Nu kayat mo a awan ha pagkurangan mo, hen mo ilako i ngamin a aruwatan mo. Ket iyatad mo ha napobre a hidi i naglakwan mo. Ket umusoseg ka dan ha nikan. Nu gimetan mo ide, atoy i kinabaknang mo ha Dios, a alapan mo nokkan.”

²² Ngem idi nateman na ito na lallaki, naladingit hikuna, ket linumakad a silaladingit. Ta nabaknang hikuna unay.

²³ Ket kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “Ipeta ko ha nikam, a marigat a sumadap i mabaknang ha paghariyan na Dios. ²⁴ Ipeta ko paman ha nikam, a mas malaka a meturok i makadakklan ha abot na dagum, ngem makasaddap i mabaknang ha paghariyan na Dios.”

²⁵ Nalaktat unay i tolduwan na a hidi, idi nateman di ito. Isu, sinalodsod di, “Nu kon na hito, heya i mesalakan nokkan? Pulos wade a awan ha mehusto a maghen ha Dios ha magnanayon!” kon di. ²⁶ Ket inaamatan na hidi ni Jesus, a kinagi na, “Tamos. Awan a makesalakan i tolay ha baggi na. Ngem maski nu anya a awan a mabalin ha tolay, mabalin paman ha Dios. Ta magimet na Dios i maski nu anya.”

²⁷ Ket kinagi ni Pedro, “Apo, atoy kami ihe, ket in-tirak mi i ngamin a kukwa mi, penu umuseg kami ha nikaw. Anya wade i gungguna mi?” ²⁸ Kinagi ni Jesus ha nidi, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a pabiguwan na Dios nokkan ide a lutak. Ket nokkan, magetnodak

ha inaamakan a pagetnodan ha Paghariyan ko. Maski hikam a umusoseg ha nikan, makipagetnod kam bila, a mangituray kam ha ngamin a Judyo a apapo na esapulo ket duwa a annak ni Israel. ²⁹ Ket ha maski nu heya a magayat ha nikan ha dakdakkal ngem ha ngamin a kukwa na, magbiyag hikuna ha Dios ha magnanayon. Ket nu intirak na i bilay na, i patakka onu hama ken hena na, onu annak na, onu lutak na, penu umusoseg ha nikan, tahod a atdinan hikuna na Dios ha makpal a gungguna, a nasursurok. Ket magbiyag hikuna ha Dios ha magnanayon. ³⁰ Ngem ha makpal a matangkay niyaen, mapadibbi hidi nokkan. Ket ha makpal a madibbi niyaen, hidi man i patangkayan na Dios nokkan.” Ito i inkari ni Jesus ha agagum na.

20

I Pangareg Megipu ha Gungguna na Dios

¹ Niyaen, kinagi ni Jesus, “Ta mearig i paghariyan na Dios ha esa a makintalon a magpatarabaho ha tarabahador a hidi. Idi nasapa, linumapos hikuna a mageriyok ha tangdanan na a magtarabaho ha talon na. ² Nakitulag hikuna ha tangdanan na a hidi, ket mamisu i tangdan di ha magmalmalem. Sana, pinaangay hidi ha talon na.

³ “Idi alas nuwebe, inumangay hikuna ha tiyendaan, ket naenta na i kappal a atoy hay, ta awan hidi ha tarabaho. ⁴ Kinagi na, ‘Magtarabaho kam bila ha talon ko, ket tangdanan takam nokkan ha mekusto a tangdan moy.’ Ket inumangay hidi a nagtarabaho.

⁵ “Nagkalan i ginimet na idi alas dose ken alas tres. Linumapos hikuna a nagpatarabaho. ⁶ Idi dandani dan a alas singko, linumapos hikuna manon, ket naenta na i kappal a awan ha tarabaho. Ket kinagi na ha nidi, ‘Apay a dadailan moy i tiyempo moy a magmalmalem?’ ⁷ Kinagi

di, 'Awan kami ha tarabaho.' Isu, kinagi na makintalon, 'Hen kam bila a magtarabaho ha talon ko,' kon na.

⁸ "Niyaen, idi apon dan, kinagi na makintalon ha por-man, 'Nay, ayagan mo i tarabahador a hidi, ket tangdanan mo hidi. Ket irugi mo ha nagdilokod a sumadap.' ⁹ Isu, natangdanan i tarabahador a hidi, nangrugi ha nidi a sinumadap idi alas singko. Ket natangdanan hidi ha mamisu. ¹⁰ Ket dinumemat i tarabahador a hidi a nagpalungo, ket kagin di a tangdanan na hidi ha dakdakkal, ta dakdakkal i tarabaho di. Ngem mamisu bila i tangdan di. ¹¹ Idi ginumiwat hidi ha tangdan di, nagreklamo hidi ha makintalon. ¹² Kinagi di, 'Esa la a oras i pinagtarabaho na dagende a nagdilokod. Ngem anya ha nikami? Nagattam kami ha pasi na singgit a nagmalmalem. Apay a magkalan la i tangdan mi?' ¹³ Ket kinagi na makintalon ha esa ha nidi, 'Ilay ko, awan taka dinaya. Nagtulag kitam a mamisu i magmalmalem. ¹⁴ Isu, alapan mo dan i tangdan mo, ket lumakad ka. Kayat ko a ikalan i tangdan mo ha intangdan ko ha nagdilokod a hidi. ¹⁵ Ta ide i kalintegangan ko, a manggasto ha kuwarto ko gipu ha pagayatan ko a mismo. Anya? Umapal ka wade gipu ta sibubuslon i pagiyatad ko?' kon na makintalon.

¹⁶ "Isu," intulos ni Jesus, "mearig ito ha paghariyan na Dios. Ta magkalan man i panggunnana na Dios ha totolay a nasakop na. Ket maski ha madibbi a hidi a sumadap ha dilokod, magkalan i gungguna di a kona ha nagpalungo. Ket ha nidi a nagpalungo, ket magpatangkay ha baggi di, mapadibbiyan hidi, ta magkalan man i gungguna di."

I Nekatallu a Pugto ni Jesus Megipu ha Katay na

¹⁷ Niyaen, idi paglakad di Jesus ha Jerusalem, inyadiyo na i esa pulo ket duwa a tolduwan na, ket kinagi na ha

nidi, ¹⁸ “Temananak moy bi. Umangay kitam niyaen ha Jerusalem. Ket nu dumitang kitam, megiwat i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay ha matangkay a hidi a padi ken maestro a hidi na linteg. Ket hukoman di ak a mapapatay. ¹⁹ Sadi ak, igiwa ha gangannaet a hidi abakan a Judyo. Ket kayagan di ak, ken sabdan di ak, ken pelansa di ak ha kudos. Ket kobosan na tallu a pamalak, magbiyagak manon.”

I Pagaged na Hena di Santiyago ken Juan

²⁰ Idi kinagi na ito ni Jesus, binumikan i kabanga ni Sebedeyo, ket intugan na i annak na a duwa. Nagparentumeng hikuna ha saguppang na a magaged ha nikuna. ²¹ Kinagi ni Jesus, “Anya i kayat mo?” Ket kinagi na bakas, “Apo, nokkan nu maghari ka, ket magetnod ka ha kahariyan mo, ipalobus mo bi a makipaghari ha nikaw idagende a duwa a annak ko. Maski umetnod i esa ha kanawan mo ken esa ha kanigid mo.” ²² Ngem tinabbeg ni Jesus, “Awan moy makatandiyan i agedan moy. Anya, kaya moy a attaman i rigrigat a attaman ko nokkan?” Ket tinabbeg di Santiyago, “Oni. Kaya mi dan.” ²³ Ket kinagi ni Jesus, “Tahod a marigatan kam nokkan, a kona ha nikan. Ngem bakkan a hikan i mangpili ha agum ko a maghari onu makikaetnod ha nikan. Ta Hama ko la i makatandi ha iday. Hikuna i naggayak ha pagtuturay ha paghariyan ko.”

²⁴ Niyaen, idi nabaheta na sangapulo a agagum di, nakaingal hidi ha magkabsat aye, gipu ha inaged di. ²⁵ Isu, inayagan ni Jesus idagende a sangapulo ket duwa. Ket kinagi na, “Katandiyan moy i ugali na magtuturay ha ide a lutak. Ket madaggi i pangibonan di ha totolay, a turayan di. ²⁶ Ngem masapul a awan a kona hito ha nikam. Ta maski nu heya a magturay mina ha nikam, masapul a magpadibbi hikuna ha baggi na, a magserbe ha nikam.

²⁷ Oni ah. Ta maski nu heya a maging matangkay mina ha nikam, masapul na a padibbiyan i baggi na a magbalin a kona ha tagabu moy a magdaggap ha nikam. ²⁸ Ta kona bila hito ha nikan a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Awanak inumangay penu padaggapanak ha totolay, nu awan penu daggapan ko hidi. Ket ide i gipu na a iyatad ko i biyag ko a pangsaka ha makpal a tolay.”

Pahusayan ni Jesus i Duwa a Bulsak

²⁹ Idi linumapos di Jesus ha ili a Jeriko, tinumagubet i kakkalan a tolay. ³⁰ Niyaen, atoy bila i duwa a bulsak a nakaetnod ha hikeg na karsada. Idi nabaheta di a tumataleb ni Jesus, nagayag hidi, “Apo ni Dabid, kagbiyan mo kami!” ³¹ Ngem binahang na hidi na kakkalan, ket sinaway di hidi a awan mina hidi magkagi. Ngem impigsa di bulsak i pagayag di, “Happo, apo ni Dabid, kagbiyan mo kami!” ³² Ket tinumaran ni Jesus, a nagayag ha nidi, a sinalodsod na, “Anya i kayat mo a gimetan ko ha nikam?” ³³ Ket kinagi di bulsak, “Apo, kayat mi manon a makaenta.” ³⁴ Kinagbiyan hidi ni Jesus, ket kinamhet na i mata di. Ket dagus a nakahusay hidi a makaenta manon. Ket inumunod hidi ha ni Jesus.

21

I Pagdemat di Jesus ha Jerusalem

¹ Idi bumibikan di Jesus ha ili a Jerusalem, dinumemat hidi ha Betpeg, a mabikan ha amugod na Olibet. Ket pinaangay ni Jesus i duwa a tolduwan na, ² a kinagi na ha nidi, “Umangay kam ha baryo ha kalipat aye. Ket atoy ha ruwangan na i kabayo ken urbon na. Lakbisan moy bi hidi, a iyangay moy ha nikan. ³ Nu atoy i magsalodsod, ipeta mos, a ‘Kasor ni Apo ide, ket ipasoli na a dagus,’ kon moy ah.”

⁴ Niyaen, nagimet ito penu matungpal i kinagi na minahagpugto idi, ⁵ a “Ipet a mo ha totolay ha Jerusalem,” kagi na Dios, “Entan moy. Dumemat ha nikam i hari moy. Maanus hikuna ken masaniki. Nagpadibbi hikuna ha baggi na a magsakay ha urbon na kabayo,” kon na Dios.

⁶ Isu, inumangay i tolduwan ni Jesus a ginimet di i nebon na. ⁷ Ket linaged di i kabayo ken urbon na. Ket pinalayat di i tennon di. Ket nagsakay ni Jesus. ⁸ Ket makpal a tolay i nangiyabak ha tennon di ha dilan. Ket atoy i kappal a nagkatol ha tengi-tengi na kayo, ket indatton di ha dilan. (Ta kona ihe i pangdeyaw di penu mepaenta di a matulok hidi ha hari.) ⁹ Ket nagdeydeyaw i kakpalaan a nagpalungo ha ni Jesus ken hidi a inumunod, a kinagi di, “Deyawan tam i apo ni Dabid! Deyawan tam i Hari a pinaangay na Dios! Deyawan tam i Dios a katangkayan!”

¹⁰ Niyaen, kassaddap ni Jesus ha Jerusalem. Ket nariribuk i ngamin a tolay. “Heya wade hikuna?” sinalodsod di. ¹¹ Ket makpal i nagtabbeg a, “Hikuna ni Jesus, i mahagpugto a taga-Nasaret, Galileya.”

Dalusan ni Jesus i Templo

¹² Niyaen, sinumadap ni Jesus ha Templo. Ket binugew na i mahaglako a hidi ken nagatang a hidi ha disalad na Templo. Ket binaliktad na idagenday a lamesaan na mahagsulet ha korinat. Ket kona bila hito ha dagenday a pagetnodan na maglaklako ha kalapati a hidi. ¹³ Kinagi na ha nidi, “Ide i nesurat ha Libro na Dios, ‘I bilay ko aye i bilay a pagkararagan,’ kon na Dios. Ngem pinagbalin moy dan a paghenan na mahagtakaw,” kon ni Jesus.

¹⁴ Niyaen, inumangay i bulsak ken pilay a hidi ha ni Jesus ha Templo. Ket pinahusay na hidi. ¹⁵ Ngem nakaingal i matangkay a hidi a padi ken maestro a hidi

na Linteg idi naenta di i nakaddatan a gimigimet na. Ket naenta di i annak a hidi ha Templo a nagdeydeyaw ha, “Madeydeyaw i apo ni Hari Dabid,” kagi di. ¹⁶ Isu, nagreklamo i papadi ken maestro a hidi na Linteg, a kinagi di ha ni Jesus, “Sanegan mo i kakkagi na dagende a annak! Nakaliwat dan hidi!” Ket kinagi ni Jesus, “Masaneg ko hidi. Apay? Awan moy dod nabasa i nesurat ha Libro na Dios? Ta nesurat dan, a ‘Tinolduwan na Dios i annak a hidi, penu deyawan di ha inaamakan.’ ” ¹⁷ Kinagi ito ni Jesus, sana, linakadan hidi, a inumangay hikuna ha ili a Betaniya, a pagkilapan na.

I Kayo a Igos a Awan Magbunga

¹⁸ Idi kaugman na, nagsoli di Jesus ha Jerusalem. Ket magiyalap hikuna. ¹⁹ Ket naenta na i esa a kayo a igos ha hikeg na dilan. Ket inumangay hikuna a mangenta nu atoy bunga na, ta magbunga mina i igos, basta atoy dan i dodon na. Ngem idi pagsangpit na, pasig la dodon i naeriyokan na. Ket kinagi na, “Nangrugi ha yenan, awan ka manon magbunga!” Ket dagus a nalannas iday a kayo.

²⁰ Idi naenta na tolduwan na a hidi, nalaktat hidi, a sinalodsod di, “Panyan na? Minalannas a dagus iday a kayo!” ²¹ Ket kinagi ni Jesus, “Nanakaman moy ide a ipeta ko ha nikam. Basta manahod kam ha Dios, ken awan magduwaduwa i nakam moy, ket magimet moy bila i ginimet ko ha ide a kayo. Ket awan la ide nu awan a maadya moy i maski nu anya a rigrigat a magsalen ha nikam. ²² Ket maski nu anya a agedan moy ha Dios, magiwat moy, basta manahod kam ha nikan.”

I Salodsod Megipu ha Turay ni Jesus

²³ Niyaen, sumadap manon ni Jesus ha Templo. Ket idi nagitoldu manon hikuna, inumangay i matangkay a papadi ken panglakayan a hidi na Judyo. Kinagi di, “Any

i kalintegan mo a manggimet ha dagende a bagbagay? Heya i nangiyatad ha nikaw ha turay a kona he?” ²⁴ Ket tinabbeg ni Jesus, “Ha palungo, palobusanak moy bi a magsalodsod ha nikam. Nu matabbeganak moy, ipeta ko bila ha nikam nu heya i nangiyatad ha turay ko a maggimet ha dagende. ²⁵ Niyaen, ipeta moy bi nu hadya i nagipuwana na turay ni Juan a minahagbinyag. Anya ha nakam moy? Nagipu ha Dios, onu nagipu ha sabali la a tolay?” kon ni Jesus.

Ket naginuhon hidi nu anya mina i tabbeg di. “Nu ipeta tam a nagipu ha Dios i turay ni Juan, metabbeg ni Jesus, ‘Apay dod, awan kam nanahod ha ni Juan?’ ²⁶ Ngem delikadu nu ipeta tam a nagipu ha sabali la a tolay, ta manahod i kakkalan a hidi ha ni Juan. Tahodan di a hikuna i mahagpugto a naggipu ha Apo Dios.” ²⁷ Isu a tinabbeg di ha ni Jesus, “Awan mi katandi.” Ket kinagi ni Jesus, “Gipu ta awanak moy tinabbegan, awan takam bila tabbegan nu anya i turay ko a maggimet ha dagende a bagay.”

I Pangarig Megipu ha Duwa a Annak

²⁸ Ket kinagi ni Jesus ha Judyo a hidi, “Anya i nakam moy ha ide? Atoy esa a lakay ken duwa a annak na a lallaki. Ket inumangay i lakay ha palungo a annak na, ket kinagi na, ‘Annak ko, hen ka dan a magtarabaho ha talon ko.’ ²⁹ Tinabbeg na annak na, ‘Madiyan ko.’ Ngem kobosan na, nagbabawi hikuna, ket inumangay a nagtarabaho. ³⁰ Niyaen, inumangay i lakay ha boridik, ket binonan na a kona ha inbon na ha hekka na. Intabbeg na boridik, a ‘Oni, Apo. Hikan i umangay!’ Ngem awan hikuna inumangay.

³¹ “Niyaen,” kagi ni Jesus, “magsalodsodak ha nikam. Ha dende a duwa, heya i nangtongpal ha pagayatan nama di?” Ket tinabbeg na Judyo a hidi, “I palungo a annak.” Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Tamos. Ket niyaen, ipeta ko a

awan kam mabikan ha paghariyan na Dios. Ket awan kam makasaddap ha paghariyan na. Imbes na, mas mabikan i madibbi a totolay, a kona ha mahagpabuwis a hidi, onu pampam a hidi. ³² Ta inumangay ha nikam ni Juan a nangitoldu ha nalinteg a ugali. Ngem awan moy hikuna tinahodan, maski nanahod dan idagende a mahagpabuwis ken pampam a hidi. Ket naenta moy i pinagbabawi di. Ngem awan kam nanahod ha pinagitoldu ni Juan. Ket awan kam nagbabawi.”

I Pangareg ni Jesus megipu ha Annak na Makinlutak

³³ Ket tinumulos ni Jesus a magestoriya ha nidi. “Tem-anan moy i esa pala a pangareg,” kagi na. “Nikuna, atoy i esa a lakay, ket minulaan na i lutak na ha unas. Sana, inaladan i kaunasan na, ket ginimet na i pagpespesan ha unas. Ket pinataknag na i torre a paghenan na guwardya a hidi. Kobosan na, inpaabang na i kaunasan ha makitalon a hidi. Sa hikuna, linumakad ha sabali a bayan.

³⁴ “Niyaen, pagdemat na tiyempo na pagkatol ha unas, ket pinaangay na i kappal a tagabu na a mangalap mina ha bunong na. ³⁵ Ngem ha makitalon a hidi, dinakap di i tagtagabu na. Ket dinanog di i esa, ket binuno di i mekaduwa, ket binisag di i mekatallu. ³⁶ Ha ni Lakay, pinaangay na manon i sabali a tagtagabu na a makpal paman ngem idi palungo. Ngem kona bila hito i ginimet na makitalon a hidi ha tagtagabu na. ³⁷ Kobosan na ngamin, pinaangay ni Lakay i bukod na a annak. Kinagi na ha nakam na, ‘Siguradowak a respitaran di i annak ko!’ ³⁸ Ngem idi naenta na makitalon a hidi, naginuhon hidi, ‘Ide dan i magtawid ha lutak ni Lakay! Patayan tam mina hikuna, penu hikitam mina i magtawid ha lutak na aye,’ ³⁹ Ket dinakap di, ket inlapos di hikuna ha kaunasan, sadi, pinatay.

⁴⁰ “Niyaen,” kagi ni Jesus, “anya ha nakam moy? Nu dumemat i lakay a makinlutak, anya i gimetan na ha makitalon a hidi?” ⁴¹ Ket tinabbeg na Judyo a hidi, “Siyempre! Patayan na i makitalon a hidi. Naranggas hidi! Ket ipaabang na i kaunasan na ha sabali a makitaltalon a mangiyatad ha nikuna ha bunong na.” ⁴² Ket kinagi ni Jesus, “Tahod i kinagi moy. Ngem awan moy wade nabasa ide a nesurat ha Libro na Dios?

‘Nagayak i esa a inaamakan a pugedu, para ha bilay. Ngem madiyan na a usaran na tarabahador a hidi. Ngem maski nu kona hito, medatton paman ide a pugedu ha suli na bilay a pangadigi ha ngamin a bilay. Ide i ginimet na Dios, ket mappiya unay ide ha nikitam.’

⁴³ “Niyaen,” intulos ni Jesus, “isu a ipeta ko a palakadan na kam na Dios ha paghariyan na, ket sakopan na i sabali a hidi a umusoseg ha nikuna. ⁴⁴ Ket ha maski nu heya a magsenti ha ide a pogedu, matangpod hidi nokkan. Ket ha nidi a magpabiyon ha ide a pogedu, hidi i hamsitan na pogedu aye, ket meyappah hidi nokkan ha pahas.” Ide i pangikalan ni Jesus ha maski nu heya a awan a manahod ha nikuna.

⁴⁵ Idi nasaneg ito na matangkay a papadi ken Pariseyo a hidi, nakatandiyan di a hidi man i nagkagiyan ni Jesus ha dagende a pangaregan na. ⁴⁶ Ngem idi padasan di hikuna padakapan, nanteng hidi ha kakkapan hay a tolay. Ta inbilang na totolay ni Jesus a tahod a mahagpugto a naggipu ha Dios.

22

I Pangareg Megipu ha Pagbodaan

¹ Nagestoriya manon ni Jesus ha esa a pangareg. Kinagi na, ² “Mearig i Paghariyan na Dios ha esa a hari a nagpasilebra gipu ha pinagkasar na annak na a lallaki. ³ Ket

pinaangay na i tagtagabu na a mangayag ha nidi a naawis na. Ngem madiyan di a umangay.

⁴ “Isu a pinaangay na i sabali a tagtagabu na. Ket kinagi na, ‘Ipeta moy ha nidi a naawis a nesagana dan i pagsilebra ko. Naparti dan idende a makadakklan ken idende a urbon a napatabi. Ket nesagana i ngamin a kasapulan. Isu, umangay kam ha yenan ha pagbodaan aye.’ ⁵ Ngem awan nanahod i naawis a hidi. Imbes na, tinumulos hidi ha paggimi-gimet di. Inumangay i esa ha talon na. Ket inumangay i sabali ha negosio na. ⁶ Ket ha kappal a hidi, dinakap di i tagtagabu na hari, a pinarparigat di hidi, sadi pinatay.

⁷ “Niyaen, nagingal ni Hari. Ket pinaangay na i sundalu na a hidi. Ket pinatay di i nangpapatay a hidi, sadi pinatutod i ili di. ⁸ Kobosan na, inayagan ni Hari i tagtagabu na, ket kinagi na, ‘Nesagana dan i pagsilebra, ngem awan a mekari idenday a inawis ko. ⁹ Isu, niyaen, umangay kam ha kalkalsada, ket awisan moy i ngamin a maenta moy, a makipagsilebra mina hidi ha pagbodaan aye.’

¹⁰ “Ket inumangay i tagtagabu na hari. Ket inawis di i ngamin a naeriyokan di, maski nu madukas hidi onu mappiya. Ket gipu ta kona hito, pinutat di i pagbodaan ha makisilebra a hidi.

¹¹ “Niyaen, pagsaddap ni Hari penu maenta na i makisilebra a hidi. Ket naenta na i esa a lallaki a awan ha badu a pakipagboda. ¹² Ket kinagi ni Hari ha nikuna, ‘Agay! Iyatad ko i badu a pakipagboda ha ngamin a makisilebra. Apay a sinumadap ka he a awan ka ha badu a pakipagboda?’ kon na hari. Ngem nagulimek la i lallaki. ¹³ Sa, kinagi na Hari ha tagtagabu na, ‘Gakadan moy i kamat na ken tikad na, ket itogbak moy ha kadihaman ha lapos. Ha kadihaman ihay i pagsangetan ken pagrangersitan na

totolay gipu ha rigrigat di,' kon na Hari.” ¹⁴ Ket kinagi ni Jesus, “Niyaen, makatandiyan moy mina a makpal i totolay a maawisan ha Paghariyan na Dios, ngem ballik la i totolay a piliyan na.”

I Salodsod Megipu ha Pinagbayad di ha Buwis

¹⁵ Kobosan na, inumangay i Pariseyo a hidi, ket nagtutulag hidi nu panyan di a mapaliwat ha ni Jesus ha kagi na. ¹⁶ Ket pinaangay di ha nikuna i toltolduwan di ken toltolduwan ni Herod, a nagkagi ha ni Jesus ha, “Maestro, katandiyan mi a tahod i pagitoldu mo. Ket katandi mi a magitoldu ka ha tahod megipu ha pagayatan na Dios. Ket katandi mi bila a awan ha idumduma mo a tolay, maski matangkay onu madibbi. ¹⁷ Isu, ipeta mo bi nu anya ha nakam mo. Anya, makaliwat kitam ha Linteg tam, onu awan, nu magpaga kitam ha buwis ha Hari na Roma?”

¹⁸ Ngem katandi ni Jesus a madukas i pangsurbar di. Isu, kinagi na, “Hikam a aginsisingpet. Apay a kayat moyak a surubaran? ¹⁹ Ipaenta moy ha nikan i korinat a pag-buwis.” Ket inyangay di ha nikuna i kuwarto. ²⁰ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Ipeta moy nu heya i makinladawan ha ide a korinat, ken heya i nagen a nesurat ha he?” kon ni Jesus. ²¹ “Iday i Hari na Roma,” kon di. Ket kinagi ni Jesus, “Isu, iyatad tam mina ha Hari na Roma idagende a kukuwa na, idagende a atoy ha rupa na ken nagen na. Ket iyatad tam mina ha Dios idagenday a kukuwa na Dios, idagenday a atoy i karuprupa na Dios, a kona ha ayat tam, ken nakam tam, ken pigsam tam,” kon ni Jesus.

²² Niyaen, idi nasaneg di i tabbeg ni Jesus, nalaktat unay i Pariseyo a hidi. Ket linakadan di hikuna.

I Salodsod Megipu ha Pagbiyag na Manon na Natay

²³ Niyaen, ha ide a pamalak, inumangay ha ni Jesus i kappal a Saduseyo. Ket kayat di bila a paliwatan ni Jesus

ha kagi na. (Idagende a Saduseyo i esa a kalase na Judyo a awan manahod a magbiyag manon i tolay a natay dan.)²⁴ Sinalodsod di, “Maestro, insurat ni Moyses ide a linteg, a ‘Nu matay i lallaki a atoy kabanga na, ket awan pala ha annak, masapul na wadi na a magkabanga ha ipag na a nabilu, penu magenak hikuna. Ket ibilang di mina i annak na aye ha annak na hekka na a minatay’, kon ni Moyses.

²⁵ “Niyaen, Maestro, atoy i pitu a lallaki idi a nagkakabsat ha lugar mi. Ket nangabanga i hekka, ngem minatay hikuna a awan ha annak. Isu, kinabanga na wadi na i ipag na a nabilu. ²⁶ Ket minatay bila hikuna a awan ha annak. Ket kona bila hito ha nekatallu. Ket kona bila hito hanggan ha nekapitu. Minatay hidi ngamin a awan ha annak. ²⁷ Ket ha dilokod, natay bila i babbey. ²⁸ Niyaen, netoldu mo a makabiyag manon i tolay a natay, kon na kan. Isu, ide i salodsod mi ha nikaw. Nokkan, ha tiyempo na pinagbiyag manon na totolay, heya i makinkabanga ha ide a babbey? Ta nagkabanga hidi ngamin ha nikuna?”

²⁹ Ngem tinabbe ni Jesus, “Madi i nakam moy! Ta awan moy katandi i Libro na Dios, ket awan moy katandi i pinnakabalin na Dios. ³⁰ Ta nokkan, nu magbiyag manon i natay a hidi, awan hidi mangabanga. Ta maghen hidi ha Dios ha magnanayon, a kona ha anghel a hidi, a awan hidi mangabanga. ³¹ Apay a kagin moy a awan magbiyag manon i totolay? Nagpatahod dan ni Moyses a magbiyag manon i tolay. Ket nanakaman moy mina i pinasurat na Dios ha nikam. ³² Ta kinagi na Dios ha ni Moyses, ‘Hikan i deyawan ni Abraham, ken ni Isak, ken ni Hakob,’ kon na Dios. Ket gipu ha ide, makatandiyon tam a magbiyag manon hidi. Ta magdeydeyaw pala hidi, maski nu minatay dan. Ket awan ha magdeyaw ha Dios nu awan hidi a magbiyag. Isu, madi i nakam moy.” ³³ Ket nalaktat i kakpalan a hidi, idi nateman di i pagitoldu ni Jesus.

I Mangina a Bon na Dios

³⁴ Ngem ha Pariseyo a hidi, inumangay bila hidi ha ni Jesus, idi nabaheta di a nangabak ni Jesus ha Saduseyo a hidi. ³⁵ Ket atoy ha nidi i esa a maestro na Linteg, a kayat na a mangsurubar ha ni Jesus. Isu, sinalodsod na, ³⁶ “Maestro, anya wade i kanginaan a linteg ha Libro na Dios?” ³⁷ Ket kinagi ni Jesus, “Ide i kanginaan a linteg, a ‘Masapul a ayatan mo i Happo mo a Dios ha ngamin a biyag mo, ken ngamin a paggimet mo, ken ngamin a nakam mo.’ ³⁸ Ide i kanginaan a linteg. ³⁹ Ket i nekaduwa a linteg i kakalan na. ‘Ayatan mo dan i agagum mo, a kona ha pinagayat mo ha baggi mo a mismo,’ kon na linteg. ⁴⁰ Niyaen, awan ha linteg a mas mangina ngem ha dende a duwa. Nu umusoseg kam ha dende, natongpal moy i ngamin a linteg ni Moyses ken ngamin a pagitoldu na minahagpugto a hidi.”

I Salodsod megipu ha Cristu

⁴¹ Niyaen, idi atoy pala di Pariseyo ha lebut na, nagsalodsod ni Jesus ha nidi, ⁴² a kinagi na, “Anya i mepeta moy megipu ha Cristu a inkari na Dios a paangayan na, a mangisalakan ha totolay? Ha nakam moy, heya i minappo na?” Ket tinabbeg na Pariseyo a hidi, “Maggipu hikuna ha kaputotan ni Hari Dabid.” ⁴³ Sa, kinagi ni Jesus, “Nu tahod i kinagi moy, panyan na a pinanagenan ni Dabid i Cristu ha ‘Happo’ na. Ta nagpasurat i Espiritu na Dios ha ni Dabid ha ⁴⁴ Kinagi na Apo Dios ha Happo ko, ‘Magetnod ka ha henan ko, a maghari kita hanggan pagparentumengan ko i kasenti mo a hidi ha saguppang mo,’ kon na Dios. ⁴⁵ Isu, gipu ta ninagenan ni Dabid i Cristu ha ‘Happo’ na, madinnang dod a awan la a apo ni Dabid i Cristu nu awan bila a Happo na.” ⁴⁶ Ito i kinagi ni Jesus ha Pariseyo

a hidi. Ngem awan a pulos a netabbeg di ha ni Jesus. Ket mangrugi idi pamalak a hito, awan ha maketured a magsalodsod ha nikuna.

23

Pagkagiyan ni Jesus i Pariseyo a hidi ken Mamaestro na Linteg

¹ Niyaen, iniwadan ni Jesus ha kakpalan a napagpisan ken tolduwan na a hidi. ² Kinagi na, “Atoy i kalinteg na mamaestro na Linteg ken Pariseyo a hidi a mangitoldu ha Linteg ni Moyses. ³ Isu i gipu na a usigan moy mina i ngamin a pagitoldu di. Ngem awan moy mina ahegan i paggimet di, ta awan di gimetan i itoldu di. ⁴ Inaynayon di i marigat a bobon ha linteg, ngem awan di hidi tulongan. Kona nu ibuwat di i dakkal a tawed ha sabali a tolay, ngem madiyan di hidi tulongan a magtawid. ⁵ Nu gimetan di i mappiya, gimetan di ha saguppang na totolay, penu deyawan di hidi. Isu, padakkalan di i papeles a nagsuratan di ha kagi na Dios, ket ibadu di ha baggi di ken ibadbad di ito ha kidap di ken labunogen di. Ket itennon di i atakdug a tennon a pangpaenta ha kinappiya di. ⁶ Magustowan di i katangkayan a pagetnodan ha piyesta ken paggimongan di. ⁷ Magustowan di a masalpakan hidi ha sentro na ili ken managenan ha ‘Maestro.’ ⁸ Ngem bakkan mina ha nikam. Awan kam mina paayagan ha ‘Katangkayan a Maestro,’ gipu ta isesa la i Katangkayan a Maestro moy. Ket magkakabsat kam ngamin ha kakalan moy a manahod. ⁹ Ket awan moy nagenan ha ‘Katangkayan a Hama’ i maski nu heya a tolay. Ta isesa i Katangkayan a Hama moy, a hikuna i Apo Dios. ¹⁰ Ket awan kam panagenan ha ‘Matangkay a Happs.’ Ta isesa i Happs moy, a hikan a pinaangay na Dios, ket managenan ha ‘Cristu.’ ¹¹ I katangkayan ha nikam, masapul a hikuna i

magpatagabu ha baggi na a magdaggap ha nikam. ¹² I maski nu heya a magpatangkay ha baggi na ha yenan, mapasanikiyan hikuna nokkan. Ket i maski nu heya a magpadibbi ha baggi na, mapatangtay hikuna nokkan.”

Bahangan ni Jesus i Maginsisingpet a Hidi

¹³ Intulos ni Jesus, a kinagi na, “Kagbi kam, hikam a mamaestro na Linteg ken hikam a Pariseyo. Maginsisingpet kam! Pakilluwan moy i kakkagi na Dios gipu ha pagitoldu moy ken paggimet moy. Ta madiyan moy a manahod, ket salenan moy i sabali a hidi a mayat a magpasakop ha paghariyan na Dios. ¹⁴ Kagbi kam! Hikam a mamaestro na Linteg ken hikam a Pariseyo. Maginsisingpet kam! Agewan moy i kukuwa na nabilu a hidi. Sakam, magkararag ha maalay, penu nakaman na tolay a mappiya kam. Ngem isu i gipu na a mas marigat i parusa moy nokkan. ¹⁵ Kagbi kam! Hikam a mamaestro ha Linteg ken hikam a Pariseyo. Maginsisingpit kam! Arabesan moy i diget, ket abotan moy i madiyo a lugar, penu makaawis kam ha maski esa a tolduwan moy. Ngem maski nu atoy i matoldu moy, pagbalinan moy hikuna a mas madukas ngem ha baggi moy. Ket dakdakkal i parusa na ha impyerno, ta pinasakop na ha nikam.

¹⁶ “Kagbi kam, hikam a bulsak a mangidilan ha totolay. Ta itoldu moy a nu pagsapata na esa a tolay i Templo, awan kan a masapul a tungpalan na i kari na. Ngem nu pagsapata na i balitok ha Templo, masapul kan a tungpalan na i kari na. ¹⁷ Madi kam, hikam a bulsak a awan ha nakam moy! Anya i mas mangina? I balitok onu i Templo a mamagbalin ha balitok a nadiosan? ¹⁸ Ket itoldu moy a nu magsapata i esa a tolay ha pagdattonan, awan kan a masapul a tungpalan na i kari na. Ngem nu pagsapata na i datton ha pagdattonan, masapul kan

a tungpalan na i kari na. ¹⁹ Anyan a kinabulsak moy! Anya i mas mangina? I datton onu i pagdattonan a mamagbalin ha datton a nadiosan? ²⁰ Isu, nu magsapata i tolay ha pagdattonan ha Dios, isapata na i pagdattonan, pati ngamin a datton ha ontok na. ²¹ Ket nu magsapata i esa a tolay ha Templo, magsapata hikuna ha Templo ken ha Dios a maghen ha Templo. ²² Ket nu magsapata i esa a tolay ha langit, a paghenan na Apo Dios, magsapata hikuna ha Dios a mismo a maghari ha langit.

²³ “Kagbi kam, hikam a mamaestro na Linteg ken hikam a Pariseyo! Maginsi-singpet kam! Ta iyatad moy ha Dios i mekasangapulo na aruwatan moy, maski i rekrekado a mula moy. Ngem pabiyanan moy i mas mangina a bobon na Linteg, a kona ha paggimet ha malinteg, ken kagbi ken tahod. Tahod a iyatad moy mina i mekasangapulo ha Dios, ngem awan moy mina pabiyanan i mas mangina a bobon. ²⁴ Tahod a nabulsak kam a mangidilan ha totolay! Ta tungpalan moy i balballik a bobon, ngem pabiyanan moy i mangina a bobon na Dios. Kona nu sagatan moy i lamok ha inoman moy, ngem itemlok moy i makadakklan!

²⁵ “Kagbi kam! Hikam a mamaestro na Linteg ken hikam a Pariseyo. Ta maguges kam ha lapos na baso ken pinggan. Ket kona bila hito ha baggi moy, a mappiya i itsura na, ngem madukas i disalad na, gipu ta dayaan moy ken agewan moy i kakalan moy a tolay. ²⁶ Bulsak kam a Pariseyo! Dalusan moy mina ha palungo i disalad na nakam moy, penu nadalus bila i itsura moy.

²⁷ “Kagbi kam! Hikam a mamaestro na Linteg ken hikam a Pariseyo! Maginsi-singpet kam! Ta mekalan kam ha lablabbang a napapuraw, a inaamakan i lapos di. Ngem ha disalad, naputat hidi ha buyok ken tulang na natay. ²⁸ Kona bila hito ha nikam! Ta maski nu mappiya i itsura moy, magpadukas kam ha pagnakam moy.

²⁹ “Kagbi kam! Hikam a mamaestro na Linteg ken hikam a Pariseyo. Maginsi-singpet kam! Ta igimetan moy i minahagpugto a hidi ha inaamakan a lablabbang. Ket ipainamakan moy i lablabbang na nalinteg a hidi a tolay. ³⁰ Ket kagi moy, a ‘Basta atoy kami mina idi tiyempo na minappo mi, ket awan kami inumuseg ha pinagpapatay di ha minahagpugto a hidi.’ ³¹ Iday i kagi moy. Ngem gipu ha madukas a nakam moy, mepaenta moy a hikam i appo na nagbuno a hidi, a nagpatay ha minahagpugto a hidi. ³² Isu, nay kam. Ikabus moy i inrugi na minappo moy idi. ³³ Hikam a magkadukas a tolay! Kagin moy a makalisi kam ha parusaan na Dios ha impyerno. Ngem awan moy malisiyan.

³⁴ “Isu i gipu na a paangayan ko ha nikam i mahagpugto, ken mahagibaheta, ken magitoldu. Ket ha kappal, bunowan moy hidi, a ipalansa moy ha kudos. Ket ha kappal, sabbadan moy hidi ha kapikapilya moy. Ket ha kappal, tagubetan moy hidi penu lolokwan moy hidi ha maski nu hadya a angayan di. ³⁵ Ket gipu ta kona hito, maparusaan kam gipu ha ngamin a pinagbuno na minappo moy ha nalinteg a hidi a tolay. Ta inoniyon moy i ginimet di. Maski idi nabuno ni Abel, hanggan ha ni Sakariyas, a annak ni Barakiyas, a nabuno ha disalad na Templo, ha ballog na pagdattonan ken pagetnodan na Dios. ³⁶ Oni man! Parusaan na Dios i totolay aye, gipu ha dagende a liwaliwat.”

Sangitan ni Jesus i Totolay ha Jerusalem

³⁷ Ket kinagi ni Jesus, “Hikam a totolay a taga-Jerusalem, kagbi kam! Kanayon kam a magpatay ha mahagpugto a hidi! Kanayon moy hidi a bisagan a paangayan na Dios ha nikam! Niyaen, maminmakpal a beses a kayat takam daponan, a kona ha manok a maglakap ha piyak na

a hidi. Ngem madiyanak moy. ³⁸ Isu, niyaen, hikam man i makatandi, ta pabiyanan na kam na Dios. ³⁹ Ket ipeta ko ha nikam, a awanak moy manon maenta hanggan magsoli ak, ket ipeta moy, a 'Deyawan tam hikuna a pinaangay na Dios!' ”

24

Iwadan ni Jesus a Dumemat Nokkan i Tiyempo na Pagri-gatan

¹ Niyaen, linumapos ni Jesus ha Templo, ket linaklakadan na idi binumikan i tolduwan na a hidi, penu ipaenta di ha nikuna iday a Templo, a inaamakan.

² Ngem kinagi ni Jesus ha nidi, “Oni ah. Entan moy i ngamin a dagende. Ipeta ko ha nikam a dumemat nokkan i tiyempo a marakrak hidi ngamin. Marakrak nokkan i kada esa a bitu ha padding aye,” kon ni Jesus.

³ Niyaen, idi inumetnod ni Jesus ha parabin na Olibo, binumikan ha nikuna i tolduwan na a hidi. Ket sinalodsod di a sililimed, “Ipeta mo bi, Maestro, hangan dumemat i kinagi mo? Anya i tiplad, a pakatandiyan mi a dumemat i tiyempo na pagsoli mo ken panungpalan na ide a lutak?”

⁴ Ket kinagi ni Jesus, “Magingat kam, a awan ha mangallilaw ha nikam. ⁵ Ta makpal nokkan i umangay, ket kakkagi di a hidi man i Cristu a paangayan na Dios a maghari. Ket makpal i allilawan di nokkan.

⁶ “Ket mateman moy nokkan i tanog na gubat ha luglugar moy ken baheta megipu ha gubat ha madiyo a luglugar. Ngem awan kam mina manteng. Ta masapul a magimet idagento ha palungo. Ngem maski nu kona hito, awan pala ha tiplad na tiyempo a pakabos na totolay ha lutak aye. ⁷ Ta maglabanlaban i bayan a hidi. Ket dumemat i makpal a alap ken ginggined ha sabasabali a lugar. ⁸ Ngem maski nu kona hito, pangrugiyen la ide na

tiyempo a pagrigrat, ket kona ha paggasokan na babbey a magenak.

⁹ “Ha ide a tiyempo, atoy ha nikam i ipadakap na totolay. Ket lokowan di kam, gipu ha panahod moy ha nikan. Ipatatay di kam. Ket englan na kam na ngamin a tolay, gipu ha panahod moy ha nikan. ¹⁰ Ket ha tiyempo a ito, atoy i makpal a mangtallekod ha panahod di ha nikan. Ket maglinniput hidi ken magginnura hidi. ¹¹ Ket dumemat i makpal a masileng a mahagpugto, ket paliwaliwatan di i makpal a tolay. ¹² Ket gipu ta kumaro i kinadukas na totolay, bumallik i pagayat di ha kakalan di a tolay hanggan awan dan. ¹³ Ngem ha maski nu heya a makatured a manahod ha nikan hanggan ha panungpalan, mesalakan hikuna. ¹⁴ Ket mebaheta ha ngamin a lutak ide a Mappiya a Baheta megipu ha Paghariyan na Dios, penu mabaheta na ngamin a tolay. Ket kobosan na ito, dumemat i panungpalan.”

I Kakkantengan a Tiyempo

¹⁵ Intulos ni Jesus, “Dumemat nokkan i oras, ket maenta moy ha Templo i pagsenti ha Dios, a kona ha inpugto ni Danyel a minahagpugto. (Makatandiyen mina na magbasa ha Surat ni Danyel.) Isu, nu tinumaknag ide ha Templo na Dios, ¹⁶ masapul a kumamang ha amugod i ngamin a maghen ha Judeya. ¹⁷ Masapul a dagus a bumuyot i maski nu heya. Nu hen hidi ha lapos na bilay di, awan mina hidi sumadap a mangalap ha aruwatan di. ¹⁸ Ket nu hen hidi ha talon, awan mina hidi sumoli penu mangalap ha badu di. ¹⁹ Kakakagbi i mabuktet a hidi ken magpasuso a hidi ha iday a tiyempo. ²⁰ Ikarkararag moy ha Dios a awan ito magimet ha tiyempo na ahided onu ha maneg a pamalak a pagemmang moy. ²¹ Gipu ha ide a tiyempo, atoy i rigrat a awan pala a napadas na totolay,

maski idi pinakaparsuwa na Dios ide a lutak, hanggan ha yenan. Ket awan mapinduwa manon idagende a rigrigat, hanggan awan dan ha kahad. ²² Ngem maski nu kona hito i rigrigat, nebital dan na Dios i dagop a pamalak na rigrigat. Ta nu awan na paballikan i tiyempo hito, awan ha totolay a mesalakan. Ngem gipu ha totolay a pinili na, paballikan na nokkan ide a tiyempo a pagrigigat.”

²³ Ket intulos ni Jesus, “Awan moy mina tahodan, nu mepeta ha nikam, a ‘Entan moy ihe! Ta atoy dan i Cristu!’ onu ipeta di, ‘Entan moy hay. Atoy hay i Cristu!’ kon na di. Madi iday, ket awan moy iday tahodan. ²⁴ Ta atoy nokkan i mangallilaw a hidi a magkagi a hidi kan i Cristu a maghari mina, onu hidi kan i mahagpugto a nagipu ha Dios. Ket magipaenta hidi ha kaddat di ken makpal a pagpasabbew, penu allilawan di mina i totolay na Dios a pinili na. Ngem awan a mabalin a maallilaw di i pinili a hidi na Dios. ²⁵ Magingat kam! Ta inpakatandi ko dan i ngamin a dagende, penu makasagana kam ha palungo na rigrigat aye.

²⁶ “Isu, nu ipeta di ha nikam, a ‘Entan moy. Atoy dan ni Cristu ha katalonan,’ kon di, awan kam mina umangay. Onu ipeta di, a ‘Entan moy he, atoy dan ni Cristu, a maghen ha disalad na bilay a sililimed,’ kon di, awan moy hidi tahodan. ²⁷ Ta nokkan nu sumoli ak ha lutak aye, kona ha ide i pagsoli ko, a kona ha killat a maggangat ha ngamin a langit. Ket madinnang hito, a maenta na ngamin a tolay. ²⁸ Madinnang i pagsoliyan ko. Ikaspangarigan, nu maenta moy i kakpalan a silay, katandi moy a atoy i bangkay a awan nelabbang. Ket kona bila hito nokkan ha pagsoli ko. Ta maenta na ngamin a tolay.

I Pagsoli ni Jesus Nokkan

²⁹ “Ket nokkan, nu kobosan na tiyempo a pagrigrigat, dumiham i silaw na sengggit, ket awan magdisyag i bulan. Ket matakneg i pusiyan a hidi. Ket mapasina i sengggit ha paglakadan na. Ket kona bila hito ha bulan. ³⁰ Kobosan na ito, magpaenta ha ngamin a tolai y Annak na Dios a Nagbalin a Tolai, a bumugsokak ha ulap. Ket maenta di i kainamakan ko, ken kinapigsa ko. Ket ha ngamin a awan a nagpasakop ha nikan, magsangisanget hidi. ³¹ Ket magtanog ha mapigsa i trumpeta. Sako, paangayan i anghel a hidi ha ngamin a paset na lutak, a mangpuhon hidi ha ngamin a sakop ko a tolai.”

I Pangaregan na a Kayo a Igos

³² Ket tinulos ni Jesus, a kinagi na, “Nanakaman moy i kayo a igos. Ta nu magbudak i tingitingi na, katandi moy a dandani dan a kasinag. ³³ Ket kona bila hito ha dagende a magimet nokkan. Nu maenta moy idagende a nepugto ko, makatandiyang moy a dandani dan i tiyempo na pagsoli ko. ³⁴ Magsiguradowak ha nikam, a makatulos pala ide a kalase na totolay, hanggan matungpal idagento. Sa, awan dan hidi, ta matay hidi ngamin. ³⁵ Ket maski nu maawan i ngamin a langit ken ngamin a lutak, ipeta ko ha nikam a makatulos pala i kakkagi ko. Ta awan a mabalin a maawan i kagi ko,” kon ni Jesus.

Awan ha Makatandi ha Pamalak a Pagsoli ni Jesus

³⁶ Ket intulos na, “Awan ha makatandi nu hanggan iday a pamalak onu anya a oras. Maski i anghel a hidi, awan di katandi. Maski hikan a Annak na Dios, awan ko bi katandi. I Hama ko la i makatandi ha iday. ³⁷ I magimet nokkan ha tiyempo na pagsoli ko i kona bila ha nagimet idi tiyempo ni Noe, nikuna naalay dan. ³⁸ Idi tiyempo di Noe, idi awan pala duminom, awan ha nagnakam ha Dios. Ta nagnakam la hidi ha pinagragsak di. Ket nakipagkan

hidi, nakipaginum hidi, nakipagboda hidi. Kona hito i ginimet di, hanggan bigu la a sinumadap di Noe ha dakkal a barko. ³⁹ Ket awan di katandi i magimigimet hanggan idi dinumemat i layus a nangibulod ha nidi ngamin. Ket kona bila hito i magimet nokkan ha pagsoli ko. ⁴⁰ Ha tiyempo ito, atoy duwa a lallaki a magtarabaho ha talon. Ket bigu la a alapan ko i esa a umuseg ha nikan. Ngem matirak la i agum na. ⁴¹ Ket kona bila ha ide, a nu atoy duwa a babbey a magbiyu, bigu la a alapan ko i esa a makauseg ha nikan. Ngem i agum na, awan makauseg. ⁴² Isu, magingat kam. Ta awan moy katandi i pamalak a pagsoli na Happo moy.

⁴³ “Nanakaman moy ide,” kagi ni Jesus. “Nu atoy i makinbilay, ket katandian na nu hangan i pangsaddap na magtakaw, awan kumilap i makinbilay, penu awan makasaddap i magtakaw. ⁴⁴ Ket kona bila hito ha nikam. Masapul a kankanayon kam a sisasagana ha pagdemat na Annak na Dios a Nagbalin a Tolay, penu awan kam magliwat. Ta sumoli ak ha tiyempo a awan moy nanakaman.”

I Mapagtalkan a Tagabu ken Tagabu a Masegkat

⁴⁵ “Iestoriya ko ide,” kagi ni Jesus, “para ha maski nu heya a malaing a tagabu, a umusoseg perpermi ha happo na. Hikuna i tagabu a meturayan na happo na ha bilay na. Ket i tagabu aye i magpakan ha ngamin a sabali a tagabu ha mekari a tiyempo. ⁴⁶ Mahusay i tagabu aye ha pagsoli na happo na, ket maenta na a nagtongpal i tagabu ha ngamin a nebon ha nikuna. ⁴⁷ Oni! Ipeta ko ha nikam, a meturayan na happo i tagabu na aye ha ngamin a aruwatan na. ⁴⁸ Ngem kagbi hikuna nu sabali i nakam na; nu kagin na a maalay pala, a awan pala dumemat i happo na. ⁴⁹ Ket nu magbaot hikuna ha sabali a tagabu a hidi, a lokowan na hidi. Ket makipagkan hikuna ken makiinum hikuna ha mammartek a hidi. Kakagbi hikuna a tahod.

⁵⁰ Ta sumoli i happo na ha oras a awan na mapugto. Ta awan na katandi i oras na pagdemat na happo na. ⁵¹ Ket nu dumemat i happo, parusaan na i madukas a tagabu na aye. Ket iagum na hikuna ha maginsisingpit a hidi, a maghen ha lugar a pagparusaan. Ha ihe i pagsasangitan na totolay, a magngaretnget hidi gipu ha rigat di.”

25

I Pangarig megipu ha Esa Pulo a Madiket

¹ Kinagi ni Jesus, “Kona ha ide i totolay a sisasagana ha pagsoli ko ken totolay a awan a nakasagana. Kona ha esa pulo a madiket. Ket magkalan hidi, a kessilaw hidi ngamin, ket umangay hidi ngamin a magsalpak ha nobyo. ² Ngem madagel i lima, ket malaing i agagum di a lima. ³ Ta inalap di madagel i pagsilawan di, ngem awan ha reserba di a langis. ⁴ Ngem ha malaing a hidi, idi inalap di i pagsilawan di, inalap di bila i pagkargaan di a naputat ha langis. ⁵ Niyaen, gipu ta naalay i pagsangpit na nobyo, nagtongka i madiket a hidi, a kinumillap hidi ngamin.

⁶ “Niyaen, idi lubuk na kallap, atoy i nagdulaw, a ‘Dumemat dan ni Nobyo! Nay! Hen moy dan a salpakan!’ ⁷ Ket inumikat a dagus i esa pulo a madiket, ket insagana di i pagsilawan di. ⁸ Ket kinagi na madagel a hidi ha nidi a malaing, ‘Atdinan moy kami ha langis moy, ta magaddap-addap dan i silaw mi aye.’ ⁹ Ngem tinabbeg na malaing a hidi, ‘Madi! Amangan nu awan ha umanay a para nikitam ngamin. Hen kam mina a gumatang ha masapul moy.’ ¹⁰ Isu, inumangay i lima a hidi a madiket a gumatang ha langis. Ngem idi kallakad di, dinumemat ni Nobyo. Ket inumuseg ha nikuna i nakasagana a hidi a madiket, a sinumdap hidi ha pagbodaan, ket nasalenan i ridaw.

¹¹ “Idi awan naalay, dinumemat i lima a madiket a awan nakasagana. Ket kinagi di, ‘Apo, Apo, ilukat moy

bi.’ ¹² Ngem tinabbeg ni Nobyo, ‘Awan a mabalin, ta awan takam katandi!’

¹³ “Isu,” kinagi ni Jesus ha tolduwan na a hidi, “masapul a magsagana kam, ta awan moy katandi i pamalak onu oras na pagsoli ko.”

I Pangarig megipu ha Tallu a Tagabu

¹⁴ Intulos ni Jesus, a kinagi na, “Mearig i Paghariyan na Dios ha esa a nabaknang a nagbiyahe ha madiyo. Ha palungo na paglakad na, inayagan na i tagabu na a hidi. Ket intalak na ha nidi i kukuwa na. ¹⁵ Inatdinan na ha kuwerto i kada esa a tagabu, ayun ha kabaelan na kada esa a pagnegosio. Inatdinan na i esa ha lima a ribu a piso, ket i mekaduwa ha duwa a ribu, ket i mekatallu ha esa a ribu. Kobosan na, nagbiyahe ni Nabaknang.

¹⁶ “Niyaen, i tagabu a ginumiwat ha lima a ribu a pisos, pinagnegosyo na a dagus i giniwat na. Ket nakaganansiya hikuna ha lima pala a ribu. ¹⁷ Ket kona bila hito i ginimet na nekaduwa a tagabu a ginumiwat ha duwa a ribu a pisos. Nakaganansiya pala hikuna ha duwa a ribu. ¹⁸ Ngem i tagabu a ginumiwat ha esa a ribu a pisos, nagkotkot hikuna ha lutak, ta intago na i kuwerto na happo na.

¹⁹ “Kobosan na naalay a tiyempo, sinumoli ni Nabaknang, a happo na dagende a tallu a tagabu. Ket nakikuwenta hikuna ha dagende a tallu a tagabu na. ²⁰ Idi sinumaggupang i ginumiwat ha lima a ribu a pisos, inyatat na i esa pulo a ribu ha happo na. Ket kinagi na, ‘Happo, inatdinanak mo ha lima a ribu a pisos. Niyaen, atoy pala i lima a ribu a naganansiyaan ko.’ ²¹ Ket kinagi na happo na, ‘Mappiya ka dan! Gipu ta napagtalkan ka ha ballik a aruwatan ko, pagturayan taka ha makpal a aruwatan ko. Niyaen, sumadap ka he a makipagragsak ha nikan.’

²² “Ket idi sinumaggupang i nakagiwat ha duwa a ribu a pisos, kinagi na ha ni Nabaknang, ‘Happo, inatdinanak mo ha duwa a ribu. Niyaen, atoy paman i duwa a ribu a naganansiyaan ko.’ ²³ Ket kinagi na happo na ha nikuna, ‘Mappiya ka bila. Gipu ta mapagtalkan ka ha ballik a aruwatan ko, pagturayan taka ha makpal a aruwatan ko. Niyaen, sumadap ka he, a makipagrag sak ha nikan.’

²⁴⁻²⁵ “Kobosan na, sinumaggupang bila i tagabu a nakagiwat ha esa a ribu a pisos. Ket kinagi na ha ni Nabaknang, ‘Happo, ide i neyatad mo ha nikan. Nedulin ko ide ha hamet, ket intago ko, gipu ta nantengak. Ta katandi ko a hikaw i mahagpaalap. Ket kona ha ide i ugali mo, a alapan mo i nagmulaan na tagabu mo a hidi. Ket puhonan mo i awan mo nagbannogan. Isu, isoli ko ha nikaw i kukuwa mo a korinat.’ ²⁶ Ket kinagi na happo na ha nikuna, ‘Hikaw i madukas ken masegkat a tagabu! Katandiyen mo dod a mahagpaalapak, ta alapan ko kan i nagmulaan na sabali? Ket puhonan ko kan i awan ko nagbannogan? ²⁷ Isu, nu kona hito i nakam mo, insadap mo mina i korinat ko ha bangko, penu maalap ko mina i naganansiya ko.’

²⁸ “Sa na, kinagi ni Nabaknang ha sabali a hidi, ‘Alapan moy i korinat ha nikuna, ket iyatad moy ha nekaesa a nanggiwat ha esa pulo a ribu. ²⁹ Ipeta ko ha nikam. Ha maski nu heya a mapagtalkan ko, atdinan ko hikuna ha mas makpal ken magsobsobraan hikuna. Ngem ha maski nu heya a awan ko mapagtalkan, adyan ko i neyatad ha nikuna, maski nu ballik la i kukuwa na. ³⁰ Ket niyaen, i tagabu ko aye a awan serserbe na, itogbak moy hikuna ha kadihaman, ha lapos. Ihay i pagsangisangetan ken pagngaretngetan na totolay gipu ha parusa di.’”

I Paghukom ni Cristu ha Totolay

³¹ Intulos ni Jesus a kinagi na, “Nokkan, nu magsoli ak ken mapigsa i kainamakan ko ken agumanak na ngamin a anghel a hidi, magetnodak a maghari ha katangkayan a pagetnodan. ³² Ha tiyempo ito, matipon-tipon ha sagup-pang ko i ngamin a tolay. Ket pabukodan ko i mappiya a hidi, a kona ha gimet na mahagdapon ha karnero ken kalding. ³³ Idatton ko i mappiya a hidi ha makanawan ko. Ket idatton ko i madukas a hidi ha makanigid ko. ³⁴ Sako, ipeta ha nidi ha makanawan ko, ‘Hen kamon ihe, hikam a kinagbiyan Nama ko. Sumdap kam, a maghen kam ha kahariyan a nesagana ha nikam idi pinnakaparsuwa na lutak aye. ³⁵ Ta idi nangiyalapak, ket pinakanak moy. Idi nauwawak, ket pinainumak moy. Dinumematak ha nikam a kona ha ganggannaet, ket pinadagusak moy. ³⁶ Idi awanak ha badu, ket pinabaduwanak moy. Idi nagsaketak, ket inagumanak moy. Idi nebaludak ha pagbaludan, ket pinasyarak moy,’ kon ko ha mappiya a hidi.

³⁷ “Ket ipeta na mappiya a hidi ha nikan, ‘Apo, hangan a netan mi ka a magiyalap ka, ket pinakan mi ka, onu mauwaw ka ket pinainum mi ka? ³⁸ Hangan i pinakaenta mi ha nikaw a ganggannaet ket pinadagus mi ka, onu awan ka ha badu ket binaduwan mi ka? ³⁹ Hangan i pinakaenta mi ha nikaw a masaket onu nebalud, ket inaguman mi ka?’

⁴⁰ “Sako, ipeta ha nidi, ‘Nanakaman moy ide. Ha ngamin a pinagagum moy ha kadibbiyan a totolay a manahod ha nikan, nebilang a hikan i dinaggapan moy.’

⁴¹ “Sako, ipeta ha madukas a hidi a nedatton ha makanigid ko, ‘Umadiyo kam ha nikan, hikam a inlunod na Dios! Meyangay kam ha gangatan a awan maaddap, a nesagana ha ni Satanas ken anghel na a hidi a tinumalekod ha Dios. ⁴² Ta nagiyalapak idi, ngem awanak moy pinakan. Ket nauwawak, ngem awanak moy pinainum. ⁴³ Nagbisita

ak ha nikam, ngem awanak moy pinadagus. Ket awanak ha badu, ngem inkemot moy i tennon ha nikan. Nagsaket ak, ket nebaludak idi, ngem awanak moy inaguman.'

⁴⁴ "Ket itabbeg na madukas a hidi, 'Apo, hangan i pinakaenta mi ha nikaw a nagiyalap onu mauwaw, a ganggannaet ken awan ha badu, onu nasaket ken nebalud, ket awan mi ka dinaggapan?'"

⁴⁵ "Sako, ipeta ha nidi, 'Nanakaman moy ide, a idi minadiyan moy a daggapan idagende a kadibbiyan a man-manahod ha nikan, nebilang a minadiyanak moy bila.'

⁴⁶ "Isu," kagi ni Jesus, "idagende a madukas a tolay ha makannigid ko, hidi man i maparusaan ha magnanayon. Ngem ha mappiya a hidi ha makannawan ko, hidi man i makipaghen ha Apo Dios ha magnanayon."

26

Gayakan di a Patayan ni Jesus

¹ Niyaen, idi kobosan na ngamin a pinagitoldu aye ni Jesus, kinagi na ha tolduwan na a hidi, ² "Katandi moy dan a duwa pala a pamalak, ket dumemat i Piyesta na Pinagtaleban na Anghel a Magpatay. Ket ha iday a pamalak, megiwat i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay ha magturay a hidi, a ipelansa di ak ha kudos."

³ Niyaen, nagmiting i kapkapitan na padi ken panglakayan a hidi ha bilay ni Kaipas, a Katangkayan a Padi. ⁴ Ket nakipaggammong hidi nu panyan di a padakapan ni Jesus ha nalimed, sadi, papatay hikuna. ⁵ "Ngem awan ha yenan a piyesta," kinagi di, "amangan nu magriribuk i karpalan a tolay."

I Nangbulak ha Bangbanglo ha Buntok ni Jesus

⁶ Idi atoy di Jesus ha ili a Betaniya, hen hidi ha bilay ni Simon a nakahusay ha kattal na. ⁷ Idi nangan pala

hidi, dinumemat i esa a babbey a nakaegkam ha esa a botelya. Ket naputat ito ha mangina a pagbangbanglo. Ket inbulak na ha buntok ni Jesus. ⁸ Ngem nakaingal i toltolduwan ni Jesus, idi naenta di i ginimet na babbey. Ket nagkinagi hidi ha, “Apay a ginastuwan na babbey i bangbanglo aye? ⁹ Nelako mina ito ha korinat. Ta nangina mina i pakelakowan na, sa meyatad i kuwerto ha napobre a hidi.”

¹⁰ Ngem katandi ni Jesus i kinagi di. Isu, kinagi na, “Apay a pagkagiyan moy i babbey aye? Ta mappiya unay i ginimet na ha nikan. ¹¹ Ta kankanayon a atoy i napobre a hidi ha henan moy. Ket madaggapan moy hidi ha maski nu anya a oras. Ngem bakkan ha nikan. Ta awan maalay i paghen ko ha nikam. ¹² Ket ha ide a babbey, nagserbe hikuna ha nikan gipu ha pinagbulak na aye. Ta inbulak na i pangpuhet ha natay. Isu, nesagana na i baggi ko, a dandani dan a melabbang. ¹³ Ket nanakaman moy mina ide a ipeta ko ha nikam, a ha maski nu hadya ha ngamin a lutak a pagtolduwan di ha Mappiya a Baheta na Dios, mepakatandi bila i ginimet na babbey aye. Ket pagpanakam bi ito ha nikuna.”

Makitulag ni Judas a Liputan na ni Jesus

¹⁴ Kobosan na ito, inumangay ni Judas Iskaryote, a esa a lallaki ha esa pulo ket duwa a tolduwan ni Jesus. Inumangay hikuna ha kapkapitan a hidi na padi. ¹⁵ Ket kinagi na ha nidi, “Hangan i iyatad moy ha nikan, nu igiwat ko ni Jesus ha nikam?” Ket inatdinan di hikuna ha tallu a pulo a kuwerto a pirak. ¹⁶ Isu, nangrugi ni Judas a magnakam, nu panyan na a liputan ni Jesus.

I Pangapon di Jesus ha Piyesta

¹⁷ Dinumemat i nekaesa a pamalak na Piyesta. Ide i pamalak a magkan hidi ha malapis a tinapay, a awan ha

lebadura na. Ket nagenan di ito ha “Pangapon na Pinagtaleban.” Niyaen, inumangay ha ni Jesus i toltolduwan na, a sinalodsod di, “Hadya i kayat mo a pangisaganaan mi ha Pangapon na Pinagtaleban?” ¹⁸ Ket kinagi na, “Umangay kam ha ili, ha iday a lallaki a atoy hay. Ket ipeta moy ha nikuna, ‘Kinagi ni Maestro a dinumemat kan i oras na. Ket ha bilay moy kan i paghenan mi a magkan ha Pangapon na Pinagtaleban. Atoy hikuna ken hikami a toltolduwan na,’ kon moy ah.” ¹⁹ Isu inumangay i toltolduwan na, a tinungpal di i inpeta ni Jesus, a insagana di i Pangapon na Pinagtaleban.

²⁰ Idi kallap dan, nangan ni Jesus ken esa pulo ket duwa a tolduwan na a hidi. ²¹ Idi mangan pala hidi, kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikam, a atoy ha nikam i mangliput ha nikan.” ²² Ket nagladingit i tolduwan na a hidi. Ket esesa a nagsolodsod hidi ha ni Jesus, “Sabali a hikan i konan mo, anya?” ²³ Ket kinagi ni Jesus, “Awan ha sabali, nu awan i makisawsaw ha nikan ha tinapay ha digu aye. ²⁴ Hikan i Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket masapul a matayak nokkan a kona ha nesurat ha Libro na Dios. Ngem marigat unay i parusa ha mangliput ha nikan. Sayang agay ha nikuna. Mas mappiya nu awan hikuna neenak.” ²⁵ Niyaen, kinagi ni Judas, “Maestro, hikan i konan mo?” Ket tinabbeg ni Jesus, “Awan ha sabali nu awan a hikaw.”

I Dilokod a Pangapon ni Jesus

²⁶ Idi nangan pala hidi, nangalap ni Jesus ha tinapay. Ket nagyaman hikuna ha Dios. Ket pinilakpilak na i tinapay. Sana, inyatad ha nidi. Ket inpeta na, “Alapan moy ide, ket kanan moy. Ide i baggi ko.” ²⁷ Ket inalap na bila i baso na basi. Ket idi nagyaman hikuna ha Dios, ingiwat na ha nidi, a kinagi na, “Uminom kam ngamin ha

ide,” kon na, ²⁸ “ta ide i digi ko a pangtongpal ko ha kari na Dios. Ibulak ko i digi ko para ha makpal a tolay, penu mapakawan i liwaliwat di. ²⁹ Ket tahod ide a ipeta ko ha nikam, a awanak manon uminom ha basi na ubas, a kona ihe, hanggan ha pamalak nu makipaginom kitam manon ha Paghariyan Nama ko.”

³⁰ Idi nagkansiyon hidi ha pagdeyaw di ha Dios, inu-mangay hidi ha amugod na Olibo.

Pugtowan ni Jesus a Ilibak na Hikuna ni Pedro

³¹ Kinagi ni Jesus ha nidi, “Ha yenan a kallap, buyotanak moy ngamin. Ta nesurat ha Libro na Dios, a ‘Patayan ko i mahagdapon ha karnero,’ kon na Dios, ‘ket mawarawara i karnero na a hidi,’ kon na. ³² Ngem nokkan nu magbiyagak manon,” intulos ni Jesus, “magpalungo ak ha nikam a umangay ha Galileya. Ket urayan takam ihay.”

³³ Kinagi ni Pedro, “Maski nu bumuyot hidi ngamin a tolduwan mo, awanak sumina ha nikaw.” ³⁴ Ngem kinagi ni Jesus, “Tahod ide a ipeta ko ha nikaw, ha yenan a kallap, ha palungo a magtaraok i kawitan, ket namintallu dan a inlibak mo ak.” ³⁵ Ngem tinabbeg ni Pedro, “Maski nu matayak gipu ha nikaw, pulos, a awan taka ilibak.” Ket kona bila hito i kinagi na ngamin a tolduwan ni Jesus.

Magkararag ni Jesus ha Getsemani

³⁶ Niyaen, inumangay di Jesus ha kakayowan, ha Getsemani. Ket kinagi na ha tolduwan na a hidi, “Magetnod kam ha he, a maguray. Ta umangayak pala ho a magkararag.” ³⁷ Ket inkuyog na ni Pedro, ken i magkabsat, a duwa a annak ni Sebedeyo.

Niyaen, madaggi unay i nakam ni Jesus. Ket nagriribuk i nakam na, gipu ha dandani a magimet ha nikuna. ³⁸ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Matayak dan gipu ha nakaro a

ladinget ko. Magwarak kam ihe, ket makipagpuyat kam ha nikan.”

³⁹ Inumadiyo ha ballik ni Jesus, sa, hinumakab ha lutak. Ket inkararag na, “Amang,” kagi na, “nu mabalin mina, awanak mo bi adiyowan ha magnanayon ha katay ko. Ngem maski nu kona hito a mahukomanak, bakkan mina a pagayatan ko i gimetan mo, nu awan i pagayatan mo. Ket usegan ko i kayat mo,” kon ni Jesus.

⁴⁰ Idi nagsoli ni Jesus, nadanon na a kumakelap ida-gende a tallu a tolduwan na. Ket kinagi na ha ni Pedro, “Simon, nakakillap ka dan? Awan ka dod makapagpuyat ha maski esa a oras, ket magagum ha nikan?” ⁴¹ Magpuyat kam ken magkararag kam, penu awan kam magliwat nu solisog na kam ni Satanas. Katandi ko a sisasagana kam a maggimet ha mappiya, ngem malupoy i baggi moy.”

⁴² Ket inumangay manon ni Jesus a magkararag. Ket inpenduwa na i inaged na ha Dios. “Amang,” kagi na, “nu awan ko malisiyan i paghukom mo ha nikan, kayat ko pala a umuseg ha pagayatan mo.” ⁴³ Sa, nagsoli manon ha henan na tolduwan na a hidi, ket nadanonan na hidi a kinumillap. Ta nakakillap hidi unay. ⁴⁴ Ket napentallu a inumangay hikuna a magkararag. Ket inpentallu na i kararag na. ⁴⁵ Idi kasoli na, kinagi na ha nidi, “Anya, kumilap kam pala? Nobos dan ito. Dinumemat dan i oras a megiwatak ha madukas a hidi. ⁴⁶ Umikat kam. Entamon! Entan moy a atoy dan i mangliput ha nikan.”

I Pangdakap Di ha ni Jesus

⁴⁷ Idi nagkagi pala ni Jesus, dinumemat ni Judas. Hikuna i esa ha dagenday esa pulo ket duwa a nagkeagum ha ni Jesus. Ket nakikuyog bila ha ni Judas i mak-pal a nagtagisondang ken nagtagigahoti. Naggipu hidi ha matangkay a papadi, ken mamaestro na linteg, ken panglakayan a hidi na Judyo. ⁴⁸ Idi palungo a dumemat

hidi ha ni Jesus, inpeta ni Judas ha agagum na, “Besongan ko nokkan i lallaki a eriyokan moy. Hikuna mina i dakapan moy.”

⁴⁹ Isu, binumikan a dagus ni Judas ha ni Jesus. Ket kinagi na, “Maestro!” Sana, Bibesongan. ⁵⁰ Kinagi ni Jesus, “Agay! Ide i gipu na a atoy ka he?”

Idi pinagkagi na ito, dinakap di ni Jesus. ⁵¹ Ngem ha agagum ni Jesus, atoy i esa a nagsakrot ha sondang na. Ket kinatol na i tagabu na katangkayan a padi. Ket nesina na i talinga na. ⁵² Kinagi ni Jesus ha nikuna, “Idulin mo dan i sondang mo! Ha mangusar ha sondang, hikuna bila i matay gipu ha sondang. ⁵³ Awan moy katandiyen a makaagedak ha Nama ko, ket paangayan na a dagus i rinibribu a anghel. ⁵⁴ Ngem nu kona hay i gimetan ko, awan a matungpal i nesurat ha Libro na Dios megipu ha pagrigat ko.”

⁵⁵ Sana, kinagi ni Jesus ha kakkapan a hidi, “Mahag-takawak dod? Apay a usaran moy i sondang ken gahote a pangdakap moy ha nikan? Nikuna kadapamalak, nangitolduwak ha saguppang moy ha Templo. Ket awanak moy dinakap. ⁵⁶ Ngem niyaen, nagimet i ngamin a ide penu matungpal i nesurat na minahagpugto a hidi ha Libro na Dios.”

Idi pinagkagi ito ni Jesus, binumuyot i tolduwan na a hidi.

Ni Jesus ha Saguppang na Katangkayan a Padi

⁵⁷ Kobosan na pinangdakap di ha ni Jesus, inyangay di hikuna ha bilay na katangkayan a padi. Ket atoy bila hay i ngamin a panglakayan na Judyo, ken maestro a hidi na Linteg, a pinumisan dan hidi. ⁵⁸ Niyaen, tinumagubet ni Pedro, ha madiyo ballik, hanggan ha paraangan na bilay na Katangkayan a Padi. Ket sinumadap hikuna a

nakikaetnod ha guwardya a hidi, penu maenta na nu anya i magimet.

⁵⁹ Ha iday a oras, ha Katangkayan a Padi ken ngamin a agagum na, magerieriyok hidi ha sistigu a mangpaliwat mina ha ni Jesus, penu mapapatay di hikuna. ⁶⁰ Ngem awan ha sistigu a naeriyokan di. Maski makpal i nangpaliwat ha ni Jesus, ngem silisileng la i inpeta di. Ha dilokod na, atoy i duwa a sinumaggupang, ⁶¹ a kinagi di, “Kinagi na lallaki aye a kabaelan na a rakrakan i Templo na Dios, ket pataknanan na manon ha tallu a pamalak,” kon di.

⁶² Niyaen, tinumaknag i Katangkayan a Padi. Ket kinagi na ha ni Jesus, “Madiyan mo a magtabbeg? Anya ipeta mo megipu ha ngamin a pagpaliwat di ha nikaw?” ⁶³ Ngem nagulimek la ni Jesus. Ket kinagi na Katangkayan a Padi, “Isapata mo dan ha nagen na sibibiyag a Dios, ket ipeta mo nu hikaw i Cristu a Annak na Dios.” ⁶⁴ Ket kinagi ni Jesus, “Oni. Tahod i kinagi mo. Ket ipeta ko ha nikam ngamin, kobosan na ide a tiyempo mangenta kam ha nikan, a Annak na Dios a Nagbalin a Tolay. Ket magetnodak ha henan na Dios. Ket metan moy i pagsoli ko ha ulaulap.”

⁶⁵ Idi nateman na ito na Katangkayan a Padi, pinisad na i kagay na, a kinagi na, “Awan tam masapul a magteman ha sistigu a hidi. Ta nateman tam i kinagi na a magsenti ha Apo Dios. Madukas iday, a kona nu baggi na a mismo i Apo Dios. ⁶⁶ Isu, niyaen, anya i nakaman moy?” kon na Katangkayan a Padi. Ket intabbeg di ngamin, “Nakaliwat hikuna. Masapul a matay.”

⁶⁷ Sadi, linoktaloktaban i rupa na. Ket dinanogdanog di hikuna. Ket linappag na kappal, ⁶⁸ a kinagi di, “Nay! Hikaw kan i Cristu! Isu, pugtowan mo nu heya i nanglap-pag ha nikaw,” kon di.

Ilibak ni Pedro ni Jesus

⁶⁹ Niyaen, ha ni Pedro, nagetnod pala hikuna ha paraangan na bilay. Ket binumikan i esa a babbey, a tagabu na Katangkayan a Padi. Ket kinagi na, “Nagagum ka bila ha ni Jesus a taga-Nasaret.” ⁷⁰ Ngem naglibak ni Pedro ha saguppang na ngamin a atoy hay, a kinagi na, “Awan ko makatandiyen i kagiyen mo.” ⁷¹ Ket linumapos ni Pedro a nagturing ha ruwangan. Ket naenta na hikuna na sabali a tagabu a babbey. Kinagi na ha totolay a atoy hay, “Nakiuseg ide a lallaki ha ni Jesus a taga-Nasaret!” ⁷² Ngem naglibak manon ni Pedro, a kinagi na, “Isapata ko a awan ko katandi iday a lallaki.” ⁷³ Idi awan maalay, ket binumikan i totolay a atoy hay, a kinagi di, “Sigurado a hikaw i esa a nagagum ha ni Jesus, ta taga-Galileya i kakkagi mo.” ⁷⁴ Ngem insapata ni Pedro, “Maski nu parusaan na ak na Dios nu magsilengak! Tahod a awan ko katandi iday a lallaki a kakagiyen moy!” Ket dagus a nagtaraok i kawitan. ⁷⁵ Ket nanakam ni Pedro i kinagi ni Jesus, a “Ha palungo a magtaraok i kawitan, ilibakak mo ha mamintallu.”

Idi nanakam ito ni Pedro, minagsaket unay i nakam na, a linumapos hikuna a nagsangisanget.

27

Iyangay di ni Jesus ha ni Pilato

¹ Idi nagsapa, nakipagpisan manon i matangkay a papadi, ken panglakayan a hidi. Ket nagtutulag hidi a papatayan di ni Jesus. ² Ket kinawaran di hikuna. Sadi, inyangay ha ni Pilato a gobernador.

I Katay ni Judas

³ Niyaen, ha ni Judas a nangliput ha ni Jesus, idi naenta na a papatayan di ni Jesus, nagbabawi hikuna. Ket insoli na i tallu a pulo a pirak ha matangkay a papadi ken

panglakayan a hidi. ⁴ Kinagi na, “Nagliwatak dan! Ta ingiwat ko a mapapatay i lallaki a awan ha liwat na.” Ket kinagi di ha ni Judas, “Awan ha biyang mi ha iday. Hikaw la i makatandi ha problema mo.” ⁵ Inwahagit ni Judas i kuwarto ha lubuk na Templo. Ket linumapos hikuna a nangibitay ha baggi na.

⁶ Inakot na matangkay a papadi i kuwarto, ket kinagi di, “Paganya tam ide a kuwarto? Ta bayad ide na biyang na esa a tolay. Isu, maneg ha Linteg tam a medatton iday ha Templo,” kon di. ⁷ Isu, kobosan na pinagtutulag di, ingatang di i kuwarto ha “Lutak ni Magdamdamili.” Ket inusar di ide a lutak para ha kamposanto na ganggannaet a hidi. ⁸ Isu i gipu na a napanagenan ito ha “Lutak na Digi” a hanggan niyaen. ⁹ Ket natongpal i kinagi ni Jeremiyas a minahagpugto. Ta inpugto na idi, a “Inalap di i tallu a pulo a pirak, i presyo a nagtutulagan na Judio a hidi, a nagbayad di ha biyang na.

¹⁰ Ket ingatang di ha Lutak ni Magdamdamili, a kona ha nepeta na Apo Dios ha nikan.”

Ni Jesus ha Saguppang ni Pilato

¹¹ Niyaen, idi nesaguppang di ni Jesus ha ni Gobernador Pilato, sinalodsod ni Pilato, “Anya? Hikaw i hari na Judyo a hidi?” Ket intabbeg ni Jesus, “Tahod i kinagi mo,” kon na. ¹² Ngem idi inpaliwat na kapkapitan na padi ken panglakayan a hidi, awan tinumabbeg ni Jesus. ¹³ Isu, kinagi ni Pilato ha nikuna, “Awan ka ha tabbeg? Teman mo i makpal a ipaliwat di ha nikaw!” ¹⁴ Ngem pulos a awan tinumabbeg ni Jesus. Ket nalaktat unay ni Pilato a awan inkalentigan ni Jesus i baggi na.

Piliyan na Totolay a Mapapatay mina ni Jesus

¹⁵ Niyaen, atoy i ugali ni Gobernador, a magpalakad ha esa a balud ha kada tawen, ha Piyesta na Pinagtaleban. Ket

palobusan ni Pilato i tolay a hidi a magpili nu heya mina i palakadan na. ¹⁶ Niyaen, atoy i esa a balud a katandi na ngamin a tolay gipu ha ginigimet na. Ni Barrabas i nagen na. ¹⁷ Isu, idi nagpisan i kakpalan a tolay, kinagi ni Pilato ha nidi, “Heya i kayat moy a palakadan ko? Kayat moy ni Barrabas onu ni Jesus, a managenan ha ‘Cristu?’ ” ¹⁸ Kona hito i salodsod ni Pilato gipu ta nakatandiyen na a ingiwat di ni Jesus ha nikuna gipu ha apal di ha pinaggimet ni Jesus. ¹⁹ Ket esa pala, a idi nagetnod ni Pilato ha panghukoman na, a nagururay ha tabbeg na Judyo a hidi, pinaipeta na kabanga na, a “Awan mo pakibiyangan iday a nalinteg a lallaki. Ta nagtagenapak ha madukas ha kallap he. Ket narigatanak gipu ha tagenap ko aye.”

²⁰ Niyaen, ha matangkay a papadi ken panglakayan a hidi, dinurogan di i tolay a hidi, penu agedan di ha ni Pilato a palakadan na ni Barrabas, ket papapatay na ni Jesus. ²¹ Ket kinagi manon ni Pilato, “Heya ha dende a duwa i kayat moy a palakadan ko?” Ket intabbeg di, “Ni Barrabas!” ²² Ket kinagi ni Pilato, “Anya dod i gimetan ko ha ni Jesus a managenan ha ‘Cristu?’ ” Ket intabbeg di ngamin, “Pelansa mo hikuna ha kudos!” ²³ Ket kinagi ni Pilato, “Apay? Anya i liwat na?” Ngem inpigsa di pala i rangsit di, “Pelansa mo hikuna ha kudos!”

²⁴ Niyaen, gipu ta pakanakam ni Pilato a awan ha magimet na, ket gipu ta dandani dan a magriribuk idagende a kakpalan a tolay, nagpaalap hikuna ha dinom, ket inugisan na i kamat na ha saguppang di. Kinagi na, “Ide i pangtiplad ko ha nikam a awan ha biyang ko ha katay na lallaki aye. Hikam man i makatandi ha katay na.” ²⁵ Ket tinabbeg na tolay a hidi, “Pabiyanan mo iday! Ta hikami i makatandi ha katay na! Hikami ken kaputotan mi!” kon di.

²⁶ Kobosan na, pinalakad ni Pilato ni Barrabas. Ket pinasabbad na ni Jesus. Sana, ingiwat hikuna ha sundalu a hidi, penu ilansa di ha kudos.

Lokowan na Sundalo a hidi ni Jesus

²⁷ Niyaen, ha dagende a sundalu, insadap di ni Jesus ha panghukoman na happo di a ni Gobernador Pilato. Ket insaguppang di i ngamin a agagum di a sundalu ha ni Jesus. ²⁸ Sadi, inadya i kagay na. Ket kinagayan di ni Jesus ha madideg a lupot. ²⁹ Ket kinawekaw di i maseset a ginimet di ha korona, a indatton di ha buntok na. Ket pinaegkam di hikuna ha tikkal ha makannawan a kamat na. Ket nagparentumeng hidi ha saguppang na, a nagindedeyaw hidi ha, “Madeydeyaw i Hari na Judyo!” kon di. ³⁰ Ket linoktaban di hikuna. Sadi, inalap i tikkal, a pinapakolpakol di i buntok na. ³¹ Idi nobosan di a nagulew-uleman, inadya di i madideg a kagay na. Ket pinatennonan di ha bukod na a tennon. Sadi, inlapos hikuna, penu ilansa di ha kudos.

Melansa ni Jesus ha Kudos

³² Idi paglakad di, natagbu di i esa a lallaki a taga-Sirene. Ni Simon i nagen na. Ket pinilit di hikuna a mangbaklay ha kudos ni Jesus. ³³ Kaddemat di ha lugar a managenan ha “Golgota”. Kayat na a kagiyan, “Henan na Karbot.” ³⁴ Ket inatdinan di ni Jesus ha arak a nalaokan ha apdu a pangpaadya mina ha saket. Ngem idi naennaman na ito, minadiyan na. ³⁵ Sadi, inlansa ni Jesus ha kudos. Kobosan na, binunong di i tennon na, a nagbibinunotan di nu anya i maalap na kada esa. ³⁶ Kobosan na, nagetnod hidi a mangbantay ha nikuna.

³⁷ Niyaen, indatton di i surat ha kudos, ha buntokan na, a pangpaliwatan di ha nikuna. Ket nesurat, a “IDE NI JESUS, A HARI NA JUDIO.” ³⁸ Ket atoy bila i duwa a tulisan a

inlansa di ha hikeg na. Inlansa di i esa ha makannawan na, ken esa ha makannigid na. ³⁹ Ket nagulew i tinumataleb a hidi ha kudos na. Ket winingwingiwingan di, ⁴⁰ a kinagi di, “Nay ka dan! Kinagi mo a rakrakan mo i Templo, ket mapatakng mo manon ha tallu a pamalak! Nay kan! Isalakan mo i baggi mo, nu tahod a hikaw i Annak na Dios! Umogsad ka dan ha kudos aye!” ⁴¹ Ket kona bila hito i pinagulew na kapkapitan na padi, ken mamaestro na linteg, ken panglakayan a hidi. ⁴² Kinagi di, “Insalakan na kan i sabali a tototalay, ngem niyaen, awan na mesalakan i baggi na. Hikuna kan i Cristu a Hari na Judyo! Nu umogsad hikuna ha kudos niyaen, manahod kitam dan ha nikuna. ⁴³ Nu tahod a magtalak hikuna ha Dios, ken nu hikuna i Annak na Dios, a kon na ha kinagi na, apay a awan isalakan na Dios?” kon di. ⁴⁴ Ket maski ha duwa a tulisan a kasabay na a nelansa, inulew di bila ni Jesus a kona hito.

Matay ni Jesus

⁴⁵ Idi lubuk na pamalak, nagdiham i ngamin a lutak hanggan alas tres. ⁴⁶ Idi manga alas tres, indulaw ni Jesus, “Eloy, Eloy, lama sabaktani?” I kayat na a kagiyan, “Dios ko, Dios ko, apay a binaybayanak mo?” ⁴⁷ Nateman na ito na kappal a nakatakng ihay, ket inulew di, a kinagi di, “Ayagan na i minahagpugto a ni Elias!” ⁴⁸ Ket nagbuyot i esa a nangalap ha hamet, ket insawsaw na ito ha makak a arak. Sana, indatton ha ontok na kayo, ket inpasapsap na ha ni Jesus. ⁴⁹ Ngem kinagi na sabali a hidi, “Entan tam nu umangay ni Elias a isalakan na hikuna!”

⁵⁰ Niyaen, indulaw manon ni Jesus ha napigsa. Kobosan na, linumakad dan i angas na. ⁵¹ Sa, bigu la a napisad i nabigal a kurtina ha Templo. Ito i pangsallen ha tototalay ha kuwarto a nadiosan, ha disalad na Templo. Ket napisad ito a naggudwa, naggipu ha ontok hanggan ha sidung. Ket

nagginggined. Ket napilapilak i dadangli a hidi. ⁵² Ket nalukatan i makpal a labbang, ket nagbiyag manon i makpal a tolay a nasakop na Dios. ⁵³ Idi minagbiyag manon ni Jesus, linumapos hidi ha labbang di, a sinumadap hidi ha Jerusalem, a nakaenta ha nidi i makpal a tolay.

⁵⁴ Niyaen, ha kapitan ken sunsundalu a hidi a nangbantay ha ni Jesus, idi nabati di i ginggined ken naenta di i ngamin a nagimet, nanteng hidi. Ket kinagi di, “Tahod a Annak na Dios ide a lallaki.”

⁵⁵ Ket atoy bila hay i makpal a babbey a nagtatakng ha madiyo ballik, a nangaamata hidi. Hidi man i inumunod ha ni Jesus a naggipu ha Galileya, a nagserserbe hidi ha nikuna. ⁵⁶ Atoy ha nidi ni Maria Magdalena, ken ni Maria a hena di Jose ken Santiyago, ken i hena na anak ni Sebedeyo.

Ilabbang di ni Jesus

⁵⁷ Niyaen, idi apon dan, dinumemat i esa a baknang a magnagen ha Jose a taga-Arimateya. Hikuna i esa a tolduwan ni Jesus. ⁵⁸ Inumangay hikuna ha ni Pilato, ket inaged na i bangkay ni Jesus. Ket inbon ni Pilato a meyatad i bangkay ni Jesus ha ni Jose. ⁵⁹ Inalap ni Jose i bangkay. Ket binadbad na ha bigu a maponset a hamet. ⁶⁰ Ket intagmak na ito ha bukod na a paglabangan, a awan naalay a pinakotkot na ha dilenas. Kobosan na, insalen na i dakkal a pogedu a pangkallab ha labbang. Sa hikuna, linumakad. ⁶¹ Ket atoy bila hay di Maria Magdalena ken agum na a Maria, a nakaetnod hidi ha saguppang na labbang.

I Guwardya a hidi ha Labbang

⁶² Kaugman na, idi Sabado dan, ket inumangay ha ni Pilato i kapkapitan na padi ken Pariseyo a hidi. ⁶³ Kinagi di, “Apo, manakam mi i kinagi na iday a mangallilaw a

lallaki. Idi sibibiyag pala hikuna, kinagi na a magbiyag manon hikuna nu malpas i tallu a pamalak. ⁶⁴ Isu, nu mabalin, ipabantay mo bi i labbang na hanggan ha mekatallu a pamalak. Amangan nu umangay i tolduwan na a hidi, a takawan di i bangkay na, ket ipeta di a magbiyag manon ni Jesus. Ket nu magkona hito hidi, mas madukas i dilokod a pangallilaw na ngem ha palungo.” ⁶⁵ Ket kinagi ni Pilato ha nidi, “Oni. Mangalap kam ha sundalu, ket pabantayan moy perpermi iday a labbang.” ⁶⁶ Isu, inumangay i kapkapitan na padi ken panglakayan a hidi, ket dinattonan di ha marka i kalab a pogedu, penu masigurado di a awan ha mangialis ha pogedu aye. Ket inwarak di i sunsundalu a mangguwardya ha labbang.

28

Magbiyag Manon ni Jesus

¹ Idi nobos i pamalak a maneg, idi maledum na Dominggo, inumangay ha labbang di Maria Magdalena, ken i sabali a Maria. ² Ket bigu la a nagginggined ha napigsa. Ta binumugsok i esa a anghel na Apo Dios a naggipu ha langit. Ket tinulid na i pogedu a nekalab ha labbang, sana, nagetnodan. ³ Makasili i rupa na a kona ha kidlat, ket naponset unay i kagay na a nagpahiyamhiyam. ⁴ Ket gipu ha kanteng di, nagyagyag i sundalu a hidi hanggan natakneg hidi a kona ha natay.

⁵ Ngem kinagi na anghel ha babbey a hidi, “Awan kamon manteng! Katandi ko a eriyokan moy ni Jesus a nelansa ha kudos. ⁶ Ngem awan man hikuna ha he! Ta minagbiyag manon hikuna, a kona ha inpugto na! Hen moy he, entan i nangitagmakan di ha bangkay na. ⁷ Ket magsigida kam, a ibaheta moy ha toltolduwan na, a magbiyag manon ni Jesus! Ket magpalungo hikuna ha

nikam ha Galileya. Metan moy hikuna ha hay! Nay, inpeta ko dan ha nikam.”

⁸ Isu, dagus a linumapos idende a babbey. Ket binumuyot hidi penu mebaheta ha totolduwan ni Jesus. Ket maski nu nanteng hidi, inragsak di unay. ⁹ Niyaen, idi pagbuyot di, tinagbo na hidi ni Jesus, a sinalpak na hidi. Ket binumikan hidi ha ni Jesus, a hinumakab hidi ha saguppang na, ket inegkaman di i tikad na, a nagdeydeyaw hidi ha nikuna. ¹⁰ Ket kinagi ni Jesus ha nidi, “Awan kamon manteng. Hen moy ibaheta ha kakabsat ko, a umangay hidi ha Galileya. Ket metan di ak nokkan ha hay.”

I Pagibaheta na Sundalu a hidi

¹¹ Idi paglakad pala na babbey a hidi, inumangay ha ili i kappal a guwardya. Ket inbaheta di ha matangkay a papadi i ngamin a nagimet. ¹² Ket nakipagmiting i matangkay a papadi ken panglakayan a hidi. Inuhon di nu anya mina i gimetan di. Sadi, inatdinan i sundalu a hidi ha kuwarto. ¹³ Kinagi di, “Basta ipeta moy a inumangay i totolduwan na ha kallap, ket tinakaw di i bangkay ni Jesus, idi nakakillap kam. ¹⁴ Ket nu nabaheta na ito ni Gobernador, patalnaan mi hikuna, penu awan kam maparusaan.”

¹⁵ Isu, inalap na guwardya a hidi i korinat, ket ginimet di i nebon ha nidi. Ket ide i estoriya a newaras ha Judyo a hidi hanggan ha yenan a tiyempo.

I Pinagpaenta ni Jesus ha Totolay

¹⁶ Niyaen, inumangay ha Galileya i esa pulo ket esa a tolduwan na, hanggan ha parabin a inpeta ni Jesus. ¹⁷ Idi metan di ni Jesus, nagdeydeyaw hidi ha nikuna. Ngem ha kappal ha nidi, nagduwaduwa hidi. ¹⁸ Ket binumikan ni Jesus a kinagi na ha nidi, “Neyatad dan ha nikan i ngamin

a turay ha langit ken ha lutak. ¹⁹ Isu, ibon ko ha nikam a gipu ta umaangay kam ha ngamin a tolai ha lutak, pagbalinan moy hidi a tolduwan ko. Binyagan moy hidi ha nagen Nama ko, ken hikan a annak na, ken ha Espiritu na Dios. ²⁰ Tolduwan moy hidi a magtungpal ha ngamin a inbon ko ha nikam. Ket nanakaman moy ide, a hikan i agum moy a kanayon, hanggan awan ha kahad.”

Agta, Dupaninan

Agta, Dupaninan: Agta, Dupaninan (New Testament)

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Agta, Dupaninan)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Mar 2022

6a8fb5a9-0632-5c94-80a2-f4736ccf3652